GÖNÜLDEN
ESİNTİLER

NECDET ARDIÇ
İZ-TERZİ BABA

MUHTELİF SOHBET ARASI SOHBETLER

(KİTAP - 145-13)

İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
MUHTELİF SOBETLER
TASAVVUF SERİSİ (145-13)

GÖNÜLDEN ESİNTİLER

NECDET ARDIÇ
"İZ-TERZİ BABA"

MUHTELİF SOHBET ARASI SOHBETLER.

(KİTAP-145-13)

İRFAN SOFRASI

NECDET ARDIÇ

TASAVVUF SERİSİ

MUHTELİF SOHBET ARASI SOHBETLER.

(145-13)

NECDET ARDIÇ

TERZİ BABA

Adres

Büro: Ertuğrul Mahallesi Hüseyin

Pehlivan Caddesi No: 29/5

Servet Apt. 59 100

Tekirdağ

Ev: 100 yıl Mahallesi Uğur Mumcu Caddesi

Ata Kent Sitesi A Blok Kat 3, D. 13.

Tekirdağ

Tel: (0282) 408 93 84

(0533) 7743937

www.terzibaba13.com

terzibaba13@gmail.com

Sayfa no.

ÖN SÖZ

BİSMİLLÂHİRRHMANİRRAHÎM:

Muhterem okuyucularım her ne vesile ile elinize geçmiş olan bu ve devamı olan (30) kitap, uzun senelerden beri yapmaya çalıştığımız konulu sohbetlerimiz aralarında, verdiğimiz çay molalarında, ayrıca herhangi bir yerde sorulan sorular üzerine ve daha bir çok vesile ile her hangi bir seyir takib etmeden, bu konuşmaların kayda alınmış seslerinin sonradan yazıya dönüştürülmesi yoluyla oluşmuştur.

Gerçekten oldukça uzun bir çalışma süresinden sonra kayda alınan bu kitapların oluşumu adeta bir ekip çalışması ile meydana gelmiştir.

Kardeş ve evlâtlarımızdan hangisinin işleri ve durumu uygun ise kendilerine verdiğim ses kayıtlarını bilgisayarda dinleyerek kayda almışlardı. Bende bunları tarih sıraları itibari ile (30) bölüme bölüp bu kadar kitap meydana gelmiş oldu.

Bu kitapların sayfa ve yazı düzenleme ve kontrollarını yapıp okunacak hale getirdikten sonra kitaplarımızın arasında yerlerini almış oldular. Bunların içinde bazı mevzuların tekerrürü olabilir. Çünkü bu sohbetler değişik mahallerde ve değişik kimselere yapılmış olduğundan ve aynı mevzuun başka kimselere de aktarılması gerektiğinden, kitapların hepsini okuyanlar bazı tekraraları görebilirler.

Aslında bunlar tekrar değil eğitim gereği başkalarına da aktarılması gereken bilgilerdir. Ancak aynı mevzu değişik zamanlarda değişik mertebeleri itibari ile yine de aynı sohbet değildir, her sohbetin kendine ait özelliği olduğundan, yine onların hepsi ayrı sohbetlerdir.

Bu vesile ile ses kayıtlarını yazı kayıtlarına döndüren bütün kardeş ve evlâtlarımıza emekleri yönü ile teşekkür eder, Cenâb-ı Hakk'tan dünya ahret saadeti ve ilâh-i idrakler dilerim.

Sayın okuyucularımızın da azami istifade etmelerini niyaz ederim, Cenâb-ı Hakk idrak ve anlayışlarımızı arttırsın inşeallah. "İz-Terzi Baba" Necdet Ardıç Tekirdağ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

11- Cd-Sohbet Arası Soh-Kur'an

Bugün 27/09/2003 Cumartesi günü İzmir Hatay'dayız, sohbetimize buradan devam ediyoruz, aslında sohbet mevzumuz Neml Suresi idi fakat arada sorular var evvela o sorular ile başlayalım vaktimiz kaldığı kadar yine Neml Suresine kaldığımız yerden 26. Ayetten devam ederiz.

Soru; Gerçek dervişlik nedir? Aslında bu mesele üzerinde en çok durulması gereken meselelerden bir tanesidir, her birerlerimiz gerek dünya için olsun gerek ahiret için olsun bir işler yapmaktayız, hanımlar evde ev işi beyler mesleğinin gereğini yapmaya çalışıyoruz, bir şeyler üretiyoruz bir şeyler yapıyoruz. Dünya için yaptığımız her şeyin nasıl bir neticesini alıyor isek yani evvela soyulmaya başlayan o malzeme nihayet ateşe konuyor, ateşte kaynamaya bırakılıyor, kaynamada belirli süre sonra pişme kemaline geldiği zaman altındaki ateşini kapatıyoruz.

Eğer daha fazla ateş vermiş olsak bu sefer yanıyor yemek yani yaptığımız bütün hizmet ve masraf boşa gitmiş oluyor. Nasıl bunların bilincinde isek yani dünya işlerini yapıyorken bilincinde isek, süpürge süpürüyoruz, bir süre sonra bitti diyoruz çünkü odaları süpürdük ne kaldı geriye mutfak kaldı, onlar da tamam olunca süpürge işi bitti diyor fişi çekip süpürgeyi kaldırıyoruz. Biz yaptığımız işin şuurunda olduk bilerek yaptık, eğer o işi ihtimale bırakarak hayelde bırakarak o evimizin içini tam bilmemiş olsak yani salonu süpürüyorum diye kapı ağzını bir parça süpürsek neden salonun derinliğini bilemediğimizden belki de çok büyük salonumuz var ama içine girip dolaşamadığımız için yaptığımız iş hayelde kalıyor.

Biz bunu yaptık zannediyoruz ama kapı ağzını süpürüyoruz

süpürgenin ulaştığı yere kadar. O zaman ne olması lazım geliyor, evin tamamını çok iyi bilmemiz lazımdır. Şimdi şu evin içerisine Süleyman (as) ın Neml'ini karıncasını koysak kayıp olur gider. Yani evin içinde ne yapacağını bilemez. Diyelim ki ona bu ev verildi burada otur dendi ne yapacağını bilemez. Yani anlatmak istediğim burada belki basit misaller veriyorum, ahiret için, dünya için nasıl bir bilgimiz varsa yani her yaptığımız işi bir program neticesinde yaptığımız bu işlerin de bir sonraki aşamasını nasıl görüyorsak yemek pişiriyoruz, yiyoruz onu tüketiyoruz, işte bunun gibi ahiret işlerini de biraz bilinçli yapmamız gerekiyor.

Yani bu tesbihi çekiyorum bu esmayı söylüyorum ama bu esmanın sahası ne kadardır, nereye ulaşıyor, veya nereye ulaştırıyor, veya nereye ulaştırması gereklidir, işte bunları bilemediğimiz zaman mevcut salonumuzun kapı ağzını temizlemek gibi oluyor. Yani içeriye girip oraya hakim bir hale gelmeden temizlediğimizi zannediyoruz, o kötü bir şey mi değildir, gene de iyi niyetle yapılan bir şeydir. Nasıl ki her birerlerimizin bir cesed bir bedenlerimiz var, yani etten kemikten işte kandan meydana gelen zahir elle tutulur gözle görülür birer cesedlerimiz vardır. Bu bizim zahirimiz yani dış kısmımızdır.

Fakat bu dış kısmımız, belirli bir süre sonra yere uzandığında hareketsiz halde kalmaktadır. Peki bu daha evvel hareketi kendinden zannedilen beden nasıl oluyor da orada yatıyor, kesiyorsunuz parçalıyorsunuz doktorlar otopsi yapıyorlar araştırma yapıyorlar hiçbir şey söylemiyor, hiç itirazda bulunmuyor, ama yaşadığımız sürede bir iğne batırsalar feryadı kopartıyoruz. Demek ki bizde bilmediğimz latif olan görmediğimiz bir tarafımız var, işte nasıl zahir bedenimizin bir hükmü bir sistemi varsa şer'i kurallar içerisinde bir ahkam varsa tıp düzeni varsa ne şekilde müdahale edilecekse bir sistem içerisinde oluşuyorsa batın halimizin de yani iç dünyamızın da böyle bir sistemi vardır.

İşte bu sistemi tanımak zorundayız kendimizi daha iyi analiz edebilmek araştırabilmek için ve kendimizden daha çok randıman alabilmemiz için faydalanmamız için şimdi biz iç dinamik olarak kendi gücümüzü bilemezsek kullanamayız, diyelim ki cebimizde, çantamızın içinde gizli bir bölümde milyon dolar var, ama geliyoruz on dolara muhtaç oluyoruz, o güc bizde var fakat başkasına ihtiyaç duyuyoruz. Neden, gizli kalmış araştıramamışız kendi kendimizin sermayesini bilememişiz, ve de bunun fakrını çekiyoruz, fakirliğini yaşıyoruz. O zaman nasıl ki dünya için dünyayı kazanmak için dünyada güzel yaşamak için elimizden ne gelirse yapıyoruz, yapmazsak yaşayamayız zaten.

Yani elbise ise en güzelini almaya çalışıyoruz, ayakkabı ise en rahatını sağlığımız için, kış geldi bir kat daha giyiyoruz üstüne, gereği olduğu için yazın onu giyemeyiz, ayrıca giyersek bize zarar veriyor, işte bunun gibi fiziki gerçeklerimiz Hakkıyla kullanmaya çalıştığımız gibi, batını ruhani gerçeklerimizi de Hakkıyla bilip anlayıp kullanmamız gerekiyor. İşte o zaman randıman alma imkanı oluyor. Bunu nereden öğreniriz, dini faaliyetlerin kaynağı olan dinimizden öğreniriz. İşte dinimiz de genelde aslında sadece fizik eğitimli bir sistem üzeri ağırlıklı olarak fizik eğitimli bir sistem üzere kaldığından orada yoğunlaştığından iç bünyeye batın alemimize yani ruh alemimize intikal edemiyoruz.

İşte eksiğimiz buradadır, dini çalışmalarımız sadece suret ve şekil olarak kalıyor ve de cennet cehennem üzerine bina edilmiş bir din anlayışı oluyor. Allah'ın muhabbeti değil, Marifetullah değil, Allah bilgisi değil, nefs bilgisi değil, yani kendini tanıma yolunda bir bilgi değil, sadece yaptırımlar yolunda bir din müntesibi olmuş olarak faaliyetini sürdürüyoruz. Bundan da beklediğimiz tek şey Cennet ehli olmaktır, böyle olunca da Cenab-ı Hakk veriyor, buyur cennete geç diyor, ama ben yokum diyor, gerçi Cenab-ı Hakk her tarafta mevcut, dünyada da mevcut ama bilemediğimizden o çanta gözünde gizli olan değerler gibi bizde gizlenmiş bütün alemde

gizlenmiş ama aslında gizli de değil açık işte bizim dışarıdaki kanaat ve inançlarımız onun gizli olduğunu bize belirtiyor.

Nereye bakarsak bak O'nun veçhi oradadır, 2/115 evveli o ahırı o zahir o batın o 57/3 bunları böyle söylediği halde biz O'nu tenzih ederek ya rabbi sen herşeyden münezzehsin zaman ve mekandan münezzehsin ötelerdesin dediğimiz zaman kendi kendimize en büyük perdeyi koymuş oluyoruz. Zaman ve mekan ötesinde olan yani bu alemlerin ötesinde olan bir Allah'a ulaşmak için mümkün değil, Âdem (as) dan başlayan kıyamet gününe kadar gelen bütün insanların kafir mü'min bütün insanların ömrünü temsilci olarak Âdem babamıza versek yüz sene üzerinden onu bir füzeye koysak mümkün değil daha güneş sistemini geçemez.

Peki bir kişiyi bütün imkanlarımızla Hakka yolladığımızda ve o kişi Hakka ulaşamadığına göre diğer insanlar nasıl ulaşacaktır. Çünkü sistem yanlıştır, bizim Allah'a ulaşmamız mümkün değildir, ta ki Allah bize ulaşsın. İşte bu sistemi geliştirmek lazımdır. Yani Cenab-ı Hakk'ın sadece madde ötesi tenzihte ötelerde bir yerlerde değil bu alemlerde mevcut olduğunu idrak ederek bu alemdeki rabbı bulmamız gerekmektedir, zaten işin sistemi ve kolayı da odur, ötelerdeki Allah'ı bulmak mümkün değil zaten bulan da olmamıştır, bulacakta yoktur.

Ama işte bu bizim hayalimizdeki Allah, yani bizim hayalimizde kurduğumuz bir Allah var, ötelerde, biz onu kendi kendimize uzaklaştırıyoruz, kendimizden halbuki cenab-ı Hakk ben sizinle beraberim ve de وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ 57/4 bundan daha açık bir söz nasıl olabilir. "O sizinle beraberdir, siz neredesiniz " biz tabi hevayı hevesimizdeyiz nefsimizdeyiz hayellerdeyiz, hayellerde var ettiğimiz kendi rabbımız ile başbaşayız, işte kişinin gönlüne sığan rab da odur, "Ben yere göğe sığmam kulumun gönlüne sığarım" genel olarak kim

rabbını nasıl tahayyül ediyorsa herkesin rabbı bir başka türlüdür, çünkü kendi üretiyor rabbını ama rabbul erbab türlü türlü değil, o kendi asliyeti üzere bakidir. İşte biz kendi Rablarımızı kalbimize sığdırıyoruz, ama insan-ı Kamil Rabb-ul alemin olan Allah'ı kalbine sığdırıyor. Hatta öyle diyorlar ki Arş ve Kürsi hepsi toplansa İnsan-ı kamil'in diğer ismi ile kamil insanın kalbinin köşelerinden bir köşede ancak kalır ve daha o kadar da gelse hepsini de alır üzerine. Neden çünkü orada Allah'ın kendi kendini ihata idrak etmesi vardır.

Bir hadis-Şeriflerde (sav) Efendimiz buyuruyorlar ki Kur'an-ın dört manası vardır, yedi manası vardır, yetmiş manası vardır, hatta sonsuz manaları vardır. Şimdi biz ne yapıyoruz bütün bunları bir tarafa bırakarak ilk verdiği rakama bakalım dört manası vardır, dört manayı idrak ettikten sonra diğer manaları bunun şubeleridir. Biri zahiri vardı, bir batını vardı, bir haddi vardı, bir de matlaı vardı tulu doğuş yeri vardı. İşte Kur'an-ı Kerim ayetlerinde bu dört hakikati dört özelliği dört mertebeyi düşünerek yorumlamak gerekiyor.

Biz ne yapıyoruz tefsirlerde zahirini alıyoruz yani işte devam eden mevzuya göre işte Süleyman (as) her sınıftan ordusuna askerler aldı, hüdhüd kuşu, neml vadisinden geçerken karınca dur dedi, tamam bu kadar, Kur'an-ı Kerim'de bir mevzu varsa ve bize o mevzuyu anlatıyorsa biz kendimizi o mevzunun içinde bulmamız lazımdır. Çünkü anlatan insan anlatılan insan insanı anlatıyor, hangi peygamberin lisanından bir zuhur varsa İlahi kelam ortaya çıkıyorsa o peygamberin mertebesi itibariyle o mevzu çıkıyor, çünkü mertebeler sadece bir mertebe değildir, eğer mertebeler tek bir mertebe olsaydı, Cenab-ı Hakk kendi zuhurunu tek bir sistem içerisinde ortaya koysaydı Âdem (as) gelir, her iş biterdi.

Âdemiyet mertebesi olarak bütün bilgi ilim bu suretle kalırdı bu düzeyde kalırdı, ama Adem'den sonra Şit diyor, İdris, diyor Hud diyor, ve her peygamberin gelişinde peygamberin lisanlarından bir başka ilerleme açıyor yol açıyor, İbrahim diyor, niye Halil diyor niye Adem safiullah diyor. Sadece Âdem

safiullah mertebesi yetmiş olsaydı hayata geçmiş olsaydı o zaman diğer peygamberlere gerek kalmazdı. Veya sadece Muhammed (as) mertebesi olsaydı, sadece yalnız başına bize o gelmiş olsaydı, anlamamız mümkün olmazdı. Peygamber efendimizin halini bir anda anlamamız mümkün olmazdı.

Yani şuna benzer okuma yazma bilmeyen bir çocuğu üniversite dersine sokmak gibidir, işte evvela Âdem (as) ilkokul sonra onun okulları sınıfları devam ederken İbrahim (as) da ortaokul, Musa (as) da lise İsa (as) da üniversite Rasulullah efendimizde de ihtisas yapma hepsini yeniden genel olarak eğitilmesinden başka bir şey değildir. O zaman zahirde anladığımız manada işte parmağının arası kuru kalmasın işte tırnağını şöyle kes, dirseğinden dört parmak yukarısına kadar yıkarsan sevap alırsın abdestli iken abdest alırsan nur-ul ala nur olur, dini burada yetersiz olur çünkü bunlar yani şeri manada zahiri manada dinin bunu bir ömür boyu kullandığımız zaman bizim yerimiz de orası olur.

Âdem'i isim olarak biliyoruz, Nuh, İbrahim, Musa, İsa, hatta Muhammed (sav) bunları sadece bir isim olarak biliyoruz ama bunların ifade ettiği değerler nedir bunlardan haberimiz olmuyor. Çünkü fıkıh ilmi bunları öğretmiyor, zaten yeri de değildir, işte biz dünyada yani islami olarak genel islami toplulukları olarak daha ağırlıklı olarak yani sayı daha ağırlıklı olarak alimler olarak da fıkıh ilmini din ilminin kendisi olarak kabullenmişiz ve fıkıh ilmini öğrenen kimsenin bir de salaha ulaştığını zannediyoruz, halbuki o onun sadece kabuğudur, zahiridir, din ilmi gönül ilmidir, yani ruh ilmidir, (sav) efendimiz ise bunun kemalini ortaya getirmiştir.

Eğer Hz Rasulullah sadece namazın işte bize hükümlerini bildirmesi fiziki manada ayakta dur ruku, secde tahıyyat işte haccın rükünleri şunlardır, işte belirli parası olan gitti hacı oldu, namazı kıldı zahiri zekatını verdi kamil Müslüman oldu, ama sor sen kimsin elhamdülillah Allah var ben aciz bir kulum yahu kardeşim seni Cenab-ı Hakk Âdem ismi ile evvela muhteşem

bir akıl verdi zeka verdi ve senin dinini de aklına göndermiş, bedenine değil, din bedene gelse beden ne anlar dinden din akla gelmiştir, aklı olmayanın dini de yoktur. Bedenen gelişmiş olsun aklı yerinde olmassa mükellef değildir.

O halde bizim yapmamız gereken şey dinimizin tefekkür yönünü geliştirmektir, sadece fiziki yönlerini tekrarlamak değildir, orası eksik mi değildir, orası yerli yerince o olmadan yani zahiri olmadan batını olmaz o da yanlıştır, bazıları diyor ki biz batınını yapıyoruz zahirine ihtiyacımız yok artık anladık bu işi ilkokula mı döneceğiz tekrar diyorlar. Ama bu dedikleri çok yanlış bir yoldur. Hz rasulullah nasıl tatbik etmişse asv) efendimiz bırakmamış zaruri hallerde bile bırakmamış, zaman gelmiş kaza etmişler çok az hep bunlar bize kolaylık içindir, eğer Efendimiz hiç kaza yapmamış olsaydı, bize de o hüküm yolu açılmazdı. Bize kolaylık olsun diye bazı zamanlar kaza yaptı.

İşte geneline baktığımız zaman ehlullahın hayat hikayeleri peygamber hazaratının hayat hikayelerini okuduğumuz zaman gerçek manada tefekkür yani şuurlanmaya bilinçlenmeye başladığımız zaman ne yapıyoruz araştırmaya başlıyoruz, çünkü yaptığımız bütün o fiiller, oruç tut senelerce ne geçti elimize sevap kazandık sevap ayrıdır, o ahirete dönüktür, bugün ne geçti eline, nereye ulaştık, şuur olarak ne açılım yaptı, namaz kıldık namazın bin bir türlü içerisinde hikmetleri var, neyi anladık tamam görevimizi yerine getirdik Allah kabul etsin hepimizin namazını yerme babından söylemiyorum, bütün bunlar hepsi olacak ama işte bu kadar değil eğer sadece namaz kıl oruç tutmakla bu iş olsaydı bütün ehl-i islam miraç ehli olurdu.

Ehlullah olurdu Hakk ehli olurdu fiziki faaliyetler yeterli olsaydı her birerlerimiz Ehlullah Hakk ehli olurduk, her birerlerimiz veli, veliye olurduk ama halimize bakıyoruz ki kendimizi tanımıyoruz rabbımızı nereden tanıyacağız. İşte bu düşüncelerle ne yapıyoruz, genel olarak bir çıkış

bulamadığımız için küçük küçük guruplarla kendi kendimize kendilerimizi yetiştirmeye çalışıyoruz araştırmaya çalışıyoruz araştırma yapmakla çünkü zahiri sistem buna yeterli değildir. Resmi kurumlardaki sistem buna yeterli değildir, zaten resmi kurumların görevi de değildir.

Bu sadece islamın şartlarının zahirde öğretilmesi bundan sonrası kişilerin kendi araştırmalarına kendi özel gayretlerine kalıyor, okullarda umumi olarak bilgi alınıyor, resmi kuruluşlarda bundan sonrası kişilerin kendi araştırmasına kendi gayretlerine kalmaktadır, tabi ki biraz araştırma koşuşturma olur, hiçbir şey o kadar basit değildir, işte islamın Kur'an-ı Kerim'in o dört mertebesinden bir tanesi evvela işin zahirini öğrenmek, onun için Kur'an'ın mealini okumak her birerlerimiz için çok gereklidir. En azından Süleyman (as) ın hayatı nasıl bir seyir içerisinde geçmiş onun dışını öğrendikten sonra içine girmek mümkündür. Bir binanın dışını öğrenmeden adresini öğrenmeden kapısını bilmeden içine nasıl girilir şu mahallede yüzlerce bina var, bir arkadaşımız da burada oturuyor adresini araştırmadıktan sonra iki, üç, beş ay kapı kapı dolaşsak ancak rast gelirse ha burasıymış deriz.

Hele mahallesini bilmeyipte işte İzmirde Süleyman Bey var yahut Ahmet Bey, Mehmet Bey var evvela bunun dışını öğreneceğiz yani biraz fıkıh ilmi öğreneceğiz ihtiyacımız olduğu kadar namazı bozan şeyler abdesti bozan şeyler ama burada kalırsak işte bizim dinimiz o kadar olmaktadır o da yeterli midir, hiçbir şey yapmamaktansa onları takliden dahi olsa yine büyük bir kazançtır. Ama taklit değil de tahkik olarak yapmak daha büyük bir kazançtır. Bu işin zahiri tarafıdır, bir de genelde kullanılan din efendimizin belirttiği dört mertebeden sadece birincisinin tatbik edildiği bölüm hatta onun da bir çok rivayetlere dayanarak bir çok içerisine falan imam şöyle dedi filan böyle dedi, o kişinin kafasında aynı fiil Hakkında başka bir tatbikat oluşuyor diğer kişide başka bir tatbikat oluşuyor.

Ya da falan hoca böyle dedi, işte vaktin sünnetlerini kılarken sünnetle birlikte kazaya da niyet edersen geçmiş kazalarının yerine geçer öğle yemeğini sabah yemeği ile birlikte yemen mümkün mü, sabah ise kahvaltı öğle ise öğle yemeği yenir, o zaman ne oluyor, ne öğlen yemeği oluyor, ne de sabah kahvaltısı oluyor. Bazı böyle Tv lerde de bir sürü karmakarışık şeyler saf garib vatandaşımız ne yapacağını da şaşırıyor. Allah cümlemize selamet versin amacımız onları eleştirmek değil bazı şeyleri ortaya çıkarmak gerekiyor.

İkincisi batınıdır, işte o zaman yolculuk başlıyor, tefekkür yolculuğu başlıyor, zahirde tefekkür diye bir şey yoktur, zahirde sadece fiili yaptırım vardır, tefekkür ne oluyor, işte fatiha'yı ezberleyeyim sure ezberleyeyim, namazın rükunlarını ezberleyeyim ama bu tefekkür değildir, bu ezberdir, tefekkür yaptığımız şeyin üzerinde fikir yürütmektir, neden niçin niye nasıl diye fikir yürütmektir, yaptığımız tatbikatın hergün biraz daha ilerisine daha geliştirerek gitmek üzere düşündüğümüz şeydir tefekkür. Yoksa sıradan düşündüğümüz şeyler buradan eve gideceğim çarşıya gideceğim şunu alacağım bunu alacağım yemeklik alacağım bunlar tefekkür değildir. Düşüncedir ama tefekkür değildir. Tefekkür yeni bir açılım yeni bir yol bir yenilik üzere beynin faaliyette olmasıdır.

İşte ikincisi de batınıdır, batın dediğimiz zaman sanki o yokluk gibi gayb gibi anlıyoruz, yoksa batın gayb değildir. الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ 2/3 bakın gaybe inanırlar, diye biz zannediyoruz ki göremediğimiz gayba müşahede edemediğimiz el ile tutamadığımız bir gayb var, o gayba iman ederler yani görmedikleri halde iman ederler zahir manası şeriat manası bu ama Hakikat manası sadece o kadar değildir, peki batın manası nedir, şimdi her birerlerimizde mevcut olan bir aklımız var, şimdiye kadar aklımızı gördük mü, kim aklını gördü şimdiye kadar, görmedik bir ruhumuz var, içimizden birisi gördü mu o ruhumuzu göremedi, ama vardır, bunun gibi latif taraflarımız vardır, koku alıyoruz kokuyu gören var mıdır,

kokunun şeklini rengini bilen var mı yok, ki bu dünya da hava içinde mevcuttur, yani hava ile bize geliyor, havanın da varlığını hissediyoruz, ama göremiyoruz.

Bunun gibi içimizde var olan hakikatleri varlığını şuurumuzla idrak ediyoruz. Var diyoruz ama göremiyoruz. İşte kendimizde bunun böyle olduğunu idrak ettikten sonra nasıl ki bizim bir ruhumuz bir aklımız fikrimiz düşüncemiz iç bünyemiz var bu dünya dediğimiz diğer alem dediğimiz bütün varlıkların da kendine ait şuurları vardır, bir ruhları bir akılları vardır. Her varlığın kendinin iç bünyede bir gerçeği vardır. O iç bünyedeki gerçek olmazsa zaten o dış bünyedeki olmaz çünkü varlık sebebi bunun içindeki ruhudur, mertebesi itibariyle aldığı isim maden madeni ruh var içerisinde, nebatatta nebati ruh, hayvanda hayvani ruh insanda da insani ruh vardır.

Bir kervan hikâyesi

Ruhsuz bir şey yoktur, bir şey varsa ruhu da vardır, ruhu ile hayattadır. Bir gün bir kervan yola çıkmış yüz develi bir kervan yola çıkmış seyyah olarak üzerinde yükleri var, giderken yolun ortasında devenin bir tanesi çöküyor, yani ölüyor, yere düşüyor, o anda kervan sahibine haber veriyorlar kervan sahibi geliyor devenin başına oturup dövünmeye başlıyor, ağlamaya başlıyor vah vah vah, hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlıyor, etraftan da dedi kodu etmeye başlıyorlar yüz tane devesi var bir tanesi öldü geriye 99 tanesi var nerede ise kendini harab edecek bir deve için diye dedi kodular başlıyor.

Bu dedi kodular onun kulağına gelince onları çağırıyor gelin bakalım ben neden ağlıyorum biliyor musunuz diyor, onlar da deve öldü de onun için ağlıyorsun diyorlar yok diyor, ben ona ağlamıyorum şimdi ben düşünüyorum ki diyor bu deve 500 okka 500 okka da yük varsa bu yükü deve mi çekiyordu, yoksa yük mü deveyi çekiyordu, deve yükü çekiyorsa deve burada, neden şimdi çekmiyor, eğer yük

çekiyorsa yük de burada yük neden deveyi çekmiyor, ben buna ağlıyorum diyor. Demek ki deveyi de çeken bir güç var, deveyi de o güç çekiyor, deve çekiyorsa işte deve burada demek ki deveyi de yükü de çeken bir başka deve var yani bir başka varlık var ben onu düşünmeye çalışıyorum onun için ağlıyorum vah halime vah deve kadar olamadım diyor.

Yani bu kadar tefekkür edemedim ben ona ağlıyorum devenin ölmesine değildir diyor. İşte her bir insan da yere uzandığı zaman eğer o insan kendi kendini çekiyorsa insan orada neden kalkmıyor hadi kalksın kalkmıyor demek ki bizde anladığımız veya gafletten ilgilenemediğimiz ilgilenmediğimiz bir batın gücümüz var bir batın gerçeğimiz var, işte bizdeki bu batın gerçeği idrak ettiğimiz zaman يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ yani kişinin kendindeki gaybı ile birlikte genel gayba iman eder. Kendimizden yola çıkarak kendimizden misaller alarak bütün alemi tanımamız daha kolay olacaktır. Bunu niçin diyorum evvela kendimize dönmeye çalışarak bu benlik şuurunu elde etmemiz gerekiyor, yani benim bir cesedim var dokunuyorum acıyor, yani varlık var hissediyorum ama bu ruh bedenden çıktıktan sonra hiçbir şey hissetmiyorum kesiyorlar parçalıyorlar bir şey hissetmiyorum demek ki benim bir de özüm var, batın tarafım var, işte nasıl dışımızı tertemiz yaptığımız gibi bütün ihtiyaçlarını yerine getirmeye çalıştığımız gibi her gün belirli sürelerde beslediğimiz gibi ruhumuzun da bu beslenmeye ihtiyacı vardır.

Ruhumuzun beslenmesinin iki yönü vardır, birisi zikir birisi de tefekkürdür. Tefekkürden kasıt ilimdir. İşte zahir dinin vermediği saha burasıdır, veremez çünkü sahası değildir, yani onun yeri değildir, ama dinin içindedir, yani dinin içinde olan dört mertebede ilim yolu vardır, bunun birisi imamlar, okulda hocalar, zahir ilimlerde diğeri şeyh efendiler diğeri arifler, diğeri de arif-i Billahlardır. İşte bu eğitimleri bilmemiz gerekiyor. Şimdi bu genelde imamların elinde yapılan eğitim ilk başta o

lazımdır. İmamlar da ancak suri olan bir eğitim verebiliyorlar, sahası orasıdır.

Kur'an-ı Kerim'i lafsen Elif, Ba'sını öğretiyorlar, okumasını öğretiyorlar bunlar olmadan da hiçbir şey olmaz, temeldir bunlar, biz bunları öğrendikten sonra yüzünden okumayı öğrendikten sonra bir de namaz kılmayı öğrendikten sonra dinimiz elhamdülillah tamam oldu diye bunun tekrarını yapıyoruz, artık bir ömür boyu tekrar yapıyoruz, yenilenme değil, ama efendimiz ne diyor, beşikten mezara kadar eğitim yapınız yani beşikten mezera kadar talim edin kendinizi geliştirin biz ise tatbik etmiyoruz, yaptığımız fiilleri eğtim zannediyoruz, bu eğitim değil tatbikattır, tatbikatın da devam edegelen halidir, yani her yeni olan bir tatbikat değil, efendimiz ne diyor, iki günü bir olan ziyandadır diyor.

Ne kadar açık her şey açıkta tefekkür yönünü geliştirmediğimiz için bu açık olan şeyleri ortada olan şeyleri bize nefsimiz kapalı olarak gösteriyor, veya ilgilendirmiyor ihtisası dışında bırakıyor, ne kadar uzun giyersek o kadar ittika ediyoruz ne kadar başımızı örtersek o kadar ittika ediyoruz yani bunları ilerleme zannediyoruz, tabi bunlarda var dinimizin içinde bunlar da var ama burada kalınma diye bir kayıt yoktur, bunları yapacağız o da kişinin gönlüne kalmış bir şey genelde bu psikolojik kapanabilen kapanıyor kapanamayan kapanmıyor, kapanan da belirli bir şekilde kapanıyor.

Bunlar mutlak olarak bir araç değildir, yani Hakk'a götürücü mutlak öğeler değildir. Mutlak varlıklar değildir. Hakk'a götürecek tek sistem tefekkür sistemidir. Çünkü Cenab-ı Hakk madde bir varlık değildir ki, aslında zuhurları itibariyle de maddeliği de vardır, ama bu ancak madde de olsa ruh da olsa fikirle idrakla akılla anlaşılacak bir rububiyet mertebesi İlahlık Allahlık mertebesi. İşte birinci zahir sistemdeki eğiticiler imam efendilerdir, namazın sünnetleri farzları bunlar ilmi hal kitaplarında yazanlar bunlar ne kadar büyük dini manada kitap yazılırsa yazılsın çerçevesi bu çerçevededir.

Ama bu mertebe gereklidir, bir binanın temeli olmadan üstüne kat çıkılmaz. Şimdi bunları yaptıktan sonra bir çok kişiler yani büyük bir kalabalık bunun yeterliliğinde duruyorlar ve kalıyorlar, Hani birisi gelmiş efendimize Ya Rasulullah ben ne yapayım ne yaparsam cennete gireceğim bunu bunu yap, o zaman cennete girer miyim girersin deyince ne bir az ne bir fazla hiçbir şey yapmam diyor. cenneti isteyenler için bu yeterlidir, Bundan sonra o kalabalık kitlenin içerisinde bazı kimseler bunun yetersiz olduğunu anlayıp araştırmaya başladılar, o zaman karşısına tarikatlar çıkıyor, vaktiyle çok güzel faaliyet gösteren bu sistemler zaman içerisinde şartlanmalar içerisine girmişler, miraç hususiyetlerini kayıp etmişler, istisna olanları vardır elbet.

Yani namazı kılmışlar ama helezon şeklinde yükselerek değildir, tavaf etmişler ama yine aynı şekilde ne yapmışlar şeriat mertebesinin üstünde biraz duygusallık ortaya gelmiş, biraz muhabbet gelmiş aslında orada en büyük perde olmuş o da ayrı bir konu bu şekilde biraz daha muhabbet oluşmuş, zikir yapmışlar, sema etmişler dönmüşler birlikte işte çay ve kahve içmişler, şeriat mertebesinde camide namaz kılıp herkes dağılıyor, ne zikir var ne ilahi var, ne ruha yardımcı olacak bir şey var, işte bunu da tekkeler dergahlar sivil eğitim olarak kendi kendilerine halk oluşturmuşlar, bir ihtiyaçtan doğmuş, nihayet onların arasından o tarikat hali de yetmeyen kimseler daha da araştırma yapmışlar bu sefer Hakikat mertebesi diye bir mertebenin varlığını anlamışlar. Şöyle diyorlar; efendim Hz Peygamber zamanında bunlar var mıydı diyorlar, tabi ki vardı olmazsa sonradan meydana gelir miydi, olmayan bir şey ortaya çıkar mı, ama o zaman isimleri yoktu, isimlere de gerek yoktu, çünkü sahabe-i kiram tabiin tebe-i tabiin bunların hepsi birlikte yaşıyordu.

Yaşanan bir şeyi de ayırmaya gerek yoktu. İslamiyet ne zaman genişlemeye başladı Müslümanlar zenginlemeye başladı biraz gaflet basmaya başladı, bunların hepsi surette kalır hale geldi, işte ondan sonra yeryüzünde sanki o devrede 8. , 9. Asırlarda sanki yeryüzü öyle bir gönül toprağı oldu ki

evliya fışkırdı dünyanın her tarafından neden islamiyeti tekrar canlandırmak yeni hale geçirmek için o zaman bu işler sistemleştirildi, kişiler daha kolay anlasınlar diye, Şeriat, Tarikat, Hakikat Marifet diye efendimiz bunları daha baştan söyledi, bunları anlattı daha o zamanlar ama ayrıştırılmasına gerek yoktu çünkü bir mü'min hakikatı ile bunları yaşıyordu.

Daha sonra bunlar sadece surete yapılır hale geldi, tefekkür yönü azalmaya başladı, şimdi bunlar tekrar ihya edilmeye başlandı bu şekilde. Şeriat mertebesinde imamlar, Tarikat mertebesinde şeyh efendiler, Hakikat mertebesinde arifler, Marifet mertebesinde de Arif-i Billah'lar görev yapmaktadırlar. Şeyh efendilere biraz fazla yük yüklüyoruz, onlara haksızlık ederek çok yük yüklüyoruz. Efendim elhamdülillah benim şeyhim Gavs-ı Azam dır, benim şeyhim Kutb-ul Aktabdır, benim şeyhim işte Kutb-ul İrşaddır, birisi çıkmış yola benim şeyhim İrşat Kutbudur peki ne söyledi işte namazı şöyle böyle kılın dedi, peki kardeşim onu imamlar da söylüyor.

Senin irşadın kutbu olduğunu nereden anlayacağız, bana Hakk'tan bir sır getirdi mi, yeni bir şey getirdi mi, tabi herkesin hali kendine eleştiri için söylemiyorum bilginiz olsun gene de, hani derler ya şeyh uçmaz da dervişler uçurur, biraz da iyi niyetle işte ben şeyhimi rüyada gördüm şöyleydi ben şeyhimi rüyada gördüm akşam benimki daha böyleydi diyor, o kalırmı geriye, bunlar tabi güzel şeyler ama birazda iyi niyet zandan oluşan tabi içerisinde gerçekleri de vardır o kadar değil.

02-Kur'an'ın Dört Mertebesi

Tarikat düzeyindeki yaşam bakın eski Mevlevi tekkelerinde o kadar büyük güzellikler vardır ki, hem dini musiki hem zahir musiki, musikimizin bakıyoruz Türk Sanat musikisine hepsi Mevlevi kaynaklı tekke dergah kaynaklı, nerede iftihar edeceğimiz bir kimse var oralardan çıkmış hep profesyonelce

yapıyorlardı bu işi bir Mevlevi dedesi olabilmek için binbir gün çile çekiyorlardı, üç sene aşağı yukaru bir hücrede kalıyorlar nefs temizleme eğitimi yapıyorlar aradaki eğitimler zaman içerisinde azaldığından veya ordu generalin eğitmesi gerektiğinden binbaşılara sonra yüz başılara sonra teğmenlere yalnız onların yerine sağlıklı olanların bulunması lazımdır, onun için hepimizin hali meydandadır.

İşte onun üzerine şeyh efendilerin yaptığı şey o yani şeyhlik görevi odur, zikir halkalarını idare etmek, meclisleri idare etmek ve de menkıbe sohbetleri yapmak işte benim şeyhim buydu hayatında böyle böyle kerametler gösterirdi, bunları anlatarak dervişleri yani çevreden gelen muhipleri belirli bir zinde halde tutmak devamlılıklarını sağlamak bunların içinde bu hal yetmeyenler tekrar araştırmaya başladılar, işte esas orada inkılap gerekmektedir, şimdi bakın şeriat tarikat hakikat Marifet mertebeleri var şeriat ile tarikat birbirinin devamıdır, bu bir guruptur, Hakikat ile Marifet de birbirinin devamı bu da bir guruptur, yani dört mertebe iki guruptur.

Ancak tarikattan Hakikata geçerken inkılap gerekiyor, neden çünkü şeriat mertebesi ile tarikat mertebesinin anlayışı tenzih üzerine kurulduğundan ikisi aynı idraktedir yani aynı düşüncededir. Yalnız arasındaki fark tarikat mertebesinde muhabbetin artmasıdır. Biraz da geçmiş peygamberlerin veya velilerin menkıbelerini anlatmaktır, burası aslında çok fazla abartılmış bir yerdir, neden abartılıyor Hakikat mertebesine intikal ettiremediği için o gücünü burada abartılarla devam ettirmeye çalışıyorlar, mesela bir yolun müntesibi gelmiş ziyarete eksik olmasın Tekirdağ'ında oturuyoruz, misal veriyorum, boynu bükülmüş halinden belli nur yüzlü işte konuşuyoruz, ne yapıyorsunuz dediğimizde, elhamdülillah bakıyorsunuz samimi samimi konuşuyorlar.

Ne yapıyorsun dediğimizde, esma çekiyorum ne çekiyorsun, İsm-i Celal çekiyorum kaç tane 90 bin tane kadar ne zaman ayda mı, hayır günde efendim, daha ben olmadım

120 bine kadar çıkanlar var ben daha o mertebeye gelemedim, diyor. Süleyman çelebi diğer taraftan ne diyor, "*Bir kez Allah dese şevk ile lisan dökülür çümle günah misli hazan*" günde 90 bin İsm-i Celal çek diğer taraftan bir tane çek yeter diyor, ama Hakkıyla çek 90 bin tane Hakkı ile çekilen İsm-i Celal insanın tozunu attırır, sen varsan oratada ism-i celal çeksen ne olur. Bunlar her birimizin başındadır, iş çok adet yapmakla olmuyor, hani eskiler derler ya "çok olduğu değil nasıl olduğu yani çok olupta hiçbir işe yaramayan bir çuval dolusu bir şey olmaktansa ama az olup işe yarayan olması önemlidir.

Peki kaç senedir devam ediyorsun, işte 25 senedir devam ediyoruz peki 25 sene bir yol üstünde gittin geldin yolun neresindesin, bilmem efendim şeyhim bilir, be mübarek bu kadar da gaflet olur mu, yahut hissizlik duygusuzluk bu kadar kendinden geçme hali olur mu, 25 sene bir insan bir yol üstünde geldiyse o yolun kaldırım taşlarının her birini ezberler, şuradaki şu kadar buradaki bu kadar diye, burada asfalt var burada toprak var, 25 sene gidip geldiği yeri ezberler, işte anlatmak istediğim budur, orada ne oluyor, hep zikir olursa tefekkür diye bir şey kalmıyor, sayıyı yapayım, yapayım derken tek gaye sayı, sayısal sayı, loto toto.

Bırak kardeşim içinden bir defe "Allah" de o sana yeter, ama bilerek "Allah" de, "Allah" lafsının neyi ifade ettiğini "Elif" nedir, "Lam" nedir, "Hemze" nedir "He" nedir, oradaki, onu bilmedikten sonra tekrar etsen, kişi babasını tanımadıktan sonra yüz milyarlarca "Baba" dese onun babası olmaz, ama bilerek bir defa bu benim babamdır, dese tamam işte sonra Allah o kadar uzaklarda değil ki bu kadar "Allah" demeğe gerek yok ki "Allah" da yeter bu kadar çağırmana gerek yok ben buradayım diyor. Muhabbetle bir defa söylese o hepsinden daha güzeldir. İşte bunların hepsi zaman kayıbından başka bir şey değildir. Bunlar bizi bir yerlere götürecek şeyler değildir. Ama sevap kazanır mı kazanır, o

ayrı konudur, biz sadece bir iş yapalım da sevap kazanalım dersek biz menfaat üzere hareket ediyoruz demektir.

Ya rabbi bana cennetini ver, vereyim kulum, şartım şu şunları yap seni cennete sokayım diyor, ama beni nerede bulacaksın diyor, ben mi sana lazımım cennet mi lazım cennet lazım ya rabbi orada yaşayacağım burada yaşayamadım fakirlik vardı, orada yaşayacağım, caminin kapısına gidelim içeri girerken fısıldasak buraya giriyorsun ama Allah cenneti vermeyecek böyle vaad ediyor ama bakma sen, buna inanırlarsa acaba camide kaç kişi kalır.

Hakikat mertebesine ulaşmak için inkılap gerekiyor, nasıl bir inkılap gerekiyor, yukarıda bilinen Allah'ı Şeriat Tarikat mertebesinde yukarılarda yani tenzihte olan Allah'ın Hakikat mertebesinde yere indirilmesi gerekiyor. Yani teşbih olarak bakılması gerekiyor. Çünkü kendisi diyor zaten, هُوَ الْاَوَّلُ وَالْاٰخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ 57/3 yani evvelde benim, evveli olmayan evvelde evvel derken bir başlangıcı olmayan evvelde benim sonu olmayan bir sonsuzlukta da benim, yani son da benim, görünen de benim, yani zahirde olan da benim, batında olan da benim, o halde neden uzaklarda arayalım, işte bu tefekkür yapısına gelmek insan için biraz zor oluyor. İşte bunun için bir inkılap gerekiyor. Anlayışta bir inkılap gerekiyor. Eski kurulmuş İslam binasının üzerine kurulduğunu zannettiği aslında tamam ben islamiyeti anlattım dediği anda onun eksik olduğunu ve ikinci bir katmanın gerektiğini anlaması ve onun için çaba sarf etmeye başlaması gerekiyor. İşte inkılap budur. Yani düşüncede değişik bir sisteme ulaşmak aşağıdakileri reddetmeden ikisini birleştirmeye yönelik, ne yaptı tenzih üzere olan bir yaşamdan teşbih üzere bir yaşama geçti, eğer teşbih üzere olan bir makama tenzihten geçemezsek biz tevhid ehli olamayız. Gerçek manada tevhid ehli olamayız, lafsi tevhid ehli lisanen kelime-i tevhidi çektiğimiz halde batınen tevhidi

çekmemiş oluruz. Ama lisanen tevhidi çektiğimizde yeterli o mertebeye göre o ayrıdır.

Ama işin özünü araştırıyorsak bu gerçeği kabul etmemiz gerekiyor, lisan olarak söylediğimiz kelime-i tevhid, batınen yerine oturmamış oluyor, çünkü lisanen söylediğimiz fikrimizde değişik şekilde tatbikine çalışıyoruz, yani lisanen söylediğimizi içeriden bozmuş oluyoruz, başka bir deyim ile. O zaman hem lisanen hem özü ile kelime-i tevhidi bina etmemiz gerekiyor ki o yıkılmasın bir daha biz onun batınından da istifade ediyoruz sadece lafsından değil, bakın bunlar hep Kur'an-ı Kerim'de var. Firavun ölmek üzere iken suda boğuluyorken "Musa'nın rabbına inandım" dedi, "La ilahe illallah" dedi.

Öldü ama cenab-ı Hakk ertesi gün onun suretini cesedini yukarıya çıkardı eğer bu tabi bir hal olsaydı bütün boğulan ordusunu da çıkarması lazımdı, sıradan bir hal olsaydı. Ama ordusu kelime-i tevhidi söylemeden boğulduklarından orada suyun dibinde kaldılar. Ama Firavun o kadar günahkar olduğu halde Kelime-i Tevhid'i zahiren söylediği için zahiren bedenini yukarıya çıkarttı Ceneb-ı Hakk. Bakın kelime-i Tevhidden zahiren faydalandı. Bunlar hep hikaye olarak anlatılır ama gerçeklerdir. İşte onun için sohbetin başında anlatmaya çalıştığım gibi Kur'an-ı Kerim'in yani her halinden istifade etmemiz yani bu peygamberan hazaratının hayat hikayelerini mümkün olduğu kadar güzel bilmemiz gerekiyor ki zahirinden batınına intikal edelim. Zahiri bilinmeyen şeyin batını nereden bilinecektir.

Bakın Süleyman (as) ın hayat hikayesinde Hüdhüd diyor ki "senin ihata etmediğin bir şeyi ben ihata ettim" koskoca Süleyman peygambere küçücük bir kuş bilmediğin bir şey olduğunu ve ben onu bildim diyor. Bunların hepsi bizim üstümüzde taHakkuk edecek yaşanacak halleri var, peygamber herhangi bir hz leri bir şey yaşamışsa bize bir ibret olsun diye o veriliyor, eğer biz ondan hissemizi almazsak bana ne beni İsrail peygamberinden yahut 4 binsene, üç bin sene

evvel yaşamış bir kavimin hayat hikayesinden bize nedir, o kavimin tarihini öğreneceğime kendi neslimin tarihini öğrenirim.

Osmanlı tarihini öğrenirim, Oğuzların tarihini öğrenirim, eğer Kur'an-ı Kerim madde madde onu oraya koymuşsa bize bir hisse veriyor, işte biz Kur'an-ı Kerim'de peygamber hazaratının hikayelerinden gerek diğer bilgilerden ne kadarını alıp idrak etmişsek bizim şahsi Kur'an'ımız o kadar sayfadır. İstersek Kur'an-ı Kerim altı yüz sayfa olsun, bizim ya altı sayfa var içerisinde ya da on altı sayfa vardır, işte fiil çokluğu için zaman harcamaktansa ilim çokluğundan zaman harcamak hepsinden daha değerlidir. Fiil olarak kazandığımız bire beş ise on ise ama ilim olarak bire bin, milyon olur onun karşılığı çünkü her öğrendiğimiz bir ilim bir cümle bizim ufkumuzu açmaktadır, ama yaptığımız fiil bize ufuk açmıyor.

Sadece bir şeyin tekrarı yani birin üzerine bir kağıt daha koyduk bire bir yahut bire ondur. Hani ne diyor bir saatlık tefekkür bir yıllık nafile ibadete bedeldir diyor. Bakın bu birinci aşamada şeriat mertebesindeki tefekkür, bir saatlik tefekkür bir senelik nafile ibadetten hayırlıdır. Sonra bu tefekkür biraz daha bilinçlendiği zaman daha gelişmeye başladığı zaman bir saatlik tefekkür 70 senelik nafile ibadete bedeldir diyor. Daha tefekkürümüzü geliştirdiğimiz zaman bir saatlik tefekkür bin yıllık nafile ibadete bedeldir diyor. Şimdi bin sene nafile namaz kıldık kıldık buna ömrümüz yetmez mümkün değildir, onun kazancı bakın dünyada bir saat tefekkür o bin sene yaptığımız nafile ibadetin karşılığıdır.

Şimdi bunlar nedir, bunun birisi şeriat mertebesindeki tefekkür, birisi tarikat mertebesindeki tefekkür, birisi Hakikat mertebesindeki tefekkür, yani Hakikat mertebesinde tefekküre yönelen bir kişinin şeriat mertebesinde yapmış olduğu ibadetlerle kazancı arasında onun tefekkür kazancını siz ölçüverin ne oluyor, her gün bir saat tefekkür yapsa araştırma yapsa Kur'an-ı Kerim'den işte peygamberan harazatından hayat hikayelerini araştırsa bunlar hep tefekkürdür, düşünerek araştırsa, her gün bir saatlik tefekkür her gün bin yıllık ibadet

etmişçesine bize karşılığını vermektedir, senede 365 gün 365 saat düşündüğümüzde ne oluyor 360 bin sene yeryüzünde yaşamışçasına uzun bir ömre ulaşmış oluyor. Dolayısıyla ümmet-i Muhammed'in bereketi çok fazla her yönden bereketi çok fazladır. Ömrümüz belki kısa, hani Kadir gecesi Hakkında zaten Kadir gecesi onun üzerine inmiş ya.

Bir Beniisrail'den savaşçı bunu Efendimize anlatmışlar Efendimizden de hadis-i şerif olarak bizlere geliyor. Bir savaşçı 60 sene üzerinden zırhını çıkarmadan 60 sene gibi bir uzun süre üzerinden zırhını çıkarmıyor, ne gece ne gündüz devamlı ne dünya işi ne çoluk çocuk, hep Hakk için savaş yapıyor, bunu Efendimize anlatıyorlar, Efendimiz biraz üzülüyor benim ümmetimin zaten bütün ömrü o kadar diyor, "Ya rabbi benim ümmetim nasıl bu sevaplara erişecek bu kadar büyük lütuflara erişecek diye düşündüğünde Kadir suresinde لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ayeti geliyor bunun üzerine. Ey habibim sen üzülme senin ümmetine ben öyle değerler güzellikler verdim ki o kadir gecesini idrak etmek bin aydan hayırlıdır, seksen sene üç ay yapıyor bu süre işte bu çok büyük bir hem bizlere hem o günkü ümmetine bir geceyi ihya etmesi 80 sene üç aylık ibadet etmişçesine bakın bir gecelik tefekkür yapması yalnız bu 83 sene bütün 83 senenin her dakikası ibadet üzere geçmek şartıyla değil, çünkü bu mümkün değildir fazladan diyelim ki günde on saat ibadet ettik yani 24 saatin on saatini ancak bunu yapabiliriz bu da zor ama yaptığımızı farz edelim kolay hesap olsun diye günde on saat ibadet etmek üzere o 83 sene aslında 830 seneye bedeldir.

Bakın dolu dolu ibadet edilmiş 830 seneye bedeldir, 24 saat üzerinden ibadet edildiğini düşünürsek o zaman on binlerle seneye muadil olur bir gece yani Hz Muhammed (sav) e verilen bereket تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ 67/1 elindeki mülk ne değerlidir senin ama biz değerimizi bilemediğimiz için hala

yoksul yaşıyoruz, Hakk'tan yoksul, peygamberden yoksul, kendimizden yoksul, ihtiyaç içinde yaşıyoruz, bizim çiftliğimizde yok yoktur, ama yerlerini toprak altından eşerek bulmak lazımdır. Bu hesap çok uzun süren bir hesaptır çok uzun sene sadece 83 sene ömrümüzü ibadetle 83 sene geçirme değildir, 3 saat olduğunu düşünelim bu gün günlük üç saatten fazla ibadete zaman harcayabiliyor muyuz, çok iyi bir rakamla söylüyorum işte bir saatten hesap etsek 83 bin sene yaşamış gibi sevap kazanıyor, ama işte bunu tefekkürle ancak elde edebiliyor yoksa o gece de namaz kılmak suretiyle gece ihya edilmiş olmuyor sadece namazla ibadetle.

Tefekkürle o Sure-i Şerifte Cenab-ı Hakk bize ne vermek istemiş o sureden bizden ne istiyor, bakın idrakten derkten bahsediyor, bakın إِنَّا biz yaptık diyor, dolaylı olarak şu yaptı bu yaptı Cebrail yaptı diye anlatmıyor, إِنَّا MuHakkakki biz أَنْزَلْنَاهُ O'nu indirdik oradaki "Hu" nedir, Allah'ın Hü'viyetini indirdik Hü'viyet-i mutlak olan Hü'viyeti indirdik ki alemlerin kaynağı O'dur zaten, Mü'minin da ahı orada kafirin de ahı orada hepsinin ahı orada ama biz işte Allah lafsını sadece Allah Allah (cc) bizde iyimser olarak dedik. إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ Kadir gecesi, Kadir gecesinden maksat senede bir defa gelen kadir gecesi değildir, her geceyi kadir, her gündüzü bayram her geleni hızır bilin. وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ Sen bu kadir gecesinin ne olduğunu idrak ettin mi, işte burada çok çok durup düşünmemiz lazımdır, tefekkür etmemiz lazımdır, işte tefekkür yoluyla bu kadri idrak etmemiz lazımdır ancak namaz tekrarıyla bunun idrak edilmesi mümkün değildir. Sadece böyle bir şeyin varlığını biliriz okuruz ayet-i kerimeyi

de bu okuduğumuzun hedefi neresidir, bize hangi ufku açıyor, o ufka ulaşamadığımız zaman sadece kelam lisan olarak kalır.

Şimdi burada iki yön var, Ümmeti olarak bu ayet bize hitap ettiğinden وَمَآ اَدْرٰيكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ sen bu kadir gecesini idrak ettin mi, yani okuyan için bizler için ama efendimize tam tersi "sen bu kadir gecesini idrak ettin" dir oradaki eğer O'na da "ettin mi" derse O'nun eksikliği olur haşa "Ettin mi" bize "sen bunu idrak ettin" de tasdik O'nadır. İşte bize de O'nun yolundan giderek idrak etmeye çalışmak kalmaktadır. تَنَزَّلُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَالرُّوحُ Melaike ve ruh tenezzül ediyor, nereye tenezzül ediyor, bizim fiziki varlığımızın üstüne bizi ihata ederek bize tenezzül ediyor, yeryüzüne arza, bizim beden arzımıza tenezzül ediyor, yani lütfediyor, genelde olduğu gibi işte zahiren genele de tenzzül ediyor, ama özel olarak bi zatihi bize tenezzül ediyor, o güçlerle sabah kalktığımız zaman güneş aydınlandığında fecre kadar o zaman işte İlahi güneş bizde doğuyor, karanlık diye bir şey kalmıyor artık, fecre kadar dediği odur.

Fenafillah da bu işler oluyor, onlarla birlikte techiz edilmiş olarak bakabillah'a ulaşmış oluyor. Yani gündüze ulaşmış oluyor. O gündüzün de gecesi yoktur, sonsuz bir gün. Sadece geçmiş hadiseleri anlatmıyor, sadece o günün halini anlatsa bugün bizim ondan ne istifademiz olabilir, oradan bize hisse kalmaz, eğer Kur'an-ı Kerim sadece Efendimize gelmiş olsaydı bugün Kur'an-ı Kerim ortadan kalkmış olması lazım gelirdi, çünkü Kur'an efendimize geldiyse O'nunla birlikte biterdi, O'nunla geldiyse O'nunla giderdi, ama O bir aracı oldu, kendi Kur'an'ını getirmekle birlikte her birerlerimizin de Kur'an'ını getirdi,

Dünyaya gelmemiş çocuklarımız var gelecek nesiller var, Kur'an-ı Kerim onlara geldi mi, gelmedi, çünkü kendileri daha

gelmedi, çocuk torun ne zaman geldi, neslimizden çocuklar ne zaman akli baliğ olmaya başladılar Kur'an onlara inmeye başladı, Kur'an-ı Kerim her an taptaze nazil olmaktadır. Her birerlerimiz Kur'an-ı Kerimin neresini idrak ettiysek hangi saat dakikada gecesi gündüzü yok, 24 saatin hangisinde bize nazil olduysa o ayet ve biz onu idrak ettiysek işte o zaman gelen Cebrail biz de Muhammed olduk, kendi bünyemizde yani hamd edici olduk neye Kur'an'ın geldiğine hamd edici olduk.

Bunlar çok uzak şeyler değil, bunlar hep bizim yaşantımızda olan şeylerdir, ve de yaşamamız gereken şeylerdir, işte bu yolla ancak tefekkür yoluyla Hakk'a ulaşmak mümkün aksi halde sadece zahiri ibadetle tekrar etmekle mümkün değildir.

İşte dört mertebede Kur'an-ı Kerim'in indiğini belirten Efendimiz birincisi şeriat mertebesi, zahiri yani zahir olarak yaptığımız fiiller bunun içerisindedir. İkincisi batıni özü iç kısmı bu anlatmaya çalıştıklarımız içi özü yani iç bünyemizdeki faaliyet aklımızın gelişmesini sağlayan iç bünyedeki faaliyete başlamak sonra üçüncüsü haddi, biri zahir biri batın biri de haddi, bir de matlaı. Haddi demek ayet-i kerimenin sınırları demektir. Had; hudud demektir. Yani hududları sınırları demektir, şimdi Süleyman (as) ın Hüdhüd ile konuşması karınca ile konuşması karıncanın haber vermesi bakın bunların bir haddi var, bu hadise nerede olmuş Hacca giderken oralarda yol üstünde olmuştur, bir vadide olmuştur, işte bunun dış hatları bu ayetin sınırlarıdır.

Mesela يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا "ey iman edenler" yeryüzünde kaç tane iman edenler varsa ve nerelerde hangi kasabalarda yaşıyorlarsa bütün onları içine alan bir ayettir. Yani sınırı budur, sadece okuyan kişiyi ilgilendiren değil, nerede iman eden varsa dünyanın neresinde iman eden varsa hepsini kapsamına alıyor, daha kolay anlamamız için dünyanın her tarafında Müslüman olduğuna göre dünyayı çevreleyen bir

ayet olduğunu anlıyoruz. Mesela سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا 67/3 gökyüzü 7 tabakada, haddi hududları budur, ve işte siz düşünün artık her okunan yerde genişliği ne kadarsa ayet bize o genişliği veriyor, biz onu o genişlik içinde düşünmemiz gerekiyor. "Ulul Elbab" dediğinde o kamil akıl sahipleri, kapı sahipleri dünyanın neresinde varsa onları kapsamaktadır hududları orasıdır. Kişi bunu kendisi okuyorken kendi bünyesinde birey olarak ihatası vardır. Ama genel olarak da ne kadar bu ifade kapsamı içerisinde varsa onların hepsini içerisine alıyor. Bunun gibi işte bir sürü tabi ayet-i kerime vardır.

Evvela Kur'an-ı Kerimin zahirine bakacağız batınına bakacağız sonra haddine bakacağız, yani bir ayetin daha iyi anlayabilmemiz kavrayabilmemiz için. Daha sonra Matlaı, tulu yani zuhur ettiği yeri doğduğu yeri bu işte hepsinden mühim olan bir yöndür, her ayetin bir doğduğu yer vardır, doğuş yeri vardır. Tabi Kur'an-ı Kerim Hakk'tan doğmaktadır, doğma derken ana baba şekli ile değil meydana gelmedir, kelam-ı İlahi Hakk'ın lisanından çıkma ama her ayetin bir başka mertebesi vardır. Mesela biz çocuğumuza hitap ederken onun anlayacağı şekilde hitap ederiz onun anlayacağı dilden daha yaşlı ise onların dilinden hitap ediyoruz.

Yani kaynak aynı ama zuhur mertebeleri ayrıdır. Yani mevzuları ayrıdır. İşte matlaı dediği budur. Tulu ettiği yer yani doğduğu yer dediği odur. mesela وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي 15/29 "Ben ruhumdan üfledim" diyor, bakın arada dolaylı kimse yoktur, vasıta yoktur, işte bu matlaı Zat'tır, yani doğuş yeri Allah'ın Zat'ından çıkan bir kelamdır, ilahi kelamdır, hepsi ilahi kelamdır, ama bu Zat'ı yönüyle de İlahi kelamdır. Mesela يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا bakın dolaylı "Ey iman edenler" bakın ef'al kaynaklı yani matlaı doğuşu madde kaynaklıdır, fiiller mertebesinden kaynaklıdır. Mesela Süleyman (as) dan

bahsediyor, Süleyman’ın lisanından, Hüdhüdün lisanından Kur’an veriyor Cenab-ı Hakk bize bakın Hüd hüd konuşuyor O’na veya hüdhüdü konuşturuyor, ne diyor bak hem de iddialı da kendine güvenerek veriyor, “Senin ihata edemediğin şeyi ben ihata ettim” diyor. Kuşun dilini Cenab-ı Hakk Arapça’ya tercüme ederek bize veriyor, kolay anlayalım diye Süleyman (as) zaten Hüdhüdün dilini biliyor. Bakın bir kuş Süleyman (as) a yol gösterdi, bir karınca Süleyman (as) a yol gösterdi, işte burada kimse birbirine güvenmesin böbürlenmesin bakın karınca ona yol gösterdi.

Mesela (sav) Efendimizi de küçücük ki tane hayvancık korudu, bakın Alemlerin sultanını bir güvercin ile bir örümcek korudu. Takip edenler iki adıma kadar yaklaştılar ama örümcek ile güvercin onlara perde oldu, işte bakın Hüdhüd kuşu Süleyman’a yardımcı oldu, çok büyük ufuklar açtı belkısla konuşması onun memleketini kazanmasına bir kuş sebep oldu, bir o kadar kişinin de imana gelmesine ayrıca sebep oldu. Küçücük kuş da efendimizin bekçisi oldu, orada O’nu korudu çünkü takip edenler mağaranın ağzına kadar geldiler klavuz onlar burada dedi ötekilerin mantığı ağır basınca yani zahir görüşleri ağır basınca yani nefsi benlikleri ağır basınca hayır dediler burada olamazlar olsaydı yaptıkları gözlem tabi bir gözlemdi istisna olabileceğini düşünmediler.

Her şeyin istisnası var orada da istisna oldu. Cenab-ı Hakk o oluşumu yapmaya kadir değil mi, onun için hiç kimse ben şuraya buraya geldim diye güvenmesin veya böbürlenmesin işte kazara da olsa benliğe düşmesin diye bu büyük kimselerin dahi küçük varlıklar tarafından ikaz edildiğini bildirmektedir. İşte Hüdhüdün lisanından da konuşuyor, bakın hangi mertebeden hayvanlık mertebesinden dahi Kur’an-ı Kerim kelam ediyor, işte bunun gibi إِنَّا نَحْنُ نُحْيِ الْمَوْتَى 36/12 “Biz ölüleri diriltiriz “ diyor bakın ne kadar açık bizden başkası ölüleri diriltemez işte bizden başkası ölüleri diriltemez dediği nefa-ı İlahiyenin kendisinde olduğunu diriltilmesi için kendi

nefasına ihtiyaç olduğunu açık olarak bize gösteriyor, orada da işte zat'ından konuşuyor. Bu ayet-i kerime de zat kaynaklıdır. Çünkü إِنَّا biz yaptık diyor, Allah kendi Zat'ından haber veriyor, kendi zat'ının tatbikatını anlatıyor işte bu tür ayetlerde. Matlaı üzerinde ki mertebeleri oluyor yani ne oldu şimdi Kur'an-ı Kerim'in bir zahiri oldu Kur'an-ı kerim derken dinimizin bir zahiri hükmü oldu, iç bünyedeki batın hükmü oldu, bu ilmin belirtildiği muhit olan ilmin nerelere kadar sirayet ettiği genişlediği oldu, diğeri de ayet-i kerimenin hangi mertebe ile zuhura çıktığını bildirmiş oluyor. İşte Kur'an-ı Kerim'i güzelce anlayabilmek için bu mertebelerin göz önünde bulundurulması gerekmektedir, verdiğimiz manaları zahirini aldıktan sonra bu mertebelere göre bizler kendi idraklerimizde tatbik etmemiz tatbik etmemiz gerekir.

Veya bizim bulmamız gereklidir, işte bunun için de tefekkür, tefekkür içinde orayı hedef gösteren bir ilgi gerekir. İşte sistem şöyle olması gerekiyor, şeriat mertebesinde hedef falan bir şey yok, çünkü ufuk yok ne var sadece beden üzerinde çalışma var, tarikat mertebesinde de ufuk yok duygular var, yani bedensel kaynaklı çalışmadan duygu kaynaklı çalışma var, dugu özellikli çalışmaya geçmekte, işte zikirler biraz daha tesbihatlar, böyle bir çalışma, bunlar bir birinin devamıdır, en çoğu işte duygular oluyor, yani irfaniyet aşamasına çalışmasına hakikat mertebesi idrakine geçmek için burada inkılap gerekiyor.

İşte tarikatların takıldığı kaldığı yer burasıdır, bu mertebe içerisinde görülen bir sürü zuhuratlar ve alınan işaretler hayali ve tarikat mertebesi üzere geçilen dersler olmaktadır. Efendim ben dersimi bitirdim elhamdülillah peki mübarek olsun, bitirdin ama hangi sistem içinde tarikat sistemi içinde o zaman onun hedefi de bu duygusallık içinde olmuş oluyor, hani "Kevkeb" yıldız Şi'ra var ya işte oradaki hadise bunu anlatıyor. Orada duygular içerisinde kalıyor ve kendinden sonrakilere de bunu aktarıyor ancak, ama eskiler bunu daha çok riyazatlarla

aşabiliyorlarmış, daha çok ilim sohbetleri ile bunları aşıp hakikate veya başlarındaki şeyh ismi olmakla birlikte Arif olduğundan en azından kabiliyetli olanları ikinci bir eğitime yani daha özel bir eğitime tabi tutarak yukarılara çıkartıyor.

Ama bugün artık bu durum genelde bu durum ortada olduğu için veya tarikat değil de cemaatler ismini aldığı için zaten cemaatlerde zikir fazla yok belirli virid çalışması var ki şeriat mertebesi veya bunun biraz daha genişi olduğunu düşünebiliriz, orada da tefekkür var ama tefekkür tenzih mertebeli tefekkür olduğundan bir yere götürmüyor. Yani ötelerde olan bir Allah'ı medh etmekten başka bir işe yaramıyor. Cenab-ı Hakk gülün rengini ne güzel yaptı, çiçeği şöyle yaptı kokusunu böyle yaptı, semavat ve arzı böyle yaptı, yani yaptı kendi yok kendi yukarıda. Cenab-ı Hakk cümlemize akıl fikir zihin açıklığı gönül açıklığı gönül genişliği versin bunları daha iyi yapmaya çalışalım.

Şimdi kendimizde bakın bir aklımız var bir gönlümüz var, aklımız bakın Arş-ı Kül, gönlümüz Nefs-i Kül ve Kürsi, yani bedenimiz kürsi, aklımız da Arş'tır. Yani genel alemler içerisindeki bizim biz minyatür olarak bu alemleri ifade ediyoruz. "Ne var alemde o var Âdem'de" demişler. Genel olarak her bir insan isterse Afrikadaki tamtam üstünde hiç elbisesi olmayan olsun, o dahi aynı hakla yani aynı kabiliyet aynı güzellikle halk ediliyor. Orda yaşaması onun aczi değil kaderi itibariyle orada meydana gelmiştir.

Kutuplarda yaşayan bir eski Mo çocuğu aynı kalitede halk edilmiştir, onun da kanı canı var her şeyi var, hisleri ve şuuruyla kendi ruhuyla birlikte kendi yaşadığı yere intibak etmek kabiliyeti içerisinde var edilmiştir. Yani hepsinin beyni Allah'ın Arş'ı gönlü de Kürsisidir. Cenab-ı Hakk orada da mevcut orada da mevcuttur. Ama en geniş manada İrfan ehli içerisinde bulunmakta ve Ulul El Bab onlarda bulunmakta yani onlar kapı sahipleridir, onlar esma-ul hüsna kapıları sahibidir. Allah'a giden kapılardan her bir isim Allah'a giden bir kapıdır. Her esmadan Allah'a yol vardır, çünkü isimler kendi zuhuru

Nüsret babam öyle derdi “Oğlum ilim istiyorsan cehil kapısından gireceksin” derdi yani kendinin cehlini kabul edip o kapıdan gireceksin ki sana ilim versinler.

Alim kapısından girersen sana bir şey vermezler ben biliyorum diyorsun biliyorsan bize neden geldin derler, zenginlik istiyorsan fakr kapısından gireceksin diye söylerdi rahmetli. Biz istemesini bilirsek o Allah’ın kapısı öyle büyük kapı ki her bir Esma-ı ilahiye böyle muhteşem bir kapıdır, yeter ki biz istemesini bilelim, yeter ki biz gönlümüzü açalım da oradan ita edileni alabilelim. Cenab-ı Hakk cümlemize kolaylıklar versin

03-Muhtelif Sorular

اَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿١﴾ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bugün 27/ 09/2003 İzmir Hatay’dayız, birkaç sorumuz vardı onları anlamaya çalışalım

1.si Kulluk ve sabır nedir, 2.si gerçek kulluk nedir, 3. sü gerçek dervişlik nedir, 4. sü gerçek dervişlik nereye götürmelidir.

Kul diğer ifade ile abd,

Kul diğer ifade ile abd, Cenab-ı Hakk bu alemlerde kendi varlığının bilimesi, eğer bir varlığın hali özelliği bilinmiyorsa o varlığın varlık değeri sıfır hükmündedir. Yani ortada olan bir varlık bilinmiyorsa bu varlığı bilecek idrak edecek beyinler yoksa gönüller yoksa o varlıktan hiç kimsenin haberi olmaz,

neden kimse yok ki zaten haberi olsun. Cenab-ı Hakk bu alemleri halk ettikten sonra insan diye bir varlık henüz daha var olmadığından Cenab-ı Hakk'ın varlığını idrak edecek varlıklar yoktu. Gerçi her varlık kendi mertebesi itibariyle Hakk'ı idrak eder, ama bunu başkasına anlatacak aşacak hali olmaz. Dolayısıyla şuurlu olan bir varlık yeryüzünde olmadığı için Cenab-ı Hakk da yok hükmündeydi.

Zaman zaman getirdiğimiz misaller, şu oda içerisinde bu kadar eşya olsa bu odaya gelen şuurlu bir varlık olmasa onların varlığını tesbit eden lisana getiren değerlendiren bir varlık olmazsa bu varlıkların hiçbir değeri olmaz. İsterse yığınlarla altın olsun, en değerli şeyler olsun, onu bilen birisi olmadığından onun hiçbir hükmü yoktur. O zaman değer ancak değer bilen ile bilinmektedir. İşte Cenab-ı Hakk "Küntü kenzen mahfiyyen" yani gizli bir hazine iken kendi bilinmekliğini murad etti, cenab-ı Hakk bunu nereden öğretiyor, yine kendisi Kur'an-ı Kerim'den öğretiyor, Rahman Suresinde

اَلرَّحْمٰنُ ﴿٢﴾ عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ ﴿٣﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ ﴿٤﴾

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ diye bu hakikatleri bize anlatıyor. Yani Rahman öyle bir Rahman ki, Kur'an'ı talim etti, Rahman Kur'an'ı talim etti, meallere baktığımız zaman tam tersidir. Rahman Kur'an'ı öğretti diye meal vermişlerdir. Yani başkalarına öğretti diye meal vermişler, aslında Kur'an Zat'tır, yani Hakikat-ı İlahiyedir, Hakikat-ı İlahiye Rahmaniyet mertebesine Rahmanlığın ne olduğunu öğretti. Yani Allah Rahman esmasına "Sana ben Rahman dedim, bu ismi verdim bu ismin gereği nedir diye ben sana onu öğrettim. اَلرَّحْمٰنُ ﴿٢﴾ عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ Bakın Kur'an O'na talim etti. Yani Rahman Kur'an'ı talim etti, kendi talim etti, yani kendi öğrendi rahmanlığın ne olduğunu ve buradan aldığı, Rahmaniyet

hakikatinden aldığı göreviyle خَلَقَ الْاِنْسَانَ insanı halk etti. Ne tarafını, batın tarafını halk etti, yani özünü yani ruhunu halk etti, yani mana-ı insanı var etti ortaya getirdi. Rahman kaynaklı. Ve عَلَّمَهُ الْبَيَانَ insana da kendi bildiğini de öğretmeyi de öğretti. Bakın ne kadar açık, bakın bir insan bir şeyi öğrenir ama başkasına öğretmeyi bilmez, kendi öğrenir de öğretemez, işte rahman insana onu da öğretti. Dolayısıyla böyle kemalat ehli olarak kamil olarak varlık olarak ortaya çıktı ayan-ı sabite olarak daha sonraki ayetlerde de insanı çamurdan halk etti cinleri ateşten halk etti diye ikinci halk edilişini fizik beden halk edilişini de böylece bildirdi yukarıdaki halk ediliş ruh ayan-ı sabite program ilahi varlıktaki yeri itibariyle sonra bunun zuhura çıkması da fizik itibariyledir.

İşte bu alemlerin gayesi insan denen bir varlığın meydana gelip İlahi hakikati idrak etmesi, yani Allah'a ayna olması içindi. Şimdi nünün da yaşayabilmesi için bir zaman zemin mekan lazımdır. Gökyüzünde bu insan yaşayacak değildir, çünkü fizik bedenin bazı şartları vardır, ihtiyaçları vardır. İşte insanın fizik olarak var edilmesinden evvel Cenab-ı Hakk bu alemleri halk etti. İnsanın yaşayabilmesi için bir yer olarak bir zemin bir mahal olarak bir mekan arz olarak bu alemleri halk etti. Bu alemleri halk etti insan için, daha henüz insan yeryüzüne gelmediği devrede Allah'ın varlığını bilen bir varlık yoktu.

İşte Allah istedi ki kendi hakikatleri kendi varlığı kendinde olan Esma-ı İlahiye Sıfat-ı İlahiye Zat-ı İlahiye bilinsin anlaşılsın kendi bilinsin, bütün bu alemlerden gaye Allah kendisinin bilinmesini istediği için bütün bu mevcudatı halk etti. Nasıl bilinmesi için bu alemin her bir ferdinde her bir varlığında her bir zerresinde kendi zuhura gelmektedir. O zaman bilinmesi diye kendinden kendini bilmesi şekliyle ortaya getirdi bu alemleri. Ve bunu en kemalde ortaya getirdiği de ismine insan ismini verdiği bu varlık ki bizler de bununla şereflenmiş vaziyetteyiz, alemlerde bunun üzerine daha şerefli yok,

Cenab-ı Hakk insan ismiyle bu varlığa verdiği payeden başka hiçbir paye yoktur.

Peygamnerlik insan sistemi içinde peygamber olması için insan olması gerekir, evvela insan yani Âdem, halife beşer, nefs insan, peygamber hepsi bu insan vasfı içinde oluşan şeyler ama insan işte Cenab-ı Hakk bu alemleri genel manada bu alemlere verdiği isim İnsan-ı Kamil aynı zamanda bu insanın birey olarak zuhuru ise nefs ismi altında burada kemale eren insana da Kamil İnsan denmektedir. Tek bir İnsan-ı Kamil var, O da (sav) Efendimizdir. Yani Hakikat-ı Muhammedi tüm alemleri ihata etmiş onun zuhurundan ortaya gelmiş O'nun kemalatından kemalat almak suretiyle yetişenler de "Kamil İnsan" lardır.

İşte Cenab-ı Hakk bunun başlangıcını yani bu sistemin başlangıcını "Adem" ismi ile zuhura getirdiğinde Adem (as) da oluşan şuur ile İlahlık varlığı ortaya çıktı. Yoksa Adem (as) yeryüzüne ayak basmazdan evvel ilah, Allah, Mabut, Rahman diye bir şey bilinmiyordu, belki batın alemde yani gökte melekler tarafından bir Allah'ın varlığı biliniyordu ama varlığı biliniyordu keyfiyeti bilinmiyordu. Çünkü bu keyfiyetini yani Cenab-ı Hakk kendi hakikatini en geniş manada insan ismi altında ortaya getirdi melek ismi altında cin ismi altında hayvan ismi, taş toprak hava ismi altında çıkarmadı.

Bunların hepsinde Cenab-ı Hakk'ın birer ikişer üçer Esması vardır, bunlar olmazsa zuhura çıkmaz, özelliği itibariyle ama insanda bütün esma-ı ilahiyesi ile birlikte zuhurdadır. Adem (as) yeryüzüne gelmezden evvel yeryüzü üzeri çamur sürülmüş bir ayna gibi idi mücella bir ayna değildir, Adem bu alemlerin aynası oldu, parlaklığı oldu, aydınlığı oldu, işte Cenab-ı Hakk Adem aynasına bakarak kendi tecelli ve zuhurlarını ortaya getirdi. İşte bu Adem resmi ile Adem silüyeti ile Adem semboli ile ortaya gelen varlığın bir ismi de "Abd" yani "Kul" dur. Ama bu kul öyle bir kul ki meratip itibari ile halife olacak bir kuldur. Yani halife namzeti olan bir kuldur. Çünkü "Ben yeryüzünde bir halife halk edeceğim" dediği bu hakikate

dayanıyor. Halife demek te kişiyi temsil eden kendi halifesi ise oğlu babasının yerinde babasının hükmünde o zaman halife önde asıl arkada demektir. Bakın asıl arkadadır. Halife öndedir. Bütün varlığı ile asalaten arkadaki sahibini temsil etmektedir.

Asaleten temsil etmektedir, bakın halife öndedir, Allah batında halife zahirdedir. İşte “Adem” böyle bir Adem’dir. Cenab-ı Hakk öyle bir varlık halk etti, ama buna tevazu yönüyle de “Abd” ismini verdi. Yalnız bu Abd ismi de iki manalıdır, biri genel manada anladığımız şekilde abdiyetimiz, yani beşeriyetimiz abdiyetimiz acz tarafımız bireyselliğimiz ama hakiki manada Abd ise Allah’ın en geniş manada zuhura çıktığı faaliyeti demektir “abd” çünkü Efendimizin birinci lakabıdır. “abduhu ve rasuluhu” bizlerde sıradan bir abdiyet, yani kulluk manasına yani ötelerde olan bir Allah’a tenzih mertebesi itibariyle şeriat düzeyinde yaptığımız ibadetleri yaparken aldığımız bir ismimiz abd abdiyetimiz ama bu abdiyetimizi geliştirdiğimiz ilim ile desteklediğimiz ilim ile irfaniyet ile Hakikat-ı İlahiye ile Marifetulah ile geliştirdiğimiz zaman bu abdiyetimiz birinci manada sadece fiili ibadet üzere çalışıyor iken faaliyet gösteriyor iken ama meratib-i İlahiye ile kat etmiş olduğu yollar içerisinde bu sefer Allah’ın Zat’i zuhurunun menşei menbağına ulaşmaktadır.

İşte bunlara “Abdullah” deniyor, Allah’ın zuhur mahali aşağıdakinin de ismi “Abdullah” ama fiziki manada sadece beşeri manada işte bu böyle olduğu içindir ki efendimize verilen ilk lütuf “Abdiyet” evvela Abd sonra sonra rasullüğü abdiyet risaletten daha üstündür. Efendimize verilen bu abdiyet ismi aslında O’nun veliliğidir, velayet mertebesidir, çünkü Hu’nun abdi “Abd-ı Hu” O Hu’ya Hu’nun abdı, yani Cenab-ı Hakk’ın ezelde Ahadiyetinin tecellisi olan İnniyet ve Hüviyet işte o Hü’viyetin ve İnniyetin kulu Abd’ı demektir. O mertebenin zuhur mahalidir.

Gelişmiş manada olan Abd hükmü. Abd, ne ile Elif ve Dal ile bunun fiziki manada olanına da “Abid” denildiği gibi, “Elif”

bakın Hakikat-ı İlahiyeyi, bildiriyor, “be” ile, , “Dal” da işte delil ne oluyor, Hakikat-ı İlahiye Abd ismi verilen mahal ile faaliyete çıkmakta “Be” ile, “Dal” da fiili olmuş oluyor yani Abd İlahi varlığın “Kul” ismi ile zuhura çıkmasıdır demektir. O kemale ermiş olan kendine ait bir fiili olmadığından Allah’ın Zat’ı ile zuhur mahalidir. Cenab-ı Hakk her bir varlıkta zuhurdadır, ama kimilerinde Ef’ali zuhurda kimilerinde Esmai zuhurda kimilerinde sıfat zuhurda kimilerimizden de mutlak gerçek Abd hükmüyle Zat’i zuhurdadır.

İşte İsa (as) ın “Biizni” benim iznimle yaptığı dediği mertebede Zat’i ile zuhurda dır. Zaman zaman İsa (as) Zat’i zuhuru zaman zaman da Sıfati zuhuru vardı. Çünkü Sıfat mertebesi kaynaklıydı. Ama (sav) efendimiz Abd-ı Mutlak yani kendisine peygamberlik geldikten sonra bütün süresi yani yaşadığı günlük dakikaları süresi abd olarak mutlak Abd olarak yani Allah’ın Zat’i zuhurunun devamlılık üzere olmasıdır. İşte biz abd olarak, ümmet-i Muhammed olarak iki türlü abdiyetimiz vardır, her peygamberin kavimi de abd ama o peygamber düzeyince olan abdlardır, ama Hz Rasulullah’ın ümmeti diğerleri kavimdir, Hz Rasulullah’ın kavimi değil ümmeti kendisi ümmi peygamber bütün kavimlerin anasıdır.

Kendisi ümmi peygamber, diye bütün peygamberlerin anası “Üm” ana demektir, okuma yazma bilmeyen demek değildir, O peygamberlerin anası yani kendinden kaynaklandığı yer, Ümmeti de bütün ümmetlerin anasıdır. Yani biz bütün ümmetlerin anası hükmündeyiz, ve de şehadetçiyiz, efendimiz nasıl إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا 33/45 Biz seni şahit müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik işte o mertebenin aldığı isim Abd-ı Kamil yani abdiyetin kemalidir. İşte diğer bir şekilde O’nun velileri de abdiyeti yönüyle bakın kendileri yönüyle batınları veli yani abd kelimesinin karşılığı velayet rasul kelimesinin karşılığı da sohbetleri irsal etmesi, ulaştırması, tabi bu ulaştırma (sav) efendimizin de diğer

peygamberlerin olduğu şekliyle mühürlü değil varis olarak verese olarak hani "Süleyman Davud'a varis oldu" diyor ya, yani (sav) efendimizde ne varsa O'nun varislerinde de mutlaka küllisi değil ama o kalitede o özellikte o halde onlarda mevcuttur. Aksi halde O'nun varisleri olamaz.

Sabır-Sabreden zafere erer

Bir de sabır var, eskilerimiz "Sabreden zafere erer" demişlerdir, tabi ki bu hayatta hiçbir şey kolay değildir, her birerlerimizin sadece bizim değil batılıların ve doğuluların da sistem bu çünkü dünya cennet değil ama bazıların zahirde daha zengin yaşıyorlarmış gibi güya batılıların şunlar bunlar geliyor ama onların da kendilerine göre iç bünyelerinde büyük çekişmeler vardır. Ne büyük zahmetleri var, doğuluların zaten bizlerin halleri meydandadır, işte Cenab-ı Hakk bu sabır hükmünü insanlara vermemiş olsaydı bu yaşantılara dayanmamız çok zor olacaktı.

Bakın Esma-ı hüsnada hepimizin bildiği gibi Varisu, Reşidus Sabur, bakın son Esma-ı ilahiye "Sabır" ismidir.

Reşid kemale erdirmek ve Sabır, işte varis olmak istiyorsan rüşte ermek istiyorsan o zaman sabırla hareket edeceksin, demektir, Esma-ı Hüsna sıralanması da boşu boşuna değildir. En sona kalan en sonda olan ile en başta olanların anlaşılması daha kolay olur, çünkü göze batarlar, işte sabır esmasının sona alınması bizim dikkatimizi çekiyor, "ey kullarım, ey abd larım size ben belki zorluklar veriyorum ama bunların yanında bazı kolaylıklar da veriyorum.

Bu imkanları değerlendirin işte size belki biraz zorluklar vereceğim ama bu zorluklar karşısında da büyük lütuflara nail olacaksınız. Eğer biz hiçbir zorluk çekmeden hiçbir sıkıntıya uğramadan bir yerlere gelsek onun kıymetini bilemeyiz, ayrıca vermezlerde zaten. Bir fabrikaya çalışmak için gidiyoruz, bir

aya çalışıyoruz, karşılığında aldığımız paradır, hadi çalışmayalım bakalım o lütfu bize verecekler mi, durduğumuz yerde, işte bunun gibi bir de Hakk yolunda bir şeyler kazanmak istiyorsak bazı şeylere göğüs gereceğiz, nasıl okulu bitiriyorken çocuklarımız ilkokulda ortaokulda lisede üniversitede kaç defa imtihanlardan geçiyor, işte bu imtihanı kazanmak için de sabrederek çalışmak gerekiyor, çalışmadan imtihana girdiğinde kişi hiçbir şey olamıyor.

Demek ki Cenab-ı Hakk çalışmayı bize sabretmek suretiyle kolaylaştırıyor. Ve de bize onun gücünü veriyor. Hani Bakara suresinde bir ayet vardı اَيُّهَآ الَّذِينَ اٰمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِرِينَ 2/153 Sabır ve ibadetle isteyiniz muHakkak Allah sabredenlerle beraberdir. O zaman Allah sabredenlerle birliktedir, Cenab-ı Hakk Kur'an-ı Kerim'de bir çok ifadelerle birlikte olduğunu bildiriyor, sabredenlerle birlikte olduğunu bildiriyor o halde “Sabır” Hakk demektir. Yani biz kendi kendimize sabır yaptığımızı zannediyoruz, işte sabreden biz değiliz, Cenab-ı Hakk'ın "Sabır" ismi bizden zuhura çıkıyor. Eğer biz Sabır fiilini göstermezsek Cenab-ı Hakk'ın bilhassa bizim aklımıza hitap ederek gözümüze hitap ederek en sona koymuş olduğu “Sabır” hakikatini idrak edemezdik.

O faaliyete geçmemiş olur, atıl kalır, Cenab-ı Hakk'ın esması atıl kalmaz hepsi faaliyettedir. Bir isim Hakk'ın ise orada sabreden Hakk'ın ta kendisidir. Ama biz bu sabrın Hakkını vermeden kendimize mal ettiğimiz zaman işte orada biraz zorlanarak sabrediyoruz. Neden çünkü kendimize mal ettiğimizden. Sabır basit manada kolay manada başımıza gelen bazı şeylere sıkıntılara sabretmek hükmüyle olmaktadır. Ama bu anlayış ikili anlayış içerisinde ortaya gelmektedir, yani ötelerde bir Allah var, geliyor kulunu biraz imtihan ediyor, kulu da sabrederek dayanarak işte o imtihanı geçiyor, birinci hali budur.

Bu beşeri manada bireysellik içerisinde anlatılan anlaşılan bir sabırdır. Ve de içerisinde biraz zorlama olduğu benlik olduğu bir sabırdır. Ama gerçek sabır bunun üstünde olan sabır esmasının o kişiden tabi olarak zuhura çıkmasıdır. Sabır isminin o kişiden tabi olarak faaliyete geçip zuhura çıkmasıdır. Yani bir zorlanma olmadan. Başımıza gelen herhangi bir şeyin veya daha evvele gelelim, bizde biz ile ilgili bir şeyin kalmadığı zaman yani bizde bizim olan bir şeyin kalmadığı zaman yani Hakk'ın o bedende zuhura çıktığı zaman başına ne türlü hal gelirse gelsin o kulu ilgilendirmiyor zaten kul yok ki ilgilendirsin ama dışarıdan bakan kul ona bireysel manada baştaki manada sabretmiş olduğunu zannediyor dışarıdan görenler.

Halbuki o, o manada sabretmiyor, orada sabır ismi zuhura geliyor, işte gerçek sabır budur, yani zorlanma olmadan o mahalde sıkıntı içinde olduğu halde dışarıdan öyle gözüktüğü halde ama o mahalde o mahalin sahibi zannedilen birey varlık ortadan kalktığında kalkmış olduğundan ayrıca orada sıkıntıda da olan rahatta da olan sabırda da olan Hakk'ın ta kendisi olduğundan yani teklik olduğundan orada ikili manadaki sabır hükmü zaten düşmüş oluyor.

Rahman Esması gibi efendim Cemal esması gibi işte Latif Esması gibi herhangi bir yerden zuhur eden bir zuhur şekline aslına dönüşüyor. Yani orada sabır edenle sabır edilen hükmü kalktığından herhangi bir esmanın zuhuru gibi yani ismin tabii neticesi olarak çıkmış oluyor, ama karşıdan baktığı zaman sıkıntıları ortaya çıkıyor, sonra o orada faliyeti sürdürüyorken bir müddet sonra aynı mahalden Rahman tecellisi zuhura çıkıyor, bakıyorsunuz dışarıdan orası rahatlamış gözüküyor. Ama aslında orada ne rahatlama var ne de sıkıntı var, çünkü hepsi tek varlığın değişik şekillerde zuhur etmesidir.

Gülün üstünde dikeni de var gülü de var yaprağı da var, şimdi o gül dikenden muzdarib oluyor mu, benim üzerimde diken var diye bir derdi var mı, yok çünkü diken de o gül de odur. Gül kokuyor diye ben gülüm diye böbürlendiği var mıdır, yok onun için çok tabi bir oluşumdur, zorlanmadan gül şeklinde

zuhura gelmesi, işte Cenab-ı Hakk'ın Esma-ı İlahiyesi bütün varlıkta böylece zuhura çıkıyor, hangi esma nerede faaliyette ise o ismin zuhuru orada, orada kişi yoktur İrfan ehline göre ama kişi irfaniyetten değil de bireysel abdiyetten baktığında kişileri gördüğünden yapan kişidir şudur budur,

Hani ne demişler; *"Hakk intikamını kuldan kul ile alır, İlm-i ledün bilmeyen onu kul etti sanır*." İşte aşağıdan bakanlar Hakk'ın fiilini kula bağlarlar, kul şunu yaptı kul bunu yaptı derler yani abd şöyle böyle yaptı derler. Ama Abd-ı hakiki ise gerçek manada sabrın ne olduğunu ve varlığın sistemin nasıl çalıştığını bilen bunu kula vermez, kuldaki Hakk'ın o esmasının zuhuru olarak görür. Yani Hakk'a bırakır. Ehlullahtan birisine sormuşlar, "*Hakk'a suç isnadından nasıl kurtuldun"* diye oda "*Mülkünde gayriyi komadan*" demiş.

Nusret Babam da bir şiirin de "*cehennemde yanan da ben Cennette gezen de ben, Arş üstünde giden de ben beni kaldır gör Allah'ı"* demiş.

Yani beni fizik beden olarak görme Hakk'ın zuhurunu gör. Bunları ifade etmişlerdir. İşte sabır, iki yönlüdür birisi kulluk mertebesi ile yapılan ikili anlayışla bazı şeylere sabretmek, neden, tabi o da lazım o olmazsa diğer sabra ulaşmak mümkün değildir, kendinde nefs bulunduğundan o nefsin tabiatına ters gelen şeyler kendisini zorladığı için ama emir de aldığından bunlara sabret bunları yapma terk et diye işte öyle zorlanmalı bir sabır yani zorlanarak bir yerleri beklemek bir yerlere ulaşmak, diğerinde ise zorlanma olmadığından her şeyi olduğu gibi kabullenmek zorlama olmadan kendi varlığı ortadan kalktığı için zaten zorlanacak bir şey kalmıyor, çeken Hakk çektiren Hakk olunca o zaman suçlayacak kimse de yok işte bu da Rabbın kendi kendine olan tecellisidir.

Sabır gerektiriyorsa Sabır esmasını zuhura çıkarıyor, Kahhar gerektiriyorsa Kahhar esması ile zuhura çıkması kim kime sabredecek ortada kimlikler yok ki o mertebede, işte bunu idrak ettiğimiz zaman sabrın hakikatini idrak ettiğimiz zaman aynı zamanda gerçek kulluk da ortaya çıkmaktadır. Kul

dediğimiz daha evvelki sohbetlerde evvela birey olarak bizim abdiyetimiz sonra hakiki manada “Hu” nun kulluğu bize abd diyorlar ona “Abd-i Hu” diyorlar aradaki fark Hüviyetin araya girmesidir. Gerçek dervişlik işte daha evvelki sohbette de bahsettiğimiz gibi dervişlik samimi olarak yapılması lazım gelen bir iş evvela zaten samimiyeti olmayan bunu fazla sürdüremez, veya ilgilenmez sohbete gelir bunlar benim kafama sarmadı der, kimse kimseye bir şey diyecek halimiz yoktur, bizim büyüklerimiz öyle derdi; “gidene dur gelene git denmez” bakın o kadar açık bir kimse meclisten gitmek ayrılmak istiyorsa yok efendim yapma etme işte şöyle böyle, yok böyle bir şey gönlü öyle kabul etmişse buyursun gitsin, geliyorsa gelene de git denmez.

Ne suretle gelmiş olursa olsun isterse samimiyeti olmasın zaten samimiyeti yoksa duramaz ayrılır. İşte şunu yaptı da bunu yaptı da gider, gider dolaşır bir müddet sonra gene gelir, eskiden yaptıkları unutulur ne yaptıysa yaptı gelmişse o izah etmese dahi halini özür dilemese dahi gelmesi zaten her şeyi kabullenmesi demektir, lisanen söylemese de fiilen kabullenmesi demektir, sıkılır söyleyemez, gelmişse bitmiştir isterse söylemesin. Gelene git denmez, ne suretle olursa olsun ama gidiyorsa gidene de dur denmez gitmek istiyorsa gitsin.

O zaman siz zaten anlarsınız ki Allah onun gönlünde gitmeyi murad etti, gitti Allah murad etmezse zaten siz ona gelin deseniz de yine fayda vermez, daha çok kendine ve çevresine de sıkıntı yapar, ama gelmişse Allah onun gelmesini dilemiştir, hiçbir şekilde eleştiri yapılmaz. Ama geliyor da hem de edepsizlik yapıyorsa herkesi rahatsız ediyorsa o da nezaketle ikaz edilir. İşte gerçek kulluk böylece gerçek dervişlik evvela kendisine verilen virdlerini mümkün olduğu kadar samimi şekilde yapması belirli bir aşama kayıt ettikten sonra kendini analiz etmesi eleştirmesi lazım yani kendine dönük bir düşünce tarzına girmesi lazımdır.

İşte ben şu ay şu sene geldim bulunduğum sene şudur, yani aradan iki sene geçti, ben neredeyim sorması lazım kendine çünkü ne olursa olsun körü körüne bir yere gidilmez. Herkesin bireysel Hakkıdır, gittiği yeri araştırması kendi menfaatinedir, eğer eleştirmez de körü körüne bir ömür boyu daha önce konuştuğumuz günde 90 bin zikri yapıyorsa ve daha gözü açılmamış yumurta içinde civ civ ise o yumurtayı kıracak birileri lazımdır. Yani kıracak bir yeri araması lazımdır. Ya içeriden kabuğu kendisi kıracak veya dışarıdan anaç gagasıyla o kabuğu kıracaktır. Bir ömür boyu yumurta içinde kalırsak o dünyayı ne zaman görecek.

İşte o yumurta içinde kalmış civciv gibi kendini aşamayan derviş kardeşimizin hali aynıdır. Bakacak ki kendinde nasıl bir gelişme var altı ay evvelki tefekkürü ile bir sene sonraki tefekkürü arasında fark var mı, bir ufuk açıklığı var mı varsa ve de kendi müşahede ediyorsa doğru yol üzerindeki kanati devam edecek en samimi şekilde ve de zamanı nı daha fazla ayırmaya gayret etmeye mesela kişi yemek yaparken veya ev işi yaparken gevşek olarak yaptığımız süreyi biraz iyileştirirsek iki katı üretim yapabiliriz. Ne zaman usta yerinden ayrılır kalfanın verimi %30 düşer.

Ustanın gelmesi biraz daha uzarsa %50 ye düşer, usta yanında iki iş yaparken usta gidince bire düşer. İşte bizde de ilahi usta başımızda durduğumuzu bilirsek o zaman verimimizi arttırırız. Diyelim ki bir yemek yarım saatte oluyorsa 45 dakikaya sarkıtırsak kayıbımız var demektir. Biz zamanımızı iyi değerlendirmemiz gerekiyor çünkü zaman ihtiyacımız var en büyük sermayemiz zamandır. Zamanımızı zahir ve batın bütün insanlara örnek olacak şekilde değerlendirmemiz gerekiyor, Cenab-ı Hakk bize bu 24 saatlik sorumluluğu vermişse bize yetecek süredir bu bu sorumluluğu kabiliyetimizi biliyor ona göre bize o zamanı veriyor, yoksa bizi başka bir gezegende dünyaya getirirdi, oranın seneleri günleri daha uzun bizi daha büyük gezegende ortaya çıkarırdı bir günü 60 saat olurdu günümüz gecemiz uzamış olurdu,

Ama bizi ne çok fazla uzatıyor ne fazla kısaltıyor, bize yetecek kadar ömür veriyor, işte biz bunu verimli kullanmak zorundayız. İnsanın zaman öldürüyoruz demesi canım sıkılıyor demesi hiç hoş değildir zamanı öldürmüyor kendini öldürüyor demektir, o kayıp ettiği vaktin katilidir, ona Hay vermesilazım iken yani ona hayat vermesi lazım iken zamanını gerek dünya meşkuliyetiyle gerek ahiret işi meşkuliyeti ile hayata geçirmesi çalışması gerekirken nefs-i heva ile boş şeyler ile al kızı ve papazı ile ne kazandı, İşte dervişin en büyük şeyi evvela sistem müsait olması lazımdır, dervişlik yaka bir tarafta paça bir tarafta bir hırka bir lokma eskilerin dediği gibi çekil bir kenara üstün başın yırtık pejmürde bir vaziyette başkalarına muhtaç olmak değildir. Derviş insanların en asili demektir.

Yani bütün o zahir asaletlerin batıda doğuda prens kral dük vs bunlar değil bunlar insanların birbirine verdiği lakaplardır, değerlerdir, üstünlüklerdir, ama yeryüzünde birey olarak en üstün insan derviştir, lakapların en üstünü budur, derviş, onunla başlıyor, sonra insan Kamil insan, oluyor, halife oluyor, Adem oluyor, Süleyman oluyor, Nuh oluyor, Musa oluyor, hep bu insanın lakapları mertebesi geliştikçe Süleyman mertebesindeki ismimiz Süleyman. Bakın orada kuş haber veriyor, hangi kuş Hüdhüd kuşu oradaki zahiren bir tarla kuşu ise de batınen bizdeki akıl kuşudur, Süleyman olan senin bedenine aklın gidiyor ilim topluyor, gönül aleminden mana aleminden ilim topluyor, ve de misallerle ne kadar ilimler getiriyor, tasdiki ile birlikte.

İşte biz de gönül kuşlarını üretip onları nefs-i emmare hükmünden çıkarıp bize yardımcı ilahi haberleri getirecek hale eğitmemiz gerekiyor. Onlar dışarıda uçan kuşlar yerde yürüyen karıncalar değildir. Tabi zahir itibariyle onlar ama batın itibariyle de vardı sonra haddi vardı sonra matlaı vardı, doğuş yeri vardır, işte bunlarla birlikte o kuşu dört mertebede değerlendirmemiz lazımdır. Neden İbrahim mertebesinde dört tane kuşu kopar ayrı dağlara ayrı parçaları koy deniyor, sonra

çağır onları da gelsin onlar da tıpış tıpış geliyorlar. Bunlar hangi kuşlar, nefis kuşlarıdır, bakın onlar neydi, karga, Güvercin, Tavuz kuşu, Horoz.

Bunların hepsi Nefs-i emmare, bunları parçala diyor, param parça et, ama baştan onları alıştır diyor, eğit onları diyor, nefs-i emmareyi eğit nefs-i emarenin ölmesi diye bir şey söz konusu değildir, eğitilmesi gerekiyor, eğittikten sonra o kişiye nefs-i emmare yardımcı oluyor, İbrahim (as) da hikaye aynıdır, Süleyman (as) da hikaye aynıdır, Hz Rasulullah Efendimizin hayatında hikaye aynıdır, bunların hepsi Nefs-i Emmaredir, ama eğitildiğinde en büyük faydası olan tarafımız yönümüz oluyor. Emmare bu kadar faydalı oluyorsa levvame daha faydalı olur, mülhime daha faydalı olur.

Gerçek derviş

İşte gerçek derviş bunları böyle idrak ederek yaşayıp her mertebede bize ne veriyor, hangi isim altında bize ne veriyor işte bu seyir-i süluk açık Âdem (as) dan Hz Rasulullah'a kadar gelen ve Kur'an-ı Kerimde Cenab-ı Hakk'ın açık olarak belirttiği bu bir insanın dervişliğinin seyiri bunun tatbikatı da gerçek dervişlik yoksa benim şeyhim bilir efendim yahu şeyhin biliyorsa kendine biliyor mübarek şeyhin biliyorsa neden öğretmiyor o zaman neden gelip diz çöküyorsun, bildiğini öğretmesi için değil mi, ya bilmiyor, biliyorum diye hava atıyor, veya kıskanıyor.

İşte bu günkü tarikatların sıkıntısı budur, onları hemen dışlıyorlar, yahu sen çok mu biliyorsun, sen haddini aştın sen terbiyesiz hareket ediyorsun, böyle karşı gelinir mi, bakın karşı gelmek değil bu hak aramak şeyhten hak aramak değildir, Hakk'tan Hakkını aramaktır. Çünkü bize Hakk verecek yani Hakk esması ile Cenab-ı Hakk bize o Hak verdi zaten خَلَّقَ

اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ بِالْحَقِّ 29/44 bütün alemleri Hakk olarak var ettik. Bu arada biz de bir Hakk'ız bizim de bir Hakkımız var, buna kimse mani olamaz ki yani bu hakikat ilmini almaya mani olacak kimse yoktur. Babamız da olamaz anamız da olmaz, en çok sevdiğimiz kimseler de olamaz, çünkü Allah'ın verdiği bir Hakk'tır. Kur'an-ı Kerim'in islamiyetin diğer dinlerinde de aslı o eğer annen ve baban hıristiyansa onu dinleme diyor, eğer annen ve baban mani oluyorsa Müslüman olduğu halde Hakk'ı aramaya mani oluyorsa orada dur diyebilirim çünkü o Hakkı veriyor, bu anneme ve babama iteatsizlik değil, anne baba Hakkı ödenmez ama Allah'ın Hakkı hiç ödenmez.

Allah bir şey diyorsa öncelik O'ndadır, anne baba bizi dünyaya getirdi ama Allah bizi halk etti anne ve babayı sebep var ederek Allah halketti bizi. Sebebin sözünü mü dinlemek Hakikatin sözünü mü dinlemek lazımdır. İşte böyle gerçek dervişlik nereye götürmelidir seyrin sonuna götürmektir, yani Muhammedi yapmalıdır insanı. Allah cümlemize gerçekten bu hakikatleri idrak eden kimselerden eylesin.

04-Muhtelif Sorular

Semavi kitaplar

29/09/2003 Pazartesi akşamı İzmir Yeşilyurt

Semavi kitaplar diye belirtilen değişik zamanlarda değişik Peygamberlere Cenab-ı Hakk tarafından indirilen bunların yüz tanesi sahifeler olarak suhuflar olarak dört büyük kitapta İşte Zebur, Tevrat, İncil, Kur'an-ı Kerim bunlar peygamberlere indirildi, Tevrat-ı Şerif 9 Levh olarak Tur Dağ'ında verildi, diğer suhuflar sahifeler olarak bir defada verildi, Tevrat-ı Şerif Tur Dağında verildi, tabi bu gün elde bulunan Tevrat-ı Şerif'e bir çok ilaveler yapılmış sonradan, adeta tarihi bir vesika halinde

Beni İsrail'in tarihini oluşturmuş, işte şu peygamber bu peygamber geldi, kendilerine ait çok teferruatlı olarak bir tarihsel belge gibi Tevrat-ı Şerif.

Yani Cenab-ı Hakk'ın Musa (as) a vahy olarak vermediği şeyleri ama kendilerini ilgilendirdiğinde Beni İsrail kavminin yazarları tarafından düzenlenmiş, görüştüğümüz o Yahova Şahitleri olarak kendilerini adlandıran arkadaşlarımız, bana şöyle dediler, Kitab-ı Mukaddes dedikleri kitapta Kur'an'dan evvelki kitapların içinde bulunduğu kitap yani içerisinde Tevrat-ı şerif var, asli itibariyle Tevrat-ı şerif değil tabi onun da şerefli bölümleri var, insan beşer aklıyla tahayyül ederek yakıştırarak belki düzenlediği yazılar, bu 1200 sene içerisinde olmuş içerisinde İncil de olan eski ahid yeni ahid diye, eski ahid işte Tevrat-ı Şerif, ve Zebur, yeni ahid de İncil, işte bu kitabın kendilerine göre Mukaddes kitabın 1200 sen ve kırk kişi tarafından bunların bazıları peygamber işte kendilerine göre bazıları onlara göre veli, yahut onların azizleri.

Ben de onlara sordum, ne olur o kırk kişiye bir kişi daha ilave etseydiniz olmazmıydı dedim, Kur'an-ı Kerim'i Hz Peygamberi de ilave etseydiniz bir şey demediler, Tevrat-ı Şerif'in aslının Tur Dağında dokuz levha olarak geldi bunun yedisinin mermer üzerine yazıldığı ikisinin de Nurdan olduğu belirtiliyor o levhalardan bir tanesi on emir, diye ihtiva ediyor, bir tanesinde on emir var diğerinde şeriat-ı Museviye var. Böylece ana hatlarıyla bir defada iniyor, hani ayette "Vaktaki Musa buluşma mahaline geldi işte orada kendisine bazı şeyler verildi," diye ayet devam ediyor.

Diğer taraftan incil-i şerif'in nasıl geldiği Hakkında açık bir şey yok yalnız Hz İsa (as) üç sene kadar süren peygamberliği sırasında gelmiş olması muhtemel, o da hepsi birlikte gelmemiştir, ihtiyaç olduğu yerlerde süresi en fazla iki buçuk sene, üç senedir. O'nun gelişi zaten kendisi Ruh-ul Kuds kaynaklı olduğundan yani vahyleri getiren Cebrail kaynaklı olduğundan yani babası Cebrail olduğundan O'na getirmesi de

o yoldandır. Yani doğrudan doğruya hiçbir süliyete bürünmeden, Hz Peygambere getirirken belirli sülüyete bürünüyordu, doğrudan doğruya kendi varlığı ile ilka etmiş olabilir.

Çünkü İncil'de vahiyin nasıl geldiği Hakkında hiç bilgi yoktur. Kur'an-ı Kerim'de vahy her şekliyle belirtilmektedir, geniş manada ifade edilmektedir. Bütün ayetlerin ne şekilde geldiği belirtiliyor, ama İncil'de böyle bir açıklık yoktur. İsa (as) ın da İncil'i kayıt ettirme diye de bir sistemi yoktu. Kimse incil ayetleri geldiğinde kayıt etmedi. Anında kayıt edemediler, aslında onlar İsa (as) ın lisanından çıkan sözleri anlayamadılar da hangisi İlahi kaynaklı, hangisi kendi yani hangisi Zat kaynaklı hangisi Sıfat-Esma kaynaklı yani İsa (as) lisanıyla hangisi İsa (as) ın lisanından konuşan Hakk'ın kelamı hangisi anlayamadılar.

Yalnız zaten İsa (as) ruh kaynaklı olduğundan zaten maddeye ait fazla şey konuşmuyordu ve de zaten ihtiyacı da yoktu. Kendisi latif bir şahsı vardı, İşte böylece söylüyordu, tavsiye ediyordu, havariler çevresinde dolaşıyorlardı, o havariler dört tane incili yazdılar, aslında bunun 104 tane olduğunu söylüyorlar, İsa (as) a yakın olduğunu zanneden herkes kafasına göre İncil yazmış. İncil ne demek, bir bakıma müjde demek bir bakıma göz yaşı demek, ama kolayca kaynaklardan anlaşıldığı gibi “Müjde” demektir. Bu müjde neyi müjdeliyor, neyin müjdesini veriyor, kendisinden sonra gelecek olan ahır zaman peygamberini yani Ahmed'i yani Peraklitos yani Hz Rasulullah'ı haber veriyor. Onun müjdesini veriyordu. Yani Hakk'ın habibini müjdeliyor, kendisine Allah'ın oğlu lakabı veriliyor, yani “Eba Ebi ve Ruh-ul Kuds” ama Rasulullah Efendimiz O'nun habibi dostu, yani böyle birisi gelecek diye haber veriyor.

İşte İncil-i Şerif'in gelişi bu sistem içerisinde iki buçuk sene içerisindeki sürede ve çevresindeki sahabileri ki onlara havari deniyor, ama Kur'an-ı'Kerim onlardan Rasuller diye bahsediyor, Yasin-i Şerif'te Rasul olarak haberci olarak işte

onlar da İsa'nın habercileri, Allah'ın habercileri değil, yani direk olarak Allah'tan almıyorlar da Ruhullah'tan alıyorlar, İsa'nın Rasulleri bunlar. Böylece de anlaşıldığına göre risalet batıni risalet mertebesi kapanmış değildir, yani haber mertebesi kapanmış değil, Nebilik kapandı, ama rasulün rasülleri devam ediyor kıyamete kadar da devam eder o yol kapanmaz.

Yani bu da açık olarak gösteriyor ya Risalet sadece peygambere değil peygamber yakınlarına da bu lakap veriliyor. Musa (as) a Tevrat-ı Şerif levhalar olarak geldi, yani yazılı kayıtlar olarak geldi, bu kayıtlar ile birlikte Cenab-ı Hakk O'na o kadar yakın oldu ki çok yakınında olduğunu hissetti, hatta ayette "ya rabbi mademki o kadar yakınsın bana görün de seni göreyim" talebi oradan geliyor. Bütün varlığı ile görüntü olarak onları görüyordu hem de o görüntülerin şeyini de işitiyordu. Diyelim ki şurada bir tabela var tabelada yazılar geçiyor o yazılar geçerken de okunuyordu, o yüzden talepte bulundu.

Ya rabbi madem bana bu kadar yakınsın bana kendini göster de göreyim dedi. Bunun üzerine *"Len terani*" yani senin beni görmen kesinlikle olmaz, diye cevap geldi. Neden öyle cevap geldi, çünkü daha orası tenzih mertebesi yani ikilik mertebesi olduğundan yani ikilik mertebesinde Hakk'ı görmek mümkün değildir. Hakk'ı görmek ancak Hakk'a mahsustur. O zaman iki varlıktan birinin ortadan kalkması lazımdır, bu iki varlığın birisi kul birisi de Hakk'tır, Hakk ortadan kalkamayacağına göre Kul ortadan kalkar, o zaman kul ortadan kalkacak derken bu bedeni vurup ortadan kaldıracaksın değildir, kulluk anlayışı ortadan kalkacaktır.

Hakk'ın varlığı kendisinde o zaman Hakk kendi Hakk'ı Hakk Hakk'ı kendi olarak görmüş oluyor ancak. İşte onu anlatmak için sen beni göremezsin yani Musa'lık sende mevcut olduğu sürece sen var olduğun sürece beni göremezsin çünkü beni görmene en büyük perde sensin zaten yani perde sen, ne zaman sen kalkacak ortadan zaten sende

var olan benim, o zaman Hakk kendi kendini o surette müşahede etmiş olacaktır. Allah'ı gördü Allah'ı İdrak etti, Allah'ı anladı diye bilinen şeyler bunlardır. Allah'ı ancak Allah görür, Allah'ı ancak Allah söyler, Allah bütün varlıkta zuhurda hangi yerde zuhurda ise o mahal kendinin olmadığını orada zuhurda Hakk'ın olduğunu idrak ettiğinde işte Allah'ı müşahede etmiş olur.

İradesinin ilmi kadar ihatası kadar işte bu Museviyet devresi o devre olmadığı için "Sen beni göremezsin" diyor. Bu talebi istediği için de bu cevabı da aldığında istiğfar ediyor, "Ya rabbi tenzih ederim her türlü şeyden ben hatalı bir şey yaptım beni mü'minlerin ilki yaz" yani bu mertebenin ilki yaz diye dua ediyor. İsa (as) a gelindiği zaman o Tevrat'ın nüshalarını yani levhaları kucağında alıp getiriyor, kaviminin buzağıya taptığını gördüğü zaman levhaları sinirlenerek yere bırakıyor, bu esnada mermer olan levhaların bazıları kırılıyor. Harun (as) ın yani abisinin sakalını tutuyor neden böyle yaptın diye.

İşte bak Tur dağında kayıtlı olarak tevratı almış oluyor. Bu Kur'an-ı Kerim'in ifadesi ile açıktır. İsa (as) ın İncil'i alışı çok açık değildir, ama işte şöyle anlayabiliyoruz, çünkü elde kayıtlı bir şey yok, Tevrat daha eski olduğu halde Beni İsrail O'nun kayıtlarını tutmuşlar, O'nun gelişi bellidir, ama içine biraz hayel karışmış, İncil-i Şerif'in ise gelişi kayıda alınmadığı için yani anında geldiği anda kayıda alınmadığı için etrafında yaşayan havariler hatıralarında kalan İsa (as) ın sözlerini İsa (as) dan kalan sözleri işte o dört tane bir tanesi zaten havari değil onlar zaten İsa (as) ı görmüş değiller, bir tanesi görüyor diğerleri Yuhanna İncil'i var Luka İncili var Markos incili var, bir tane daha var bunların birisi doktormuş, 60 sene sonra yazıyor incili araştırıyor soruşturuyor, o incillerde o kadar çok yakınlıklar var ki yani biri birinden okuyup kendi nüshasını aldığı da ortaya çıkıyor. Diğer şekliyle o kadar çok tenakuz yerleri var ki bir bakıyorsunuz bir başka türlü anlatıyor İsa (as) ı diğer incil daha başka türlü anlatıyor İsa (as) ın gidişini. Biri periyodik şekilde anlatıyor, biri karışık hayatın başka başka safhalarından anlatıyor, ben bunu sorduğumda İncil-i şerif neden böyledir

dediğimde kendilerine göre bir mantık yürütüyorlar aslında o dört incil değildir, o dördü bir İncildir diye böyle bir yoruma gidiyorlar.

İznikte toplanan o konseyde üç yüz küsur incili dörde indirmişler, diğerlerinin hepsini imha etmişlerdir. İznikte 1200 kadar papaz toplanıyor, bunların içinden üç yüz kadar başlarında birisi var üç yüz kişilik tevhid incili yani gerçek incili savunuyorlar fakat Kostantin yani Roma imparatoru Konstantin'in desteklediği diğerleri putperest incil onlar galip geliyorlar o üç yüz kişilik tevhid incilini aforoz ediyorlar o konsey toplantısında.

Zaten bu gün ellerinde bulunan İncil'ler de Yunanca tercümeden, Latince tercümeden yani İbrani tercümeden ellerinde tercüme yoktur. En eskisi bir Latince bir Yunancaya dayanıyor. Onlarda acaba kaç sene sonra yazıldı, hangi İncil'de ne alınarak yazıldı, köklü bir şekilde net sahih bir gelişi yoktur. Kur'an-ı Kerim gibi değil, Kur'an-ı Kerim anında kayıda alındı, ayrıca hafızlar da ezberliyordu, hem kayıtlı hem de ezberdi bir sürü hafız vardı, sonra vahy katipleri vardı, bakın Muaviye diye kötülenen o kimse sahabeden olan kimse Vahy katibi idi, Efendimizin katibi idi, Kur'an-ı Kerim'i yazıyordu kayıt ediyordu.

Bizim onlar Hakkında eleştiri yapmaya Hakkımız yoktur, sahabe-i Kiram ne olursa olsun onlar Hz Rasulullah'ın nazarına ayna olmuş insanlardır, onlardan sonra kıyamete kadar gelecek en büyük velilerin dahi söz söyleme hakları yoktur. Yani Onları eleştirme hakları yoktur, yani o düzeye ermeleri mümkün değildir. İşte Muaviye'ye Rahmetullah mı diyelim, Lanetullah mı diyelim diye bunun kararını vermeye çalışıyorlar be kardeşim sen ne yapıyorsun sen kimsin ki onlar Hakkında karar veriyorsun en azından Allahualem de çek fermuarı ağzına bizi ilgilendirmez o bizim işimiz değildir, hadiseleri bugün eleştirip te boşu boşuna hayeller içinde zaman tüketiyoruz.

Onlar gökteki yıldızlar gibidir, hangisine baksanız yolunuzu bulursunuz, yalnız burada efendimizin bahsettiği yıldız Necim Suresindeki yıldız değildir, Gökyüzü yıldızı Hz Rasulullah'ın yetiştirdiği yıldızlar yıldızdan biraz bilgisi olan yıldızın kutup yıldızı güney yıldızı olduğunu bilir yolunu bulur.

İncil-i şerifte böyle sonradan oluşturuldu biri altı sene sonra biri on sene sonra biri kırk sene sonra biri 60 sene sonra bir doktor tarafından sonradan araştırılarak hatıralar toplanarak incil oluşmuştur. Onların bazı mektupları olmuş bazı yerlere o havarilerin gönderdiği tavsiyeler olmuş gittikleri yerden işte oralara tavsiyeler yazmışlar şunları şunları yapın diye, sonra her havari İseviyeti kendi anladığı şekilde gittiği yerde anlattı onların hepsinde zaten bir birlik yoktu ki, sadece İsa Allah'ın oğludur, bu ana temayı işlediler, ayrıca diğer dinlerde diğer bölümlerde de olduğu gibi bir din diye sistem hangi yöreye gidiyorsa ulaşıyorsa o yörenin eski adetleri ile karışıyor mutlaka.

Eski adetlerden de bazı kalıntılar yeni gelenden de bir şeyler alıp her yörede değişik bir tatbikat oluşuyor. Zaten başka türlü de olmaz, islamiyetin hali de böyle. Arabistan'a gidiyorsunuz kendine göre hem milli hem ırk olarak Vahabi sistemi, İslamiyet İran'a gidiyor oranın Mecusi putperestlik şia ile karışıyor başka şey çıkıyor, işte Türkiye'ye Anadolu'ya Balkanlar'a yayılıyor buraların kendilerine göre Türklerin arasında Alevilik neden yaygın Şamanizm dini ile birleştirmişler şamanizmden kalan bir çok adetler Alevilik hükmüyle bir başka şekilde ortaya çıkmış.

Alevilik diye bir din yok ki, Sünnilik diye de bir din yoktur, Sünnet var ama Sünnilik diye bir din yoktur. Ali var da Alevilik yoktur, bir Müslüman mutlak alevi mutlak sünnidir, sünneti bir tarafa ayır, Hz Ali sevgisini bir tarafa ayır, bu olmaz. İncilin yazılması bizim hadis-i şeriflere tıpatıp uyan bir hadisedir. Nasıl Efendimizden sonra hadis-i şerifler efendimizin sözleri hatırlanarak rivayet edilerek ama hadis-i şeriflerin toplanması İncil gibi değildir, çok yüce araştırmalardan sonra hadis-i

şerifler toplandı yani çok dikkatli kılı kırk yararak raviler bunları çok güzel bir şekilde topladılar ve yazdılar bu sahih hadistir neden çünkü birçok kaynak aynı hadisi tasdik etti.

Bu hasen dediler bu zayıf dediler, neden tek kaynaktan geldiği için belirttiler yani hadis-i şeriflerin özellikleri bu kadar açıktır. Hepsini ne durumda olduklarını yazdılar, sadece birkaç kişi değil yüzlerce imam bu hususta çalışmalar yaptılar "kütüb-ü Sitte" diye yani altı büyük kitap gurubu diye çok büyük külliyat hazırladılar. Yani bizim hadis diye belirttiğimiz şeyler onların İncil, Allah'ın kitabıdır diye belirttikleri şeylerden çok daha ileride olan güvenilir sistemlerdir. İşte İncil-i şerif de böyle Hz İsa (as) ın sözlerinin toparlanması değerlendirilmesi kendisinden sonraki kişiler olarak ortaya çıktı

Batılılar bunu incelemişler % 18 kadar sağlıklı tarafını bulabilmişlerdir, yani Hz İsa'nın lisanına uygun % 18 i kadar diğerleri tabi onlarda da var bilgi verici manasında içerisinde bilgiler var, tavsiye yollu bir çok güzel şeyler var içerisinde tabi ki yararlanılır, ama Allah kelamı mı yoksa bireyin naklettiği kelamlar mı? Diğer kitaplar işte böyle olduğu açık olarak biliniyor, Kur'an-ı Kerim'de Kadir gecesi "İkra" ayeti ile birlikte Alak suresinin İkra ayati ile beş ayet ile birlikte gelişi başlıyor. Bir anda yeryüzüne inemez miydi yahut bir anda Hz peygambere verilemez miydi, tabi ki verilirdi, zaten o Kadir gecesi toplu olarak gökyüzü semasına indirildi, Kur'an-ı Kerim'in tamamı ama toplu olarak hz Rasulullah'a bir anda indirilmedi.

Neden indirilmedi, çünkü ihata edemezdi. Yani hiçbir insanın gücü bir anda o kadar yükü çekmeğe müsait değildir, bakın "İkra" sadece bir tek kelime, Hz Rasulullah'ı ne kadar dehşetlere götürdü, hepsini birden alması mümkün müdür. Şimdi düşünün bir eczane dolusu ilaç bir fabrika dolusu ilaç var hepsini aynı anda bir kişiye verin ne yapar o insanı bir saniye bile yaşayamaz. Yani kaldıramaz, ama o eczanenin içerisinden kime neye ihtiyacı varsa başı ağrıyorsa onun kutusu ile alıyor günlere yayarak bir defada bir tek tanesini

tabletini içiyor. Milyarlarca ilaç var bir tanesini ancak içiyoruz, o bile bizi ne hallere sokuyor.

Bazen uyutuyor bazen uyuşturuyor, bazen bizi hissiz hale getiriyor, kesiyorlar biçiyorlar bunların hepsini birden almak mümkün müdür. İşte o da ilim yönünden Kur'an-I Kerim'in tamamı bir defada kaldırılamaz, اِقْرَاْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذٖى خَلَقَ 96/1 İle bakın orada بِاسْمِ رَبِّكَ ilk besmeledir, yani Müslümanlara verilen ilk besmeledir, ama mertebesi iseviyet mertebesidir, Museviyet mertebesi besmele بِاسْمِ رَبِّكَ İseviyet mertebesi "Bi ismi eba ebi ve ruh-ul Kuds" İseviyet mertebesinin besmelesidir. Bizim kemalli mertebemiz besmele mertebemiz بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ dir her mertebenin besmelesi vardır. Ama بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ den evvel bir de museviyet mertebesinin besmelesi geldi, alışalım diye "Bi ismi Rabbike" dediği odur, , اِقْرَاْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذٖى خَلَقَ Rabbının ismi ile başla oku diyor. Rabbinin adı ile oku o rab ki halk edici olan. İşte böylece yavaş yavaş ayet-i kerimeler gelmeye başladı, hatta kısa bir ara geldi sonra kesildi, beş altı ay kadar, hatta o zaman dediler rabbı Muhammed'i unuttu, dediler bize artık yeni şeyler söylemiyor dediler, ayetler geldiği zaman sahabe-i Kirama söylüyor, Sahabe-i Kiram da yayıyordu, öyle bir durgunluk olunca bu arada efendimiz çok üzüldü, acaba ben yanlış bir şeyler mi gördüm gibilerden sonra Duha Suresi geldi orada bütün her şeyi açıkladı. O duha suresi geldiğinde hani "Rabbın seni ne unuttu ne terk etti" Efendimiz o zaman "Allahu ekber" dedi o sure geldiği zaman.

Hani öyle olağan üstü hadiseler olduğu zaman nasıl insan istemeden “Allahuekber” der, tekbir getirir, Bu işte böylece “ey örtüsüne bürünmüş kalk, gecenin belirli bir vaktinde kalk işte elbiseni temizle gecenin bir vaktinde kalk ister şu kadar ister bu kadar kendinin düzenleyeceğin bir zamanda gece ibadetine başla yani Beni İsrailin devamını getir. Bu ayetlerden sonra o akış başladı, zaten yakındaydı dünya semasında idi Cebrail (as) oradan alıp belki Kabe-i Muazzama’nın hizasında bir yerlerde idi, Yani Hz Rasulullah Meke-i Mükerreme’de Kabe-i Muazzama’da oradan alıp Hz Rasulullah’ın gönlüne tevdi ediyordu, lisanına tevdi ediyordu.

İşte bu arada gelen ayetler derilere yazılıyor, kağıtlara yazılıyor, kemiklere yazılıyor, taşlara yazılıyor, bakın bu elimizdeki kağıtların ne kadar büyük nimet olduğunu anlayamıyoruz. O günün insanları bunun ne kadar büyük nimet olduğunu anlarlar çünkü biz üç beş kuruş verip hemen sahip oluyoruz. O gün mürekkep yok çivilerle kazıyarak ellerindeki o malzemenin üzerine tesbit etmişlerdir. Bu günün çoğaltma makinaları var kısa sürede yüzlerce kopya alınabiliyor. Onlar elle yazdıklarından bir kitabın çoğaltılması ne demektir.

Böylece işte Kur’an-ı Kerim ﴿١﴾ اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِى
خَلَقَ ﴿٢﴾ خَلَقَ الاِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٣﴾ اقْرَأْ وَرَبُّكَ
الاَكْرَمُ ﴿٤﴾ اَلَّذِى عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٥﴾ عَلَّمَ الاِنْسَانَ مَا لَمْ
يَعْلَمْ 96/1-5 diye devam eden beş ayet bu bölüme Vahy ve

Cebrail adlı kitabımızda bu bölüme oldukça geniş yer vereceğiz vahiyin ilk gelişi ne şekilde geldi Hz rasulullahın nasıl bir iç bünyede gerek psikolojik değişiklikler gerek fiziksel değişmeleri nasıl yaşadı o anı o taşın arkasında rasulullah efendimizin o Cebrail geldiği andaki halini seyir edelim

inşeallah o seyir içerisinde o bakış içerisinde. Böylece ayetler gelmeye devam etmeye başladı nihayet Mekke devri bitti Medine devri başladı, Medine'de aynen devam etti, Hz Rasulullah efendimize bir çok değişik şekillerde geliyordu bazen çıngırak sesi şeklinde geliyordu, o en zor geleni diyordu efendimiz.

Bazen insan suretinde geliyordu, Cebrail (as) o "İhsan" hadisinde olduğu gibi, "bu gelen kimdi biliyor musunuz" diyor, bilmiyoruz efendim diyorlar "Bu kardeşim Cebrail idi size dininizi öğretmeye geldi" karşılıklı konuşuyorlar bir yabancı geliyor, işte İslam nedir, iman nedir, ihsan nedir, kıyamet ne zaman kopacak, gibi bir takım soru soruyor, efendimiz onları cevaplıyor, nihayet gidiyor, efendimiz soruyor, kimdi bu diye Allah ve Rasulu daha iyi bilir diyorlar o zaman diyor; "kardeşim Cebraildi size dininizi öğretmek için geldi" karşılıklı iki kişi konuşuyor, diğerleri de dinliyor, aslında onların konuşması kendileri için değil dinleyenlerin konuşulan mevzuyu öğrenmesi içindi.

Nihayet işte Sureler yavaş yavaş tamamlanmaya çalışılıyor, Cebrail (as) ın öğrettiği şekilde gelen parça parça ayetler hangi surenin içinde ise Cebrail (as) "Şu surenin şu ayeti" diye bildiriyor, ve ona göre tanzim ediliyor o bölümler üst üste yahut sure sure ona göre düzenleniyor, hafızlar da ezberlediklerini ona göre o sayfalara göre ezberliyorlar. Mesela bir surenin 20 tane ayeti baştan geliyor, arkadan daha evvel gelmiş aynı surenin on tane ayeti geliyor arkadan çok daha evvel gelmiş surenin üç beş tane ayeti geliyor, neden böyle karışık gibi gözüküyor, o anda insanların ihtiyacı olan mevzular o bölümler, o surelerin içerisindedir, ihtiyaç olduğu için Levh-i Mahfuz'dan yani dünya semasına inmiş olan "Kitab-ı Mübiyn" oradaki esma mertebesi Kur'an-ı Kerimin yeryüzüne indiğinde de "İmam-ul Mübiyn" ismini alıyor, önder olan imam.

İşte neticede artık Efendimizin de hayatı kemale ermeye başlıyor nihayet veda haccında اَلْيَوْمَ اَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ 5/3 yeti geldiğinde sahabe-i Kiram seviniyorlar, “artık bugün dininizi ikmal ettim” işte savaşları kazandık müşrikleri attık Medine’de bir devlet kurduk islamı artık oturttuk bundan sonra geri gitmez ileri gider yani bu işte başarılı olduk diye şükretmeye başlıyorlar, fakat hz Ebubekir (ra) ağlamaya başlıyor, o anda göz yaşlarını tutamıyor, bu ayet geldiği zaman “niye ağlıyorsun” diye sorduklarında “bu bana ayrılığı hatırlattı gurbeti hatırlattı” çünkü Kur’an-ı Kerim’in inmesi bitmişse peygamberin de işi bitmiştir, Kur’an-ı Kerim’in inmesi devam ettiği sürece peygamberin hayatta kalması daha güçlü ama bitince her şeyin sonu bir başka şeyin sonunu getirir.

Dolayısıyla Hz Rasulullah’ın gideceğini anlıyor, Hz Ebubekir’in üzüntüsü oradan kaynaklanıyor. Sahabe-i Kiram bunu bir başka yönden seviniyor, İslam dini kemale erdi kendileri de bu işte payı oldu düşüncesi ile o sevinç hali meydana geliyor. Bu hüküm olarak gelen son ayet وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ اِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ 2/ 281 ayeti ise son gelen ayettir. Orada öyle bir genel toplam yapıyor ki işte kim ne yapmışsa kendi kazancı olacaktır, bir ikaz mahiyetinde her nefis ne kazanmışsa onu götürecek kimseye zulum edilmeyecek şeklinde ayet-i kerime 281 rakamı da tesadüf değildir, bir günlük namazda 281 tane tekbir var, bakın onun karşılığı 280 ve bir 5/3 ayeti bilgi vermesi bakımından son ayet, 2/281 ayeti de ikaz etmesi bakımından son ayettir. Efendimizin vefatından bir ay evvel en son gelen ayetler bu ayetlerdir.

2/281 “Dikkattli olun sakının ki o gün Allah’a döndürüleceksiniz” yani Allah’a döndürüleceğiniz o günden sakının ittika edin yani bu günden o günü düşünerek hareket edin bu başınıza gelecek mahşer gününde her nefis neyi kazanmışsa ona verilecek ve kimseye zulum edilmeyecek yani o cehenneme girdi bu cennete girdi gibilerden cennete girene mükafat cehenneme girene mücazat değil kim ne yapmışsa kendi yaptığının karşılığını bulacak böylece o kadar güzel bir son ile bağlıyor ki Kur’an-ı Kerim’in gelişini ancak bu kadar olur bu kadar ihtiva geniş kapsamlı bir şekilde olur.

Kimseye zulum edilmez o günden sakının son ikaz bu ve o gün kimseye zulum edilmeyecektir, diye de açık olarak da cenab-ı Hakk garanti vermektedir yani vaat etmektedir. İşte böylece bu ayetin gelmesiyle ilk gelen “İkra” ayetinin arasında 23 senelik zaman geçmektedir, yani onun için zamana yayılmaktadır, bir defada gelmiş olsaydı onu hiç birimizin hemen kavraması mümkün olmazdı. O günde olmazdı bu günde bizler aynı sorumlulukta olurduk yani her birerlerimiz Kur’an-ı Kerim in tamamını bir anda öğrenme zorunluğu ve zorluğu içine girmiş olurduk. Sonra on sene Mekke devrinde hep ilim geldi bilgilendirme devresi Mekke on sene tatbikatlar on sene sonra başladı namaz oruç vs.

05-Müşahede- Seyir-Eşhedü

Soru: Müşahede nedir, bir gün Yahova şahitleri diye bir gurup bizi ziyarete geldiler, onlarla bir süre konuştuk, özellikle Cuma günleri geliyorlardı her hafta bizim de Cuma namazına gideceğimizi biliyorlar, Cuma saatine kadar bitiriyorduk, onların sorduklarını veya bize enjekte etmek istediklerini fikirlerini bize veriyorlardı, biz de cevaplarını veriyorduk nihayet bir gün ben onlara dedim ki sizin isminiz şahit nesiniz siz yahova şahiti peki kardeşim siz Yahova’nın şahiti nasıl oluyorsunuz, yani

Yahova'ya şahit olmak nasıl bir hadisedir. İşte bizim ismimiz öyle Yahova şahidiyiz, dediler.

Bakın başta isminizde yanlışlık var, ne Yahova dedikleri Yahve'den "Yahve" dedikleri de Beni israil'in rabbıdır, o günkü adı ile Beni israilin rabbı "yahve" işte onlar da beni israilin Museviyet mertebesi itibariyle bir şey vermeye çalıştıklarından "Yahve" yi baz alıyorlar, "Allah" yerine O'nu alıyorlar. Yalnız bu onlarda taklidi bir haldir, tahkiki değildir, dedim bakın esas şahitler bizleriz, çünkü bizim sözümüzün başında İlahi kelamın başında "Eşhedü" vardır, esas şahidler bizleriz, ama sizler gibi bir iddiada bulunmuyoruz. "eşhedüenla İlahe İllallah ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve Rasuluhu" diye bu bizim ismimizdir.

Şimdi neden bunu söyledim, şehadet mertebesine böyle bir hikaye ile başlamak istedim. Şahit olmak için her hangi bir hadiseye şahitlik getireceksek o hadiseyi gözümüzle görmüş olmamız lazımdır, aksi halde görmeden şahitlik yapmaya kalkarsa o da anlaşılırsa yalancı şahit diye hapse atıyorlar. İşte yahova şahitlerinin hali budur. Kendi mantıklarına göre güya iyilik yapmış oluyorlar, tabi onların görüşünü yermek değil, böyle ise böyle onların ahiretteki halleri de alakadar etmiyor. Şimdi bizim sistemimiz yani İslami sistemin ilk şartı müşahededir.

İlk şartı müşahededir, en sonlardaki değil, sıra itibariyle onlarda yirmilerde otuzlarda o derecelerde şart değil birinci derecede şartı şahitlik. İşte bunun asli temel olarak kurulan İslam dini buraya ulaşılabilmesi için bazı aşamalardan geçmesi lazımdır. Çünkü doğrudan doğruya bir küçük çocuğa söyleyin bakalım sen şahit misin desen başını sallar şahitim der ama neye şahit olduğunu bilmez, yani çocuk idrak edemez ortada bir hadise olsa da. Gerçi bazı hadiselerde vukuatlarda çocukların şahitliği geçerli oluyor.

İslami şehadet Allah'ın varlığına birliğine inanmak şahit olmak bir seyir gerektiren eğitim gerektiren bir meseledir. Doğrudan doğruya bilmediğimiz bir şey Hakkında nasıl şahit olacağız. İşte önümüzde bir hadise olacak o hadise üzerinde biz çalışmış olacağız hadise üzerinde çalışmış olacağız ve kalbimiz de mutmain olacak hadise böyle, mahkeme huzurunda hakim huzurunda ben böyle böyle gördüm diye şahitlik yaptığımızda bu zahiri olduğu gibi şimdi bize ne diyorlar neye şahit olmamızı istiyorlar neyin şehadetçisi olmamızı istiyorlar, Allah'ın şahidi olmamızı istiyorlar ve Hz peygambere şahit olmamızı istiyorlar.

Ve dinimizin en büyük özelliklerden bir tanesi şehadet mertebesidir, yani savaşlarda şehid olmak savaşlarda şehit olma müşahit olma şehadetçi olmak yani görmektir savaşlarda Hak yolunda savaşanları ölenlere ölüler demeyin onlar sizin bilmediğiniz bir şekilde yaşarlar rızıklanırlar. Savaşta şehit olmak demek canını nefsini kendi varlığını hiçe sayarak Hakk yolunda feda ettiğinden ölüm anında Cenab-ı Hakk onun perdelerini açar kendisini müşahede ettirir, onun için şehit oldu denilir savaşta bu şekilde ölenlere. Yani orada da bir şahitlik yapılıyor.

Kur'an-ı Kerim'in birçok yerlerinde müşahededen bahsedilmektedir, Efendimizin de birinci vasfı budur, يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا 33/45 Bizim Hz Rasulullah'a şehadet etmemiz Allah'a şehadet etmemiz isteniyorken Efendimiz de Cenab-ı Hakk'ın verdiği bir hasletle bir özellikle bir vasıfla kendisi de müşahittir. Kendisi de şahittir. O zaman şahitlerin en büyüğü efendimizdir. O şahitlik yapıyor, bize de öğretiyor ki nasıl siz de şahitlik yapacaksınız bu şekilde şahit olun diye bu sağlıklı bir şehadettir, شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا

وَنَذِيرًا diğer görevleri geliyor bakın birinci görev şahit olmak, bu şehadet tabi kendisi açısından evvela Allah'ı müşahede etmiş olmamızın verdiği Allah'a şehadet Allah'ın varlığına olan veya ilmine olan şehadeti ve bu şehadeti aslında bize müjdeliyor. Bakın ikinci şart ilk şartı desteklemesi lazımdır. شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا Yani alemde Allah'ın varlığına evvela kendisi müşahit olarak idrak ettiğinden ve bunu da bize müjdeliyor, bu alemde Allah'ın varlığından başka varlık yoktur bunun eğitimini size ben vereceğim, eğer bunu yapmazsanız "Nezir" hükmü geliyor, arkadan. Yani korkutucu efendimiz için bu vasfı kullanmıyoruz, oradaki nezir ikaz edici manası olarak kullanıyoruz yani korkutucu yerine ikaz edici olarak kullanıyoruz. Sonra وَاَشْهَدَهُمْ عَلَى اَنْفُسِهِمْ 7/172 Ruhlar aleminde kalu bela da diyorlar ya اَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا Ben sizin Rabbınız değilmiyim dediğinde "kalu bela" evet sen bizim rabbımızsın dediler. وَاَشْهَدَهُمْ عَلَى اَنْفُسِهِمْ Yani onlar nefisleri üzere şahit oldular. Bakın şehadet ne kadar mühim bir hadisedir, kendi içerisinde bir seyiri vardır, ve daha sonra bunun kemali de شَهِدَ اللّٰهُ اَنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ وَالْمَلٰئِكَةُ وَاُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ 3/18

Allah şahittir, ki kendi kendine bu alemde ondan başka varlık yoktur. Bakın şimdi kulun şehadeti başlayarak mü'min iman çerçevesi içerisine girmesi için bu şehadet kelimesini söylemesi lazımdır. Kulun şehadeti onun en büyük vasfı olan

إِنَّآ أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا Hz Rasulullah'ın şahidi ve وَأَشْهَدَهُمْ

عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ Kendi nefislerini tanımış olanların kendilerine olan şehadeti benim varlığımda Hakk'ın varlığından başka bir şey yok ben buna muhkem olarak şahidim diye belirtmesi ve bütün bunların da kemalatı olarak شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

Şahid oldu ki yani Hüviyet-i mutlakadaki varlığına kendi kendine şahid oldu ki Allah'tan başka ilah yoktur, zaten o mertebede şehadet edecek başka kimse de yoktur. Zat-ı Sırf kendi varlığında kendi kendine kendi şehadet etti. Bu şehadeti kime yaptı Sıfatlarına simlerine Fiillerine karşı şehadet etti. Yani kendi kendinin varlığını onlara teminat verdi. Şimdi bu Kur'an-ı Kerim'de belirtilen araştırırsak Hadis-i Şerif'te de bunlar çıkar ehlullahın sözlerini araştırırsak bunlar çıkar, genel olarak şehadet islam dininin en temel oluşumudur. En güzel geniş ve en kemal oluşumudur.

Diğer mertebelerde bu şehadetler yoktur, olsa da kendi düzeyi kadar vardır, ama lisanen şahitlik yok sadece bir bilme var bir anlama var. Bakın Musa (as) şehadet istedi Cenab-ı Hakk hayır dedi, sen şehadet mertebesinde değilsin, neden, ya rabbi bana o kadar yakın oldun ki kendini göster ne olur, göreyim, Tur Dağ'ında kendisine yapılan o tebliğ neticesinde Tevrat'ın levhalarını alıyorken o kadar yakından kendisine hitab edildi ki a Rabbi bu kadar yakınsın seni göreyim dedi, yani seni müşahede edeyim dedi, "*Len Teraniy*" sen beni göremezsin görmek müşahede etmek demektir yani sen beni müşahede edemezsin, neden çünkü daha sende Musa'lık var, yani Musa olarak varken Allah'ı müşahede etmesi mümkün değildir, yani ikilik ile Allah'ı müşahede etmesi mümkün değildir. Çünkü ayette de diyor ya لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ

الأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ 6/103 gözler O'nu idrak edemez, ama o bütün gözleri ihata eder, işte beşer gözü ile baktığımız zaman O'nu müşahede etmemiz mümkün değildir, ancak zuhurlarının şehadetini yaparız Zat'ının şehadetini yapamayız. Ne zaman ki işte Muhammediyet mertebesine erişildi, Muhammediyet (as) mertebesine erişen kişinin zaten daha Âdem'i mertebeden başlayarak o mertebenin müşahedesini yapmak zorundadır. Zorunda derken zorlamalı bir zor değil yani zorlayarak olan bir zorlama değil, nasıl ki bir çocuğun birinci sınıf ikinci sınıf üçüncü sınıfı geçmesi gerekiyorsa geçmek zorunda ise yani bir üst sınıfa geçemeyeceğinden annesinin babasının zorlaması değil sistem onun geçmesini zorunlu kılıyor, amir hükmünde değil, yapılması gereken hükmünde

Ortaokulu geçmezse liseye gidemiyor, geçmek zorunludur, işte biz de eğitime başladığımızda seyr-i suluk eğitimine Hakk'a giden idrak yolunun eğitimine başladığımızda evvela Âdem (as) ı hayalimizde olan Cennetten yeryüzüne indirmemiz gerekiyor. İşte ilk müşahede burada başlıyor, bu müşahedeyi eğer biz yapamıyorsak diğer müşahedeleri atlamak mümkün olmaz, çünkü merkez olan bir yerden yani nokta olan bir yerden bir otobüsün kalkacağı yazaneyi bilemezsek yazaneyi müşahede edemezsek yazanenin adresi yoksa bilet alma yeri yoksa hareket edecek peron yoksa o zaman biz nereden hangi yolla gideceğiz.

Ne ile gideceğiz nasıl gideceğiz, işte yola çıkarken daha bu müşahede lazımdır, yani bilinç lazımdır, her ne kadar kulak ile müşahede olmasa da orası ama bir bilinç alt yapı gerçek bir istinatgah gerekiyor. İşte kişi kendi hakikatini Âdem'i hakikatın varlığını o düzeyde idrak ettiğinde ilmi olarak bir müşahedeye başlamış olur işte seyir o zaman başlıyor. Efendim işte çalışıyoruz şöyle yapıyoruz böyle yapıyoruz, işte o yapılan seyir hayali bir seyir olduğundan veya esma seyiri veya esma türü seyir olduğundan bunların sadece Kur'an-ı Kerim'de

belirtilen kıssaları anlatılmakta o kıssayı da zahiren bilmekteyiz ve yaptığımız şehadette zahiren lisanen olmaktadır.

Ama ruhen şehadet getirmemiz gerekiyor, nuran bir şehadet getirmemiz gerekiyor, ve arifane ilmen bir şehadet getirmemiz gerekiyor tabi ki fiziken bedenen de lafsen de bir şehadet getirmemiz gerekiyor. İşte ef'al mertebesinin esma mertebesinin Sıfat Zat mertebesinin hepsinin ayrı ayrı şehadet mertebeleri vardır. Şimdi kendimize geldiğimizi idrak ettiğimizde yani ilk olarak ama belki yirmi sene dervişlik yaptık, yaptık ama bunun naklini ve taklidini yaptık, o da olur, neden ben şehadet edemedim daha anlayamadım müşahedenin ne olduğunu çünkü oradaki sistem oraya götürmedi, götürmüyor, oyalıyor, yani ya lafs ile oyalıyor, ya zikir ile oyalıyor, ya ilahilerle oyalıyor.

Veya duygular ile oyalıyor, ki en büyük şeysi duygudur, insana mani olan en büyük mania duygudur. Duygu güzeldir orada rahat eder insan hoş olur, ama bu şeriat şartlanmasından çıkabilmek için bir bilgiye ihtiyaç vardır, ondan çıkmanın tek yolu bu duygulardır, ama nasıl ki şeriat şartlanması olduğu gibi tarikat şartlanması da vardır, o da duygulara yönelik bir haldir, o duygular olduğu sürece bizim beynimizin etrafında bir bulutumsu latif bir perde oluşur, bunun dışına çıkamayız, o duygularla yaşamak hoştur, tabi onun da yeri var onu inkar etmiyoruz, ama nasıl füzeler gökyüzüne atıldığı zaman arkalarında altlarında bir yakıt deposu var o yakıt deposu belirli bir süre içerisinde füzeye bir hız veriyor, sürat veriyor, ama içindeki yakıt bittiği zaman boşa atılıyor.

İkinci yakıt deposu o da bittiği zaman aşağıya atılıyor. Neden onları sırtında taşısa füzenin sürati azalır, mani olurlar, bir yerde füzeye hayat veriyorken belirli bir süre sonra onun hızına mani oluyor. İşte biz de bazı şeyleri seyire çıktığımızda sırtımızdan atmamız gerekiyor, rahatlamamız boşalmamız gerekiyor. İşte duygular da böyle latif yüklerdir, ama duygulanmayacak mıyız tabi ki duygulanacağız yalnız duygularımıza aklımız hakim olarak duygulanacağız arada bu

fark vardır, Şimdi insanlar iki türlü yaşamın dışında değillerdir, bazılarında duygular aklının önünde gider, ben düşünüyorum aklım böyle ama yapamıyorum gene de öyle yaptım der, yani düşündüğü halde meseleyi fark ettiği halde duyguları ağır basar aklının istemediği bir şeyi duyguları ona yaptırır, işte bu tür kişilerin hayatta hüsran da olmaları çok büyük ihtimaldir, çünkü duygular yanıltır.

Yalnız duyguları da iki şekilde anlamamız lazımdır, bu duyguların bazıları hissi İlahi duygular olarak da gelir, kişi işte irfaniyette hangi nefsi duygu hangisi İlahi duygu onu ayırabilirse İlahi duygulardan yararlanır, o saha da ayrı idrak ister işte kimin ki nefsi hissi duyguları ağır basar aklına hükmeder, aklını perdeler aklını kullanmaz hale getirir, akıl yapılmaması gerektiğini düşünür, İşte genellikle çoğunlukla kişi bunun sonunda hüsrana uğrar keşke yapmasaydım bile bile yaptım nasıl yaptım hala anlamadım der.

Veya ikinci şık aklı duygularının önünde olan işte o kimselerin yanılmaları kolay kolay olmaz, çünkü akıl ile hareket ederler. Buradaki akıl zaten biraz eğitilmiş bir akıl olması lazımdır. Sadece nefs-i emmare olan akıl değildir yahut dar çerçevede olan bir akıl değildir. İşte böylece evvela kişinin şeriat mertebesini aşmış olması lazımdır, tarikat mertebesini de aşmış olması lazımdır. Müşahede formülleri yani müşahede yaşantısı hakikat mertebesinde ancak başlar, oraya kadar gelindiği yollarda bunlar İlmel Yakıyn olarak diyelim o da değil ama bilgi ile yaklaşmaktır, işte ilim ile yaklaşmaya başlandığı zaman meseleye zaten Hakikat mertebesine kanat açmıştır o.

Şimdi zaman aynı sohbetler oluyor ya islamın dört mertebesi var, zaten İslam'ın şifre rakkamı da dörttür, Şeriat, Tarikat, Hakikat, Marifet. Şeriat ile tarikat birbirinin devamıdır, Hakikat ve Marifet birbirinin devamıdır, şeriat ve Tarikat tenzih üzerine kurulmuştur, hakikat teşbih üzerine, Marifet de tevhid üzerine kurulmuştur. Burada Şeriat ve Tarikatta bütün peygamberan hazaratını hayat hikayelerini okuyabiliriz, ama geçmişte kalan bazı hadiseler olarak onları hep yorumlarız.

İşte o, Hu yani Musa yani İsa, yaptı diye bunları dışımızda görürüz. Ne zaman ki Hakikat mertebesine geçmeye çalışıyoruz bu bildiğimiz bilgilerin bize hepsi lazım her mertebede aynı bilgilerin başka açılımları vardır.

Gül çiçeği yaprağı gibi başka koku başka açılımları vardır yalnız daha evvel de dediğimiz gibi tarikat mertebesinde tarikat mertebesinin şartları ile şartlanmışsak hakikat mertebesine geçmemiz çok zor olur. İşte tarikattan Hakikata geçmek için oldukça çok geniş kapsamlı bir iç bünyemiz olması lazımdır. Hoş görülü bir bakış açısına sahip olmamız lazımdır. Çünkü tarikatta bazı şeyleri kesin olarak hüküm olarak görünür hakikatte bu hükümler değişir inkar eder değil oradaki hükümler onun üzerine daha başka yönleri açılır. Mesela diyelim ki şu binanın dört tane cephesi olsun dört tane cephesinden de dışarıya bakılsın bunun bir cephesi şeriat cephesi bir cephesi tarikat cephesi bir cephesi hakikat, bir cephesi de Marifet cephesidir.

Ne oluyor şimdi şeriat mertebesine geldiğimiz zaman binanın dışını bize sorsalar ağaçlık yeşillik bir yer diye anlatırız. Tarikat mertebesine geldiğimiz zaman bir yer daha öğrendiğimizden evet ağaçlık yeşillik ama şurada bir göl varmış eğer seyrimizi devam ettiriyorsak bu tarafta da dağlar varmış ağrı dağı gözüküyor buradan diyor, bakın şekli de değişti anlayış ta değişti. Ama diğer tarafa geçtiğimiz zaman bu tarafta da koskocaman bir şehir var yollar var, arabalar var insanlar gelip gidiyor diye.

Şimdi bunun tamamını devretmiş olan bir kimse ile bu iki mertebede kalan kimsenin arasında çok büyük fark vardır. Aynı binadan dışarısını seyrediyor, ama birisi diyor ki yok ben sadece ormanı görüyorum, başka bir şey yok diyor, orası ile şartlanmış oluyor, kendi dürbünü ile şartlanmış oluyor. Bu tarafa gelen kişi ayrı ayrı kişiler olsun bu tarafa gelen kişi kendi manzarası ile şartlanmış oluyor. İşte burada mühim olan bu manzaradan bu köşeye Kabe-i şerif'in de köşeleri aynı değil mi Şeriat köşesi, Tarikat köşesi, Hakikat köşesi, Marifet köşesi.

Orada hepsi yaşanıyor zaten, Eğer işte o tarikat şartlanmasından çıkabilir de Hakikat cephesine yönelir de oradan bakmaya başlarsak orada manzara çok değişiyor ve ufuk ta çok enginleşiyor, değişiyor, işte o zaman bizim hikaye olarak dinlediğimiz peygamber kıssaları tekrardan başlayarak nasıl mesela ortaokulda bazı bilgiler okutuluyor da lisede o bilgiler tekrar ele alınıp daha teferruatıyla daha incelikleri ile anlatılıyor, üniversite de daha incelikleri ile anlatılıyor.

İşte Tarikat mertebesinde Şeriat mertebesinde kaba olarak aldığımız yani kolay yönüyle aldığımız işte Âdem (as) Cennette halk edildi yeryüzüne indirildi, şeytan ile aralarında şunlar geçti, kabaca bu hadiseleri dinliyorken okuyorken anlıyorken Hakikat mertebesine geldiğimizde o işin hakikatini anlamaya başlıyoruz. Âdem nedir, Havva nedir, oradaki şeytanın işi nedir, görevi nedir, nereden indirildiler nereye indirildiler, işte zahiren okuyoruz, Cenab-ı Hakk Âdem (as) ı Havva valideyi Cidde'ye indirdi, işte Aden körfesine şeytanı indirdi, onun için o Aden körfezinde o karışıklıklar kıyamete kadar devam eder şeytan hep orayı karıştırmaktadır diye yorumları yapılır.

Bunların hikaye tarafından hakikat tarafına geçmeye başladığımız zaman hem müşahede olma yolu bize açılmakta, hem de bizim irfaniyetimiz artmakta yalnız bu ayrı ve öz bir sistemdir. Yani şeriat mertebesinde fıkıh ilmi var iken tarikat mertebesinde tarikat ilmi var iken Hakikat mertebesinde de Hakikat ilmi vardır. Bu ilimlerin hepsi aynı ama bakış açısı değişik dürbünün tersi ile baktığın zaman uzakta gösterir görüntüleri. Düz baktığın zaman ne kadar yaklaştırmaktadır. İşte böylece manzarayı yaklaştırıp yani hadiseleri yaklaştırıp kendimizi de o sahnenin içinde bulmak müşahede ehli olmak demektir.

Yani hadiselerin içinde yaşamak tabi bu gün bir fiil mümkün değil, çünkü o zaman şey kavimi olması lazım, genel olarak Musa (as) ın yaşadığı devirde aynen Firavun ordusuyla piramitleriyle her şeyiyle birlikte olması lazımdır. O tabi fiziki

olarak mümkün değil ama ilmi ve şuursal olarak mümkün ve biz bunları yaşıyoruz ancak o halde değil kıyafetlerimiz her şeyimiz başka ama sahne aynı sahnedir. Günlük işlerimizde bunları yaşıyoruz, ayrıca nefsimiz ile yaşıyoruz, yani kendi içimizde yaşıyoruz, o dinamiklerin hepsi bizde mevcuttur.

Firavun da var Musa da var asası da var, yed-i beyza, beyaz el de var, o çekirgeler sürüsü hepsi bizde vardır. Yani ne anlatılıyorsa Kur'an-ı Kerim'de hepsi bizde vardır. Anlatılıyorsa var zaten, Kur'an-ı Kerim'de anlatılmamış bir şey varsa o bizde yok olduğu için anlatılmamış oluyor. Anlatılmışsa var olduğu için anlatılıyor. Başka türlü olmaz aksi halde Kur'an-ı Kerim'dekiler hayali birer kurgu olmaktan öteye geçmez. İşte böylece bakış açısını değiştirerek hadiselerin içine bizzat girmemiz gerekiyor. Bu hadiseleri tezekkür tefekkürümüzde yaşamamız gerekiyor.

İşte onun için Kur'an-ı Kerim'in birçok yerlerinde "Lealleküm ta'kılun" bakın umulur ki akledersiniz yani bunu sizden bekliyorum hükmü var bunun altında. Yani sizde bu özellik var onu verdim yeter ki çalıştırın "Leallekum yeşkurun" umulur ki şuur edersiniz, diyor bakın bunun gibi "Vema yezzekkeru illa ulul elbab" bu işi herkes çözemez ama ulul elbab olan zikreder anlar bunu, kamil akıl sahipleri diğer ismi ile kapı sahipleri ancak anar bu meseleyi diye bize çok büyük ufuklar açmaktadır ve ikazlarda bulunmaktadır Cenab-ı Hak bu şekilde.

İşte bunların hepsi şuhut için müşahede için capcanlı olması için senin yanına birisi elaman almak istediğini düşünelim evvela geliyor teorik olarak dükkanın planını çiziyor neredEdir bu diye, köşede dükkanın bulunduğu yeri işaretliyor, kırmızı ile siyah ile burasıdır diye oklarla gösteriyorsun bu okları takip ederek gel cadde sokak kapı numarası onun elinde var bir de diyorsun ki ben şu şu işleri yapıyorum, bunu ona naklettiğin zaman bu bilgi ile olan bir yakınlık ilim ile olan bir yakınlıktır. İşte o kişi senin yanına gelmedikten sonra istediği kadar ezberlesin rafında neler var sen fotoğrafını çek ver ona

ezberlesin geldiği zaman her ne kadar yakın bir ön bilgisi varsa da ama şaşırır kalır orada para üstünü veremez, şunu yapamaz bunu yapamaz, gelen müşterileri tanıyamaz, canı sıkılır sert davranır, işte o gelecek oraya senin kontrolunda diyeceksin ki yolu öğrendin mi öğrendin, geldin mi buraya geldin, buraya geliş de böyle gidiş de böyle sonra şu saatte açılır bu saatte kapanır, çalışma süremiz budur, o gelipte bir hafta on gün yirmi gün bir iki ay çalıştı mı işte orada müşahede ehli olmuş olur.

Senin ona anlatman ilim ehli olmakta o onun hep hayalinde oluşur o işte Mustafa beyin dükkanı var şu satılıyor bu satılıyor, orada şu pazarlama yapılıyor, onun hep hayalinde oluşan şeylerdir, işte bizim dükkanlarımızda hep hayali satışlar hayali gelenler hayali olduğundan müşahedemiz eksik oluyor. Niye nasıl oluyor, söylediğimiz şehadet kelimesi ilmi oluyor diyelim yani hayali zanni olmakta "Eşhedü" diyoruz ama düşüncemizdekinin şahitliğini ortaya koyuyoruz, yani taklidi olarak "eşhedüanlailahe illallah" dediğimiz zaman rabbımızı taklidi olarak bilmiş oluyoruz. Yani taklidin şehadetini yapmış oluyoruz o mertebede.

İşte bunlardan geçebilirsek dükkanımızın başına gelirsek işte burası bizim dükkanımız evvela bu dükkana inmenin yani dükkanın kapısını açmanın anahtarı Âdem ismi ile halife ismi ile başlanır. İşte o her zaman söylüyoruz, 2/30 ayetinden başlayan o bölüm çok iyi anlaşılması lazımdır. Orada tarifi var o tarifi aldıktan sonra da bu dükkanlarda hepimizin dükkanları burası, burası ticarethane başka yerde yok ticarethane bunun içinde var ne varsa alem de burada dükkan da burada hepsi burada yaşam buradadır.

Adem (as) ı hayel ve vehim cennetinden yeryüzü arzına indirmedikçe bu yola çıkılmış olmuyor. İşte Hakikat mertebesi yoluna çıkmanın ilk vizesi Âdemiyettir, hilafettir, *"Yeryüzünde bir halife halk edeceğim*" işte yeryüzünde halk edeceğim dediği halife senin vücut yeryüzünde yani yeryüzü arzına toprağında beni ihata edecek beni misafr edecek bana hilafet merkezi

olacak bir gönül bir kalp halk edeceğim diyor. Daha evvel yok muydu, vardı ama faaliyette değildi, halk edeceğim dediği onu faaliyete geçireceğim demektir ki bu insan için çok büyük bir lütuftur.

Hakk'ın tecelli edeceği bir mahalin bizde oluşması yani Hakk'ın bize misafir geldiğinde tecelli edeceği mahallin olması Hakk'ın bize gelmesine sebep olur, eğer ona vereceğimiz bir yerimiz yoksa gaflet halinde isek Hakk bize gelir tecelli eder ama bizi evde bulamaz çünkü dışarılarda dolaşıyoruzdur biz evde değiliz ki gelen misafiri evde ağırlayalım, gelir ve gider bu konuda ehlullahtan birinin sözü vardır, "*Senin İsan, yani gayb aleminden Ruh-ul Kuds'ün gelir gider de haberin bile olmaz*," gelir kapıyı vurur, ama biz hangi mezatta hangi pazarda hangi çarşıda ovada kırda bayırda dolaşıyoruz, dışımızda hayalen dolaşıyoruz burada değiliz ki buraya geleni tesbit müşahede edlim.

Müşahede edelim de onu misafir edelim ağırlayalım, işte böylece derken idrisiyet derken Nuh'iyet, tabi bu insanın 40 yıl bir yerde kalacak hali yoktur, eğer çalışıyorsa yolda gidiyorsa adımlarını açmadan hani eskiden adım sayardık ölçüler yoktu, kaç adım diye böyle adımları ucuca öyle dahi gitmiş olsa gene de yol kateder, ama adımlarını açarak gitse daha çok koşarak gitse daha çok ama en azından yola çıkabilmek meselesi yavaş da olsa o yolda gidilir ama ömür yetermi yetmez mi o ayrı konudur. İşte bu makamat-ı ilahiye yani peygamberan hazaratının hayat hikayelerini okudukça onlardaki özellikleri idrak ettikçe her o mertebelerinden geçtiğimizde biz de bir Âdem olmaktayız.

Biz de İdris olmaktayız, biz de Musa, İsa nihayet Muhammed (sav) olmaktayız. Tabi ki bu Hz Rasulullah'ın kendisi olmak değildir, O'nun benzerleri *"Ben Allah'tanım mü'minler benim nurumun nurundandır"* o zaman biz ondan başka gayrı bir şey değiliz ki, ama biz şartlanmışız işte biziz aciziz şuyuz buyuz bir işe yaramayız hep kendimizi süfli şekilde düşünmüşüz, hep kendimizi basit basit varlıklar olarak

görmüşüz kemik yönüyle bakmışız ama özümüz itibariyle bir türlü görmemişiz, yahut görmek istememişiz neyse kendi asaletimizi bir türlü ayağa kaldırıpta faaliyete geçirememişiz.

İşte beden ile yaşamak Şeriat mertebesidir, yani sadece "Ben" diye yaşamak ki aslında o mertebenin gereği odur, bakın ne buyuruldu, Şeriat mertebesi ikilik üzere bina edilmiştir, yani şeriat mertebesinin kuruluşu budur, kolaylık olsun diye doğrudan doğruya bir insana Allah'ın varlığı tevhit ilmi öğretilemez mümkün değildir, ama Allah'ın ötelerde olan bir varlığı var olduğu insanlara bildirilir, o varlığın nasıl nice olduğu bunun eğitimi yavaş yavaş verilir, alıştırılarak verilir. Bir çocuğa öyle kızarmış ağır gıdalar verilmez alıştırarak sulandırarak ufak ufak sebzelerden meyvelerden başlayarak verilir.

Her birerlerimiz isterse yaşımız 60 olsun ama ilim yolunda çocuk gibiyiz yani kendimizi tamamen daha geliştiremediğimizden çocuk hükmünde sayılmaktayız. Burada suretlerin yaşı mühim değildir, siretlerin idraki mühimdir. Hani bir seyyah yola çıkmış ta bir köye ulaştığı zaman bakmış ki bir mezarlık görüyor, bir Fatiha okuyayım diye içeriye giriyor, bakıyor ki dikkatini çekiyor, kabir taşları işte iki yaşında olan Hasan oğlu Veli, ruhuna Fatiha, bakıyor ki beş yaşında rahmetlik olan falan oğlu falan, işte on yaşında rahmetlik olan filan ağanın filan çocuğu bakıyor bakıyor en yüksek yaş 12 yaş onlar da çok az neyse Fatiha okuyup gidiyor köye.

İşte hoş beşten sonra diyor ki ben merak ettim bir kabiristan gördüm orası çocuklar mezarlığığı mıydı diyor, diyorlar ki hayır efendim orası büyüklerin mezarlığıdır, peki yaşları neden küçük, orası falan tarikatın mezarlığıdır, biz kişinin beden yaşlarına bakmayız manevi yaşı yani ruh yaşı neresi ise asli yaşı odur, o yaşı ile göçtüğü için o mertebede göçtüğü için o yaşı veririz diyorlar. Bu belki biraz fantastik bir hikaye gibi ama gerçek bir hikayedir, yani yaşanmamış dahi olsa gerçek bir yaşamdır.

Bir de bunun tam dünyalık bir hikayesi vardır, Rusya taraflarında işte doğuda bir seyyah gene seyahata çıkmış geziyor, gene orada böyle bir şeye başlamışlar kabiristana rastlamışlar gene orada bakıyor ki üç yaşında beş yaşında on yaşında hep küçük yaşlarda kabirdekiler, yine orada köye vardığı zaman soruyor burası çocukların mezarlığı mı diye, yok diyor orası çocukların mezarlığı değil, büyüklerin mezarlığıdır, peki yaşları nedir, onları biz tekavüt yaşları olarak yazdık diyor, yani tekavüt olduktan sonraki yaşlarıdır diyorlar. Aslında insanlar çalışırken bütün yük omuzunda yaşamasını anlayamaz, ne zaman emekli olur o zaman yaşadığını anlar.

Tabi bu kendini emekli olmaya hazırlamışsadır hazırlamamışsa daha o emeklilik onu öldürür, neden fiziki olarak hareketli geçen günlerin sonunda tamamen pasif bir hayata dönüşmesi onu zihnen de bedenen de yıpratır, işte daha evvel kendisini meşgul edecek şeyler bularak onunla meşgul olması ama kayıtsız bir hayat yaşaması mesela mutlaka sabah saat sekizde iş başı yerine 9-10 da da gitse olur gibi mutlak 7-8 de paydos yerine üçte beşte ne zaman çalışsa da kayıtsız bir çalışma ona huzur verir. Ama bütün bunların dışında bir sürat ile çalışan bir motoru birden durdurur, ne oluyor o motorda bir zorlanma oluyor, hani ustalar ne yaparlar sürat ile hızlı gittikten sonra hemen istop etmezler biraz rölantide çalıştırırlar o hale eski motorlarda bu durumda kilitlenme olurdu, ısınıp aniden soğuyunca kilitlenme olur.

Hayvanları bile atlar terlemiş yorulmuş bir halde iken hemen durdurmazlar teri soğuyuncaya kadar onu biraz normal yürüyüşte gezdirirler. İşte böylece hayatımızı irfani bir ilim ile yönlendirmeye başladığımız zaman işte o kişi müşahede ehli yani şehadet ehli namzeti ve onu yaşamaya başlıyor, kendisi bunu hisseder artık idrak eder. Bütün aleme baktığı zaman Allah'tan gayri bir şey görmez işte o zaman شَهِدَ اللّٰهُ اَنَّهُ لَآ اِلٰهَ اِلاَّ هُوَ kendine baktığı zaman Hakk'tan gayri bir şey görmez,

وَاَشْهَدَهُمْ عَلٰى اَنْفُسِهِمْ bu kişi kendi nefsi üzerine şahit olur kendinde Allah'tan başka bir şey yok yani Allah'ın Esma Ef'al, sıfat, Zat tecellilerinden başka bir şey yok kendisi Allah demek değildir, yanlış anlamayalım Allah'ın zuhurlarından başka bir şey yoktur, bu zaten çok kolay şurada lamba yanıyor biz de ne diyoruz "lamba yanıyor" halbuki orada lamba yanmıyor, elektirik ışık veriyor, içindeki telde elektirk ısıya dönerek onun sıcaklığını yükseltiyor yüksek sıcaklıkta maddeler ışık yayarlar, elektriği kessek te anahtara bassak bakalım o lamba elektriksiz ışık verecek midir. İşte bizim hayatımız da aynen öyledir, İlahi cereyan bizde seyirini sürdürüyor, eğer öyle olmasa Azrail anahtara bastığı zaman neden bu cereyan kesiliyor, hadi bakalım yerde yatıyor o zaman bende bir şey yok sende de bir şey yok bizde var olan ilahi cereyandır, İlahi Hay ismidir, İlahi yaşam ilahi varlık bizi ayakta tutuyor.

Hani o beş yüz okka deve beş yüz okka da yük deve de burada yük de burada bu deve ile yükü kim çekiyordu, demek ki yükü de çeken deveyi de çeken bir başka deve vardı devenin içinde olan bir deve var bütün yükü o çekiyor, işte o cereyan da o lambanın içinde bir cereyan var ışığı veren odur. Isıtan odur sıcaklığı veren odur, ilgili cıhazlarda soğutan da odur, Cenab-ı Hakk'ın bütün bu aleme yaygın olan ruh-u İlahiyesi, Nur-u ilahiyesi bütün bu alemin hayatını ortaya koymuş oluyor ve isimleri de özellikler ortaya çıkarmış oluyor, biz de diyoruz ki benim işte ben yaptım ben ettim tabi bizim de cüzzi benliğimiz var ama aslında böyle de bir şey yok ona sadece sahiplenmişiz.

İşte kişi bunu idrak ettiği zaman وَاَشْهَدَهُمْ عَلٰى اَنْفُسِهِمْ yani kendi nefisleri üzerine şahit oldular bakın bu şehadet olmadıkça Allah'ın kendi kendine olan şehadeti شَهِدَ اللّٰهُ اَنَّهُ

لآ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ hükmüne ulaşamaz. Sadece bu ayeti lisanen okur ama yaşamı taHakkuk sahasına çıkaramayız. İşte Kur'an-ı Kerim'in ne kadar yerini yaşarsak ne kadar yerini taHakkuk haline getirir, idrakimize şuurumuza getirirsek bizim kuranımız o kadar sıhhatli o kadar sayfası bizce geçerli olmuş olur. Aksi halde biz Kur'an-ı Kerim'i lisanen okumuş oluruz Hafız efendilerimiz Allah onlardan razı olsun uğraşıyorlar, bakın onlar Kur'an'ın hammalıdır, hafızlara ne diyorlar "hamele-i kuran" diyorlar, yani Kur'an-ın taşıyıcısı ama neyini taşıyıcısı lafsını savtını taşıyıcısı lisanını sesini taşıyıcısı sadece manası, manası yok. İşte ehlullah ise Kur'an'ın hammalı ama manası ile birlikte manasının da özünün de hammalı işte onun için onlara "Kur'an-ı Natık" diyorlar bakın aradaki fark bu "Konuşan kır'an"

06-Sorumluluk

O1/10/2003 İzmir Hatay'dayız sohbetimize soruların getirdiği cevaplar ile olabildiği kadar yarenlik yapmaktayız, daha önce şehadet hükmüne bakmıştık, ikinci sorular var, birinci soru Müşahede nedir nasıl anlaşılır, ikinci soru sorumluluk ne kadardır, nereye kadardır, nasıl başlar yani insanın sorumluluğu nedir nerede başlar, nerede biter diye.

Cenab-ı Hakk bütün bu alemleri halk etmezden evvel kendi varlığında kendi kendisi ile iken yani a'maiyet mertebesinde iken orası bilinmezlik sevad-ı azam, Zat-ul Baht diye belirtilen halde iken bilinmekliğini istedi çünkü kendi kendinde kendi olarak vardı bir ayna olmadığı için kendini seyir edemiyordu. Bu alemleri halk etmeyi murad etti, kendini bilen yani kendini bilen derken hem kendini bilen hem de Allah'ın Allahlığını bilen bir varlığın olmasını istedi, ve de bunun programını yaptı. "*Küntü kenzen mahfiyyen*" "*ben bir gizli hazine idim*" hükmü ile.

Ben gizli bir hazine idim bilinmekliğimi sevdim, bu alemleri halk ettim sistemi özelliği içerisinde tecellilere başladı, birinci tecelli o Amaiyetten ahadiyete ki o Ahadiyette hiçbir şey bilinmiyor, ilk bilinen şey Ahadiyette iki özelliği var, Amaiyette bir şey bilinmiyor, ahadiyette iki özelliği biliniyor, İnniyeti, ve hüviyeti ile zuhur ediyor. İşte buradan Uluhiyetine tenezzül ettiğinde kendisinde ilmi olarak bütün varlıkların programını ortaya koyuyor. Yani ilim mertebesinde bu ilim bizim bildiğimiz manada kitaplarda yazılan işte profösörlük ilmi bilmem alimin ilmi değildir, sadece orada benzemesi vardır, ilim kelime benzemesi vardır, bu Allah'ın Zat'ında olan Zat'i ilmi Zatına mahsus Zat'i ilim teferruat ilmi değildir.

İşte bu ilimde bütün alemlerin başlangıcından sonuna kadar teferruatları ile birlikte ne varsa ne olacaksa ne yapılacaksa hepsi kayıttadır. Bölüm bölüm neyse buna Ümm-ül kitap da diyorlar ayrıca. İşte bu programın içerisinde madenler nebatlar olduğu gibi hayvanlar ve insanlar şuurda varlıklar az da olsa ve cinler melekler mikroplar akrepler, şunlar bunlar hepsi mevcuttur.

Şimdi bunların da hepsinin kendilerine göre birey programları vardır. Yani bir bütün işte bu Akl-ı Kül bir bütün program var, tüm olarak ama bu tümün içerisinde birey programlar vardır. Nasıl Türkiye haritasına baktığımız zaman Türkiye haritası bir bütün ama şurada şu köyü var burada bu köyü var şurada bu mahallesi caddesi var, diye teferruatı ile birlikte mevcut yani tafsil olarak da mevcut tümden olarak da mevcuttur. İşte bu ilim insanlar Hakkında bu ilim yani insanların da içinde bulunduğu bu ilim deki insanların yeri programı ayan-ı sabite olarak isimlendiriliyor.

Sabit a'yanlar, özler sabit oluşumlar, insan bütün bu varlıkların içerisinde müstesna yeri olarak tesbit edilen programı yapılan varlıktır. Bütün bu yani yer gök yedi kat semavat alemler hayvanlar nebatlar denizler, madenler cinler melekler, bunların hepsi birer varlık birer oluşum ama bunların içerisindeki insanın yeri bir başkadır. Çünkü Cenab-ı Hakk o

insanı halife olarak isimlendirdi, ve kendinin zuhur mahali yani kendinin temsilcisi olarak vasıflandırdı. Ve de o techizat ile de techizatlandırdı. İşte ayan-ı sabitesine onları da koydu.

Yani şunu demek istiyorum Cenab-ı Hakk kendinde mevcut ne kadar sonsuz özellikleri varsa sıfatları isimleri fiilleri insana birer nebze ondan verdi. Senin dükkanında neler var, çalıştığın fabrikalarda ne varsa senin dükkanında da aynısı vardır. Ama fabrikada bunun tonları var, sende de yarım kilo bir kilo yahut bir paket vardır, ihtiyacın kadarı var. İşte misal olarak insanın hali budur. Her şey var kendisine yetecek kadar daha fazlası onu taşıyamayız ki nasıl kullanabiliriz mümkün mü, yani Cenab-ı Hakk bize vermiş olduğu bu itidal üzere olan Esma-ı İlahiyeyi on misli derecesini birden arttırmış olsa ona dayanamayız onu çekemeyiz.

Çünkü bizim gücümüz o kadardır, ama az da olsa vardır, biz onu kullanıyoruz bize yetecek kadarı var zaten. Şimdi şu çay bardağını şeker ile doldursak çok tatlı olsun diye çay tadını alamayız bunun Hakkı bir şeker iki şeker, o zaman çay olmaz, ağdaya dönüşür. Çaylık vazifesini kayıp eder dolayısıyla o şeker boğulmuş olur, ona iyilik yapılmış olmaz. Ama neticede biz akide şekeri yapmak istiyorsak oradaki şekerin dozu başka olacaktır, İşte cenab-ı Hakk insanda o kadar mutedil bir sistem ortaya koydu ki, bu sistem ile kendisine sorumluluk daha orada başladı.

Sorumluluk ayan-ı sabitede başladı sorumluluk programı o şekilde başladı. Neden halife sorumluluğunu yüklemişti, daha orada İlm-i İlahi mertebesinde onun programı yapıldı, o sorumluluk orada verilmemiş olsaydı burada zuhura çıkmazdı.

“Ya Sin” Ey İnsan yani وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ 7/70 ayetinde belirtildiği gibi biz Âdem oğlunu çok kerrem olarak çok çok güzel olarak halk ettik. Onlara bazıları “Kerremna tacı” diye kelimeyi ifade ediyorlar, yani kerem olarak halk ettik, kerem kendilerine tac oldu Allah’ın koymuş olduğu tac-ı şerif olduğu mükerrem mükemmel işte daha ayan-ı sabitelerimizde bu

görev her birerlerimiz verildi, bu sorumluluk her birerlerimize verildi, eğer sorumluluğumuz olmasaydı mükafatımız mücazatımız olmazdı. Hayvanların sorumluluğu var mı yok bitkilerin sorumluluğu var mı yok, madenlerin sorumluluğu var mı yok, varsa da kendi bünyeleri kadar, onun ayan-ı sabitesine "*elma olacaksın*" dedi, onun sorumluluğu elma olmaktır, o kadar, elma oldu birileri yedi, bizim için sorumluluğu odur.

İnsan yesin diye sorumluluğu vardır, oldu oluştu zaten olmam demesi de mümkün değildir. programı armut olmaksa armut olurdu, ayva olmaz, olmaz zaten yapamaz, olsa da sorumluluğu o kadardır. Ayva oldu bitti tamam görevi de bitti zaten, hayatı da bitti, ama insan oğlu böyle değildir, doğduğumuzdan buluğ çağına erdiğimize kadar sorumluluğumuz yok buna ne diyorlar, çocukluk devri diyorlar, zaten hakimler de reşit olmadığı için mahkemeye çıkaramıyorlar ıslah evlerinde eğitmeye çalışıyorlar.

Ve alemleri aşarak birey olarak ruh olarak dünyaya geldi dünyada madde elbisesi giydi, programı taHakkuka başladı, program sayfaları açılmaya başladı, ne yapıldı işte okudu, ilim ehli oldu, bir yerlerde görevlendi, veya esnaf oldu sanatkar oldu işini yapmaya başladı, fiili sorumluluklar daha burada başlıyor çünkü sorumluluk olmazsa zaten biz bir şey yapma zorunda da olmayız. Ve bize bir program verildi, akıl baliğ olduğumuz zaman bu İlahi bir program oldu, Cenab-ı Hakk "ey kulum " dedi sen artık bu işleri artık anlayacak haline geldin, işte sana namaz farz oldu oruç farz oldu, şu farz oldu bu farz oldu, diye dini sorumluluklar başladı.

Bir taraftan dünyevi sorumluluklarımız bir taraftan uhrevi, dini sorumluluklarımız içerisinde bir yaşamaya başladı. Bir de bizim ayan-ı sabitemiz var, bu ayan-ı sabitemiz aynı zamanda bizim kaderimiz de, ayan-ı sabite kaza, yani toplu olarak orada hüküm edilmiş bizim hayat serüvenimiz, kader olarak miktar miktar olarak günlere yayılan ömrümüzün senelerine yayılan bir yaşam programı vardır. Şimdi eğer bu programın tamamını

Cenab-ı Hakk kendisi düzenlemiş olsa böyle olacaksa kulum dese o zaman sorumluluğumuz olmaz.

Çünkü O ne demişse biz robot gibi onu yapmış oluruz. Ama Cenab-ı Hakk diyor ki ey kulum bak sana iki türlü kader verdim, iki türlü hükmü var birisi Kader-i Mübrem yani Kader-i Mutlak, diğeri de Kader-i Muallak. Yani boşta kalan kader, Kader-i Mutlak'ın dışına çıkmamız mümkün değildir, bunlar nerede doğdun, nerede öleceğiz ne olacak erkek mi dişi mi, annemiz babamız kimler olacak, bunlar Kader-i Mutlak bunlar bizim elimizde değildir. Yani bunları seçmek değiştirmek elimizde değildir. Bunlardan sorumlu değiliz Cenab-ı Hakk ahirete gidince neden sen bu ailede dünyaya geldin diye sormaz.

Sorarsa haksızlık olur çünkü elimizde olan değildir. Ama diyor ki "ey kulum ben sana vaktinin bazı bölümlerini kullanma selahiyeti verdim, 60 senelik ömrün diyelim ki cenab-ı Hakk 35 senesini kendi Kader-i Mutlak olarak düzenledi, yani onun dışında bir şey yapamıyoruz, ama 25 senesini bizim kullanımımıza bırakmış işte sorumlu olduğumuz yerler buralarıdır. Şimdi bir İlahi sorumluluğumuz var, bir de bize verilen zamandan olan sorumluluğumuz var zaman içerisinde İlahi emre uygun olarak o vakitlerimizi geçirirsek sorumluluktan kurtulmuş oluyoruz.

Ama o vakitleri nefsimizin hizmetinde geçirirsek bu sorumluluğumuz yükümlüğümüz üstümüzde ve onun cevabını vermek gerekecektir. İşte sorumluluk halife olmamız itibariyle, zaten var, hilafetimizi halifeliğimizi nasıl kullanacağız sorusunun sorumluluğu fiil olarak ortaya getirmiş oluyor. Bakalım çevremize olan hilafetimizi nasıl kullanacağız, çünkü bir aile reisi o evde Allah'ın vekilidir halifesidir, yani kendi yönetimi altında veya kendi koruyuculuğu altında olan evde veya işte veya memurdur amirdir, kimler varsa onları onlara karşı Hakk'ın halifesidir orada sorumluluğu var.

O memurlardan birine baskı yapar pofpoflarsa orada adaleti temin etmemiş olur. İki çocuğu var birine başka birine

başka davranıyorsa adaleti tesis etmemiş olur. Ama çocukların davranışlarına da bağlı sadece tek taraflı değildir bakın bir çocuk aileye çok bağlıdır, tabi o daha yakındır bir çocuk aileye zarar vermektedir, uzaklaşmaktadır, burada dahi dengeyi korumak lazımdır, işte bizim sorumluluğumuz arttığı kadar sorumluğumuzun karşıtı olarak mükafatımız artmaktadır. Sorumluluğumuz azaldığında mükafatımız da azalmaktadır.

Tabi her şeyin bir riski var, risksiz olan işin kazancı az olur, riskli olan bir işe girer cesaret edersek karşılığı da fazla olur ama kaybetme ihtimali de vardır. İşte her birerlerimiz iradi bir yapıya sahip olduğumuzdan Cenab-ı Hakk bize kendinde var olan birçok şeyleri vermiş olduğundan bunun şükrünü eda edersek sorumluluktan kurtulmuş olmaktayız. Eğer edemezsek sorumluluk bizde devam etmektedir. Ahirette mahkeme-i kübra dediği şey bize verilen görevlerin yerine getirilip getirilmediğinde ne kadarı getirildi getirilmedi Hakkında açıklama yapacaklar onun karşılıkları gözükecektir.

Rububiyet mertebesinde programı yapıldı oradan verilecek olan görev daha orada hazırlandı sorumluluğu o program dahilinde başladı yani orada kararlaştırıldı, dünyada da bu tatbikata geçti, *“Allah onlara azab etmedi onlar nefslerine zulum ettiler*” demekle sorumluluklarını yerine getiremediler demekten başka bir şey değildir o. Yani böylece nefislerine zulum etmiş oldular. Yani Allah’ın bize vermiş olduğu hakikatleri idrak edemeden zuhura çıkaramadan perdeli olarak, bakın çok mühim bir mesele burası Cenab-ı Hakk bize falan Esmasının çıkmasını hürriyete kavuşmasını istedi.

Biz bunu çıkaramadığımızda o esma bizde haps kalmış olmaktadır. Bakın onun Hakkını ödeyememiş olmaktayız, onun mesuliyeti sorumluluğu üstümüzde madem halifeyiz Cenab-ı Hakk’ın bütün Esmalarını zuhura çıkarıp haklarını vermemiz gerekmektedir. Sadece oğlumuzun cebine para koymak sorumluluk değildir. Bu batıni sorumluluk, ayrıca İlahi sorumluluğumuz budur, diğeri fiziki sorumluluğumuzdur. O

belki hiç kalacaktır, bu İlahi sorumluluk yanında bunlar çok yüzeysel kalacaktır.

Aile reisinin üstündeki bir bakıma fiziki sorumluluktur, tavsiye yollu bir sorumluluktur, çoluk çocuk artık kendi ayakları üzerinde durmaya başladıklarında nispeten azalır, artık babanın ikaz görevi başlar, çünkü o da artık bir baba olmuştur, o da aynı vasıfa ulaşmıştır, kendi kazancı ile kendi hayatını sürdürmektedir ancak bizim ilahi sorumluluğumuz son nefesimize kadar devam eder, bizdeki birey olarak bizdeki kendi kendimize sorumluluğumuz. Cenab-ı Hakk mesela "Alim" isminin zuhurunu çıkartmak istedi burada biz o bilgileri almadan dışarıya çıkarmadan o alim isminin enerjisini batında bırakırsak o bilgiyi almadan gidersek ona haksızlık etmiş oluyoruz. Onun sorumluluğu bizdedir.

İşte mühim olan şey bizdeki ilahi sorumlulukları anlayarak hayatımızı sürdürmektir. Yani Cenab-ı Hakk bizden bir sıfatın zuhurunu istiyor da biz onu gafletinden dolayı çıkaramadıysak batında kalmış oluyor, zaten sıkıntı yapıyor içeride nasıl Cenab-ı Hakk ilm-i ilahiyede kendinde mevcut esma-ı İlahiye sıkıntıdaydılar zuhura çıkmak istediler, iştikak talebinde bulundular, ve de ona nefes-i rahmani ile bütün Esma-ı ilahiyeyi sonsuz fezaya yaydı yani hürriyetlerine kavuşturdu, işte birey olarak da Cenab-ı Hakk bizim ayan-ı sabitemize bize onları verdi ve bizde haps etti onları neden çünkü bize verdi bizim mülkümüz olarak bizim kullanışımıza verdi.

İşte biz de onları "Hu" diye faaliyete geçirmezsek ilahi sorumluluğumuz vardır. İşte hilafette budur aslında gerçek hilafette budur diğerleri fiili manada olan ibadetlerdir. Şimdi bakın İlm-i İlahide bu varlıklar tesbit edildiğinde yani ilim olarak ilahi ilim olarak zuhur ettiğinde yoktan var oldu değil, bunlar zaten A'maiyette vardı, ama tecelli neticesinde Ahadiyete, Ahadiyetten Vahidiyete tenezzül ettiğinde bunlar ilmi varlıklar olarak şekillendiler, suretlendiler, bu kelimeyi istemeden söylüyorum, çünkü orada şekil ve suret de yoktur.

Tesbit edildiler desek madde gerekiyor tesbit etmek için o da orada yok, ama orayı anlatacak başka kelimemiz de yoktur. Yani silüyetleri çizildi diyelim, yani latif halleri belirtildi ilm-i ilahide. Bunlar Sıfat mertebesine tenezzül ettirildi, o zaman Ruh nefes-i Rahmani onlara hayat verdi, yani Ruh'a intikal etti. Ruh tarafı zuhura çıktı, diğer şekliyle o ilm-i İlahi içerisinde Ruh da mevcuttur, hepsi İlm-i ilahi içerisinde ama zuhur yeri sıfat mertebesidir. Yani Ruh'un ortaya çıkma yeri sıfat mertebesidir. "*Venefahtü*.." aleme yaydığı Ruh-u İlahiden başka bir şey değildir.

Yine o ilmin içerisinde Nur da mevcuttur, ama çıkış yeri Esma alemidir. Yani Nur-u İlahinin zuhur yeri isimler alemidir ki orada billurlaşıyor artık. Varlıklar içinden aydınlanıyor varlıklar zuhur dışarıdan böyle aydınlattığı gibi değildir bu ışıktır, o Nur'dur Nur içinden aydınlatıyor, ışık varlıkları dışından aydınlatıyor, arasındaki fark odur. Bu ışık maddi manada bir oluşum, latif ama gene de maddedir, o Nur madde değildir, varlığı içinden aydınlatıyor, yani şunun şu şekilde olması siyah olmakla beraber Nur'dan kaynaklanıyor, aslı Nur'dur bunun yani bunun görüntüsünü ortaya getiren kalıplaştıran yani görüntüye getiren Nur-ı İlahidir.

İşte bu Nur-u ilahi o ilmin içinde de mevcuttur. Sıfat-ı İlahi ilmin içinde mevcuttur. Hatta fiil-i İlahi yani bu madde mertebesi de o ilmin içerisinde mevcuttur. Ama zuhur yerleri mertebe mertebe yoğunlaşarak ortaya gelmektedir. İşte İlahi ilim Sıfat mertebesine intikal ettiğinde ruh meydana gelmekte bu sefer Ruh İlahi ilmin perdesi olmaktadır. Çünkü ruhaniyet ortaya çıktığından İlm-i ilahi batında kalmaktadır. Aynı şekilde ruh mertebesinden esma mertebesine yani Nur mertebesine intikal ettiğinde tecelli-i ilahiye bu sefer Nur zuhura çıkmakta yani belirgin olmakta Sıfat mertebesi perdelenmekte yani Ruh mertebesi perdelenmektedir.

Her mertebe bir evvelkini perdelemektedir. İşte Nur mertebesinden fizik mertebesine tecelli ettiğinde İlahi varlık

vücud-u Mutlak beşer yani fiil mertebesine intikal ettiğinde bu sefer Esma mertebesini fiil mertebesi perdelemiş olmaktadır. Yani Nur mertebesi perdelemiş olmaktadır. Dolayısıyla en uçta görünen zuhur etmekte ve biz alemleri madde mertebesi olarak algılamaya başlıyoruz. Tabi ki o madde mertebesinin içinde latif olan nur olan esma mertebesi de mevcuttur, Sıfat mertebesi yani Ruh mertebesi de içinde mevcut, İlm-i İlahi Zat mertebesi de içinde mevcut dört mertebesi ile her yerde hazır ve nazırdır.

Ama işte her mertebe bir sonraki mertebenin perdesi arkasında kalmaktadır. Bu da Zat'ının gereğidir, sanatının gereğidir. İşte kim ki bu ilmi bu tevhid ilmidir, "la ila“e İllallah Muhammedürresulullah” demek Kelime-i Tevhid o bakın kelime-i tevhiddir, tevhidin kelimesi odur, ama tevhid kelimesinin bir de ilmi vardır. İşte bunları müşahede etmek yaşamak idrak etmek hem baştaki müşahedeyi meydana getirmekte hem de mutmain ve kesinleşmiş bir bilgi ile yaşamanın huzurunu vermektedir. Böylece de Allah ile birlikte yaşamanın hakikatini ortaya getirmektedir.

İşte kişinin mesuliyeti sorumluluğu nasıl ki bir banka müdürüne bir müdürlük veriliyor, onun bir sorumluluk sınırları da vardır. Banka müdürü geçti onu idare etti edemedi işte hırsızlar geldiler sermayeyi verdi dağıttı geri alamadı falan banka müdürü geldiği gibi çekti gitti, olur mu bırakırlar mı, ya sistemli olrak bankanın batmasına yardımcı olmuşsa elli milyon kredi verdi 25 milyonu benim dediyse krediyi alan daha baştan ödememek niyetiyle aldı diyelim, bunun tabiki sorumluluğu olacaktır. Yani bir mertebeye mevkiye bir kişi getirilmişse ona yetki verilmiş ve de sorumluluğu olacaktır.

Hatta bakın tabii sorumluluklar vardır, mesuliyet yok ama tabii sorumluluklar vardır, neden, o görev ona verilmiş, mesela çok basit bir elma ağacı düşünelim elma ağacı gövde olarak çıktı, onun sorumluluğu meyveye dönüştürmesidir. Onun da sorumluluğu vardır, ama mesuliyeti yoktur, kendisinin şuuru yoktur. Ama sorumluluğu vardır, çünkü o kütük ağacın kökü o

meyveyi taşıma üzere görevli olarak var edildi. Binanın sorumluluğu vardır, binanın direklerinin hepsinin sorumluluğu vardır, kendi bünyesinde lambası ışık vermekle sorumlu ona göre kurgulandı.

Ama bozulduğu zaman sorumluluğu yoktur. Gücü o kadardır, cereyan fazla geldi yandı bozuldu ışık veremez hale geldi, kimse ondan hesap soruyor mu neden bozuldun sen ışık vermiyorsun diye. Ancak ne yapıyoruz onu imal edende bir hata varsa o sorumluluk insana gelir. Yanlış bağlantı neticesinde bir hata yapmış da yangın olmuşsa o bağlantıyı kim yapmışsa hesap ondan sorulur. Çünkü yaptığı işi gereği gibi yapmadığı için sorumluğu vardır. Yani hep sorumluluk insandadır, nereden baksak sorumlu olan insandır.

Şimdi bir genç 18-20 yaşlarında buluğ çağına geldi zahiren fiziken fikren sorumlu oldu yani hayatında mükellefiyet başladı, mükellef oldu, mükellef demek kendisine teklif edilen yani sorumlu duruma geldi dünyanın kendine yüklediği ailenin yüklediği sorumluluklar olduğu gibi Allah'ın da kendisine verdiği sorumlulukları vardır. Bu da kendisini bilmesi tanıması ve Hakk'ı bilip tanıması ve Hakk'ın özellikleri ile hayatını sürdürmesi halife isminin altında insan isminin altında beşer ismi altında bunların gerçekleri ile yaşaması şimdi o kişi şimdi *"boş ver namazı sonra kılarız, şunu sonra yaparız daha genciz*" derken bir de bakmışsın yaş otuz olmuş, on beş sene geçmiş.

Bir bakmışız yaş gelmiş elli yaşına 20 yıl daha geçmiş, sorumluluklar hep geriye atılmış işte ölüm geldiği anda bütün bu sorumlulukların gerek fiili gerek ilmi gerek ruhi bir anda hepsinin özenmesi mümkün değildir. İşte ölüm o zaman öyle dehşetli bir son ki öyle ızdırap verici bir hadisedir ki, pişmanlığından dolayı veren bir ızdırp. Ama bazıları için öyle bir vuslat ki neden çünkü sorumluluklarını yerine getirmiş, İlahi Esmaları zuhura çıkarmış, gereğini yapmış, kendisinden bir istenecek talep kalmamış ve alkışlanarak oraya geçmesi demektir.

Büyük bir hadise hani bir koşucu son gücüne kadar koşuyor, koşuyor da alkışlanıyor, buna diyecek bir şey yok yapacak bir şey yok ama bir koşu da var, kabiliyeti kadar koşuyor, o ayrı yani kullanıyor imkanını birinci gelemiyor o ayrıdır. Gene birinci gelmiştir neden kendisinin birincisidir. Kendini aşmıştır, geçmiştir, ama bir kişi dakikada 50 metre koşması gerekiyorken eli cebinde sallana sallana beş adım gidiyorsa onun sorumluluğu var ona yarışçı olacak diye masraf yaptılar zaman harcadılar.

İşte biz de şeriat uygulaması derken, tarikat uygulaması derken Hakikat uygulaması derken alemlerden tenezzül ediyorken her mertebede aldığımız üstümüze giydiğimiz bir elbisemiz vardır. Bakın burası oldukça mühimdir, İlm-i İlahide salt varlık ilim olarak varlıklar iken Sıfat mertebesine geldiğimiz zaman Ruh ile perdelenip bir ruh elbisesi giydik. Esma mertebesine geçtiğimizde İlm-i İlahi içeride kaldı, demin dedik ya perdesi oldu, dışarıda kaldı demek değildir o bunlar bizim içimizdedir, ayan-ı sabite de ilmi-i ilahi de bizim içimizde fakat bir tenezzül ettiğimizde o içeride kalmakta sarılmakta.

Ruh mertebesinden Nur mertebesine intikal ettiğimizde Nur'dan bir elbise giydik. Ruh ve İlim sargıda kaldı içinde kaldı. Ef'al mertebesine geldiğimiz zaman topraktan bir elbise giydik, maddeden bir elbise giydik, sefer Nur, Ruh, İlm-i İlahi tamamen içeride hapste kaldı, çeride kaldı biz bunları oradan emanet olarak aldık da geldik, o elbiseleri bize emanet olarak verdiler, o elbiseler bizde sorumluluk meydana getirdi, ve ayrıca bir ağırlıkta yaptı üzerimizde, latif olan ilmi varlığımız kesafete yani ağırlığa dönüştü.

İşte bunun kurtulmasının tek yolu miraçtır. Bakın burası çok mühim meseledir, şimdi miraç hadisesinde ne yapıyoruz, evvela Âdemiyet mertebesini idrak ederek işte bu miracın başlangıcı dünyaya inmemizle başlıyor, yani inmeden miraç ile yapamıyoruz. Yani biz dünyada yaşıyoruz, ayaklarımız toprak dünyaya basıyor ama şuurumuzda daha henüz dünyaya gelmiş değiliz. Hakikat-ı Âdemiyeyi anlamamışsak dünyaya

basmış değiliz. Fizik beden içinde olduğumuz halde dünyada değiliz şuur olarak, hayel aleminde dolaşıyoruz.

Hep onlar bunlar şunlar ötekiler diğerleri orada ben diye bir şey yok "Ben" diyoruz ama nefsi manada gaflet üzere nefsi manada "Ben" diyoruz. Nefsimize "ben" diyoruz İlahi manada benliği zuhura getirmiş değiliz. İşte bunun başlangıcı gök cennetinden yani hayel cennetinden Beden arzına inmemiz beden arzına indiğimiz zaman işte biz gerçek kendimizi müşahede etmiş oluyoruz. Ve de görmüş oluruz bu zaten o dur, ama biz bunu bizde olduğu halde bizim olduğu halde göremediğimizden hayali bir dünya yaşantısındayız.

İnsanların büyük çoğunluğu 50 sene 100 sene dünyada yaşadığı halde dünyadan haberi olmadığından hayel aleminden gelip berzah alemine gitmektedir. Cenab-ı Hakk ayaklarını toprağa bastırdığı halde hayalinden dünyada olduğunun farkında değildir. Çünkü İnsanlar uykudadır, öldükleri zaman uyanacaklar diyor ya efendimiz, işte zahir itibariyle bu fiziközlümünü ifade ediyorsa da aslında "muti kable ente muti" yani ölmeden evvel ölünüz neden, nefsinizden beşer anlayışınızdan ölünüz Âdem anlayışına geçip diriliniz, demek istiyor. İşte bu anlayışla yeryüzü toprağına ayak bastığında hem Âdem'i hakiki bize inmiş olur, ve biz Âdem olmuş oluruz, ve biz gerçekten bu Âdem'le de yere basmış oluruz. İki defa yere sağlam basmış oluruz. Bir mananın bizim bedenimize inmesiyle Âdem'in hakikati bize ve bu bedenle birlikte de yeryüzü arzına basmış olmaktayız.

İşte bu anlayıştan sonra miraç yolunun başlangıcı oluyor, bu Âdem'i hakikatin yeryüzü toprağına ayağına basmamış ise eğer, hiçbir şekilde miracın olması mümkün değildir. Çünkü füzenin son rampası burasıdır, ilk çıkış yeri de burasıdır. Buraya inmemiş olan bir insan nereden nereye miraç edecektir. Esma aleminden mi Sıfat alemine çıkacak, böyle bir imkanı yoktur, imkan buradadır ayağını buraya basıp buradan yükselmesi lazımdır.

Tekrar edelim, mana olarak Esma aleminden hayel aleminden onu cennet diye tabir ediyor orada yaşamak çok kolay bu cennet gibi bir yaşantı hayali bir cennet. Kendi gerçek beden arzımıza halife olarak halife kemalli halife değil namzeti olarak "*yeryüzünde bir halife halk edeceğim*" dediği gönül aleminin faaliyete geçirilmesi biz de bundan meydana gelen işte o zaman biz Âdem nefsimiz Havva, yani Akl-ı Kül ile Nefs-i Kül'den meydana gelen yani Âdem ile Havva'dan meydana gelen de "*Veled-i Kalp*" tabir edilen o varlık bizim gerçek kimliğimizdir.

Hani tarikatlarda "Veled-i Kalp" derler ya ama tahakkuku nasıl doğuşturulması oluşturulması nasıl işte mübarek geceler diye bunlar açık açık söyleniyor ama biz bunları seneler içerisinde gelen şartlanmışlık anlayışı ile ah ne güzel işte yüz rekatlık namaz kıl bir gün oruç tut tamam bitti. Tamam bunlar da güzel şeyler ama bunlardan gerçek mana kadir gecesi nedir, Miraç Gecesi nedir, ne olmuştur Miraç Gecesinde, veya bizde ne olması gerekiyor, bunların tahakkuku için her sene bakın dönüşümlü on iki ders sistemi içerisinde bunları anlatmaktalar bize tatbikatını istemektelerdir.

Bakın bir sene içerisinde dünya üzerinde kim dersini tekmil etmişse gerçek manada miraca doğru yol almışsa onun Ramazan Bayramı olmaktadır. Bakın dikkat edin o kişinin yüzü suyu hürmetine o bayram yapılmaktadır, diğerleri bizler de fizik olarak onlara benzediğimiz için biz de benzer bayramları kutlamaktayız. Taklit bayramları, Cenab-ı Hakk'ın bize verdiği bir lütuftur. Kim Kurban Bayramının hakikatini idrak etmişse hani Hacı Bayram Veli diyor ya; "bayramım imdi bayramım imdi yar ile bayram ederler şimdi" İşte bu bayram hakikatini idrak ediyor da bu şiiri söylüyor.

Ramazan bayramı derslerin bitirildiği bayramdır, Kurban Bayramı ise Ariflik Bayramıdır. Bakın Ramazan bayramından tatılan şekerler var, kurban bayramında kelleler var, yani bıçak var, neden Kurban Bayramı dört gün Ramazan bayramı üç gündür, bunlar tesadüfi şeyler değildir. Neden kurban

Bayramının dördüncü günü Kurban kesilmiyor da üç günde kesiliyor. Tabi hepsinin makul sebepleri vardır. Neyse fazla dağıtmayalım. İşte bir kişi bu elbiseleri giyinmiş olarak yeryüzüne halife olarak ayak basıyor, o elbiselerden bizde o mertebenin nakşı var o elbiselerde.

Sıfat Mertebesinden aldığımız Ruh nakşı var üstümüzde Esma mertebesinden aldığımız 99 esma-ul Hüsnasının ve sonsuz isimlerin nakşı vardır, Ef'al mertebesinden aldığımız zaten nakış meydanda et kan tırnak saç yağ kemik, sakal nakşı meydandadır. Yani her mertebeden aldığımızı aslında adaleti yerine getirmemiz için neyi almışsak o mertebeye onu iade etmemiz gerekir. Çünkü bunlar bize emanettir. Oradan geçerken o elbise ile oradan geçiliyor başka türlü geçilmiyor. Asker olduğumuzda asker elbsesi, sivil geçir mi asker bölgesinden elinde resmi kağıdın olacak ki gireceksin.

Başka türlü izin verirler mi, askerlik sorumluluğun bittiğinde asker elbisesini iade ederken sana ne yapıyorlar yine kayıtlarla bu askerliğini bitirdi şu kadar ay kaldı diyerek resmi kayıt ile oradan geçiliyor, aksi halde asker kaçağı oluyorsun oradan geçmeden kaçarak geçince. Kaçarsan teskereyi vermiyorlar, ama resmi kabul odur, yani oradaki elbisenin yerine iade edildiği emanet verilen askerlik elbisesinin süresinin tamamlandığını belirten belgedir o bir ömür boyu bir daha ondan bizi sorumlu tutmuyorlar. Ama bir ay askerlik yapıp kaçtık bizi bulamadılar iki sene bulamadılar üçüncü beşinci senede bulacaklar. Yani oranın Hakkını bizden alıyorlar işte biz de ef'al alemine geldik bu elbiseyi burada Hakkını vererek teslim etmemiz gerekiyor.

Kayıtlı şartlı olarak teslim etmemiz gerekiyor öyle kaçak olarak değil, işte bunu idrak ettik bu Âdem (as) ın yeryüzüne inmesi yani pistin oluşması oradan işte yaptığımız ilahilerle zikirlerle tevhitlerle Beni İsrail gece yolculuğu ile Beni İsrail ismi altında gece yolculuğu ile geceleri sabaha kadar ağlayarak çağırarak göz yaşı dökerek bir çok sıkıntılar çekerek havlu gibi sıkılmadıkça ayak altında paspas olmadıkça, bu

elbisenin temizlenmesi kolay değildir. Çünkü çok kirlendi bu elbise bu kadar yollardan geçti, bu elbiseyi sağlamlamak da gerekmektedir.

Ki bizim yolumuzda dayansın yeterli olsun çok harab edersek mesuliyeti de var, bundan da sorumluyuz, ne diyor içine şu şunları koymayacaksın diyor, bir fabrika bir motor çıkarmışsa benzinli yahut mazotlu diyor, benzinli motora mazotu koy bakalım ne olur, işte orada sorumluluğumuz vardır. Oraya benzin koyma sorumluluğumuz vardır, neticede gene kendimiz içindir, kim zararını çeker mazot koyarsan yine neticede olan bize oluyor. İşte Cenab-ı Hakk ne demişse bizim menfaatimiz için onların hepsini buyuruyor.

İşte burada Âdem rampasından yola çıkmaya başladığımız zaman bakın Şit, İdris, Nuh, Hud, bakın İdris tedrisat başlıyor bakın, İdris (as) da ilk miraç yükseltileri başlıyor. Ona "mekanen âliyyen" diye O'na bir vasıf verdi Cenab-ı Hakk, O'nu biz Aliy mekana yani yüce mekana yükselttik, işte bunlar ilk yerden kurtulmaya başlamanın hani uçaklar icad edilmeye başlıyordu balonlar yapılmaya başlanıyordu, işte o devrelerini yaşıyoruz. Yani Ademiyet, işte Şisiyet, İdrisiyet mertebelerinde yükselmeye doğru yani miraca doğru provalar yapıyoruz beden kesafetinden dünyanın yer çekiminden nefis yer çekiminden, yer çekimi demek nefsin tabiatından kurtulmaya çalışıyoruz.

Nasıl gökyüzüne çıktığımız zaman belirli bir yere geldiğimizde yer çekimi bitiyor, ondan sonra füze rahatlıyor, sonsuza doğru uçabiliyor, yer çekimi içerisinde olduğu sürece dünyanın çevresinden kurtulamıyor, dünya etrafında dönüyor, havada olsa bile dünya mekanlı dünya kaynaklı dönüşüne devam ediyor, yani havada da olsa yine dünyaya bağlıdır. İşte miraç-ı şerifte hep bunlar anlatılıyor, Mekkeden Kudüs'e gitmek bu demektir, dünyaya bağlı hareket gökte ama dünya üstünde Küdüs'ten ancak şakuli çıkış yani hava tabakasından atmosferden ve tabiatımızdan kurtulma hükmü, bedenimizden kurtulma orada devam ediyor.

İşte böylece ef'al aleminden Esma alemine doğru uruc ettiğimizde bizde bir letafet oluyor, bu elbiseyi burada bırakmış oluyoruz. Yalnız fiilen değildir, bu elbise daha latifleşmiş oluyor daha evvelce ağır yani nefsin ağırlığı üstümüzde iken nefsimizin terbiyesi ile bu elbise hafiflemiş oluyor. Ve de biz bunun şuurunda oluyoruz buna bağlı olan yaşamdan kendimizi kurtarmış oluyoruz, Nur alemine gözümüzü dikiyoruz, hedefimiz orası oluyor, yani bunun ile ilgimiz azalmış oluyor. İşte terk etmek demek budur, daha evvel bunu var olarak kabul ediyorduk kendi benliğimizi beden olarak kabul ediyorduk bütün yaşantımız bu beden üzerine oluyordu.

İbadetlerimiz dahi bedenin varlığı üzerine kuruluyordu. Ama bunun bir elbise olduğunu etten kemikten yani çamurdan bir elbise olduğunu anladığımızda buna olan bakışımız değişmeye başladı, bu gene bu ama bizdeki anlayış değişti. Bunu terk etmeye başladık tabiatımızdan çıkmaya başladı işte Esma alemine geldiğimizde ki burası Museviyet mertebesidir, oranın hakikatlerini anlamaya başladık bedenimiz terk ettik Esma aleminden Sıfat alemine uruc ettiğimizde Nur'dan elbisemizi de orada bıraktık, gene faaliyette ama şuurumuzda o mertebenin ücretini ödedik, oradan aldığımız malzemeyi oraya iade ettik yani oraya bıraktık, çünkü ondan yukarısına ona yol yok yukarıya geçemiyor, yani biz sadece Esma aleminin ilmini bilerek yaşarsak orada kalırsak sıfat alemine çıkamıyoruz. Çünkü bize perde oluyor, onu idrak ettikten yani Museviyet mertebesini Tarikat mertebesini idrak ettikten sonra onun ağırlığını da orada bırakıyoruz, oradan aldığımız enerji ile bu sefer Sıfat mertebesine yani Ruh mertebesine işte bakın bunlar boşuna söylenmiş şeyler değildir, وَاَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ 2/253 Ruh-ul Kudsi ile destekledik, o mertebenin hakikatini sana yükledik demek istiyor Cenab-ı Hakk, tabi orası da kafi gelmiyor, menzilin sonu değil İlm-i İlahiye ulaştığımızda yani Allah'ın Zat'ına ulaştığımızda zaten diğer elbiseleri aşağıda terk ettiğimizden ve oradan aldığımız ödünç elbiseleri de yerine verdiğimizden dolayı orada da bir ayrı huzur duymuş

olmaktayız. Yani borç olarak aldığımız o elbiseleri belirli bir süre kullandıktan sonra yerine iade etmiş oluyoruz.

07-Muhtelif

Ordugahtan ayrılıpta yükseklerden uçmaya başlayınca Süleyman (as) nerede olduğunu soruyor işte geldikten sonra “senin ihata edemediğin bir şeyi ben ihata ettim” diyor, bakın bir Hüdhüd kuşu peygamberden daha nasıl bilgiye sahip bir yerde. Burada da bakın büyük kimseler için ihtar vardır, yani çevreye de ihtar vardır, halinizi çok fazla büyütmeyin çünkü herkes her şeyi bilmez, yani bilmediği şeyler de vardır, yan öyle büyük izafetler yapmayın diye ikaz vardır her yönden. Senin görmediğin bir şeyi gördüm ben uçarken bir şehire uğradım oranın padişahı bir kadındı ve bunlar güneşe tapıyorlar diyor.

İşte bu güneşe tapıyorlar hükmü İbrahim (as) ın gördüğü güneşin karşılığıdır. Ama İbrahim (as) güneşe tapmadı, bakın onlar güneşe tapıyorlardı diyor. İbrahim (as) müşahede ile Güneşe tapılmayacağını çünkü bir var olup bir yok olan varlık olduğunu görülen ve görülmeyen yani sabit olmayan yani istikrarlı olmayan bir varlık olduğunu anladı istikrarlı olmayan dan da Hakk olmaz olduğu yorumunu yaptı. Belkıs ve havarisi bu yorumu yapmadan onun zahirdeki görüntüsüne büyüklüğüne bakarken ona secde ettiler.

İşte necimden sonra eğer kişi Necimin hakikatini idrak edemezse nihayet güneşe tapanlardan olur. İşte onun için “batmakta olan Nefs-i heva yıldızına and olsun” işte bu hakikati idrak eden kimsede heva yıldızı yavaş yavaş sönmeye başlar, yerine Nur-u Muhammedi Kameri gelir ondan sonra da Hakikat-ı İlahiye gelir ondan sonra da bunların hepsini kendi bünyesinde toplayıp hepsinin hakikatini idrak eder. Yani Yıldızın heva olduğu zamana and olsun ki, Kur’an ayetlerini mutlak manada iki yönlü yani afaki ve enfüsi olarak bir genel

manada diğeri de kendi içimizdeki yaşam şekliyle anlamak zorundayız.

Çünkü Kur’an-ı Kerim’de bütün insanlara genel hitap olduğu gibi Kur’an-ı Kerim’in bir de tek tek birey birey her birerlerimize nüzulü, inişi vardır. Bakın şimdi Necm Suresinin ayetleri burada nazil olmaktadır, inmektedir, özel olarak her birerlerimize sade burada değil kim nerede neyi Kur’an-ı Kerim’in neresini okuyorsa ister İhlas Suresi, İster Fatiha Suresi, İster Bakara Suresi ve diğer sureleri olsun, o anda inmekte o Sure yani tekrarı olmaktadır, yenisi değil tekrarı olmaktadır. Bu tekrarın da sonu yoktur, insanlar bizlerden sonrakiler, daha evvelki yaşadığımız sürece Kur’an-ı Kerim’in nüzulü taptaze her an okunduğu yerde devam etmektedir, inmektedir.

Yani Lisan-ı Cebrailden ki o kişinin kendisi Cebrail lisanı olmakta yani kendisi Cebrail olmakta dinleyenler de Hz Rasulullah mevkiinde olmakta dikkat edin bakın, sıradan kişiler de değildir, aynen böyle gelmedi mi Cebrail (as) Hz rasulullah’a ilk defa talim ve ulaştırmadı mı, işte şu anda ve okunan her anda kim okursa okusun isim resim mühim değil, okuyan Cibril mertebesi, dinleyen Muhammed mertebesi, “Ya Sin” diyor ya işte hatta orada Cebrail’in üstünden Allah sesleniyor okuyan kişiye, okuyan kişinin lisanından “Ey İnsan” diye bunu Allah’tan başka kim söyleyebilir, O yüce kitaptan ne kadar ayet-i kerime’yi idrak etmişsek bizim özel Kur’an’ımız o kadar oluşmuş olur. Bu Kelam-ı Kadim dosya halinde mushafında durduğu sürece bize inmiş değildir. Aldık bağrımıza bastık başımızın üstüne koyduk ama kafamıza ne kadarı girdi, ne kadarı bizim malımız oldu, biz hangi arsasının hangi parselini alabildik de oraya manevi evimizi kurabildik.

İşte bizim cennet evlerimiz bunlardır, Kur’an-ı Kerim’in neresini parsellemişsek Cennette bize o kadar parsel verecekler, imarlı tasdikli hem de mühürlü değişmemek ve el değiştirmemek suretiyle şartıyla, bizim özel Kur’anımız o kadar oluşmuş olur işte bu dünyadaki en büyük kazancımız kendi

Kur'an'ımızı mümkün olduğu kadar geniş manalı geniş satıhlı oluşturmak olacaktır. En büyük kazancımız bu. Necim yıldıza afaki manada batmakta veya kovmakta olan yıldıza diye ifade edilmişse de biz burada enfüsi manası itibariyle yani şahıslarımıza nefsimizdeki manası itibariyle şahsımızda yaşanması gerektiği şekliyle baktığımızdan bu yıldızın her birerlerimizde mevcut olan ve baş tacı etmeye çalıştığımız nefs yıldızı olduğunu idrak etmemiz zor olmayacaktır.

Meseleye bu yönüyle baktığımızda meydana gelen ifade "*batmakta olan nefs-i heva yıldızına and olsun ki*" şeklinde oluşmaktadır. Burada dışarıdaki yıldızları araştırmak yerine hemen yakınımızdaki kendi nefs yıldızını tanımaya çalışmak daha gerçekçi olacaktır. Böyle değerlendirdiğimiz zaman bizde varlığını var zannettiğimiz aslında heva olan yani bizim hevamızdan kaynaklanan bu benlik yıldızının söndüğü zamana and olsun ki diye buyuruyor Cenab-ı Hakk bizim beşeriyetimizden kaynaklanan heva-ı hevesimiz nedeniyle kendimizi bir yıldız gibi gördüğümüzden bunun sönüşüne de ayette inmekte olan yani yok olan yıldıza yemin olsun şeklinde ifade edilmiştir.

Yani yok edilmesi murad ediliyor, böylece Cenab-ı Hakk bizlere o kadar güzel bir misal getiriyor ki, bahsedilen mana oluşmassa Kuds-ü şeriften gökyüzüne uruç Ahadiyet mertebesine yükselme mümkün olamaz. Bu yıldız olduğu sürece miraç ehli olamayız. Senin benlik yani nefs yıldızın sende olduğu sürece gökyüzüne uruc etmen ne yazık ki mümkün olmayacaktır. Bu hakikati iyi anlamaya çalışalım. "*Senin benliğin sende oldukça ibadet bile etsen gönül kaben meyhaneye döner*", diyen zat ne güzel söylemiştir.

Senin heva yıldızın sende yandığı sende parladığı sende aydınlattığı sürece hakikat-ı ilahiye ve Hakkani nurlanmaya da yolun yoktur. O halde seni aydınlattığını zannettiğin heva yıldızını söndürüp terk edip hakikat-ı Muhammedi kamer'i ve İlahiyat güneşi ile aydınlanmaya çalışmak lehine olur. مَا ضَلَّ

صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَى 53/2 burada nokta koyalım, inşeallah başka bir zamanda devam ederiz.

Bakın şimdi aklıma geldi de kaçırmayalım burasını herkes devam etsin hani batılılar sol elleri ile yiyorlar ya sağ elleri ile kesip sol elleri ile yiyorlar işte onlar burada haklıdır, yani kendi kutuplarının tatbikatını yapıyorlar çünkü onlar sol yani nefs-i Kül hükmü altındadırlar. Ama Hz Rasulullah'ın ümmeti yani bizler Akl-ı Kül'ün hükmü altındayız, yani bizim sağ elle yememiz gerekiyor, biz sağ taraftayız sağcıyız, onlar sol el ile yemekte haklıdırlar, biz de onları takliden sol elle yemeye çalışıyoruz, bu sefer ne yapıyoruz, Nefs-i Kül'e nüzul etmiş oluyoruz.

Yani mertebemizi onları taklit ederek hakikat-ı Muhammedi mertebesini Hakikat-ı Museviyeye indiriyoruz. Yani bu bizim aczimizdir, güya modern olacağız diye onlara uymaya çalışıyoruz ama zıt kişi, onlar sol ile yiyorlar mertebeleri itibariyle doğrudur, ama bizim mertebemiz Akl-ı Kül yani sağ, o zaman biz sağ elimiz ile yememiz gerekiyor, tabi herkes istediği gibi yesin ben sadece söylüyorum. Yani yönlendirme durumuyla değil.

Soru:

İlmin her dalı faydalıdır, yalnız bu ilmin teknik yönlerini dünya menfaati için kullanırsak dünyada fayda sağlıyor, ama hem dünya hem ahiret menfaati için kullanırsak o zaman ahiret için de yararlanmak mümkündür. Böylece aslında tasavvuf ilim demek sadece belirli bir zikirleri yapıp belirli bir kaç gece çalışmak veya bazı riyazatlar yapmak demek değildir. Riyazadlardan ibadetlerden zikirlerden kasıt kişinin kapasitesini genişletmek asli görevi budur. "*Zikir ona derler ki fikri açan*" demişlerdir. Yani tefekkür geliştirmek için biz zikir yapıyoruz.

Sevap kazanmak için değildir, ama işin bu yönü kapalı kaldığı için yahut kapalı kaldığından zikir yapıyoruz da sevap

kazanıyoruz. İşte Hakk'a daha çok yaklaşacağız gibi şekliyle işi ele alıyoruz. Aslında zikir kişinin beynindeki hücreler ışınımlamaya başlıyor, işte biyoloji daha burada başlıyor. Her birerlerimizin beyin hücreleri zikrini yaptığımız Esmanın nuruyla aydınlanmaya başlıyor. Yani kapalı kalan karanlık olan bölgeler zikrin nuruyla çektiğimiz esmanın yaydığı radyasyon nur ile evvela kendi hücresi ondan sonra yayılma yoluyla yanındaki hücreyi aydınlatıyor.

O da yanındakini o da yanındakini işte bu aydınlatmanın özü hücresel bir yapı, DNA lara kadar ulaşan bir yapı çok ince hassas ayarlara kadar ulaşan bir sistem olduğundan işte orada biyolojik ilim zaten faaliyete geçiyor. Yani biz bilsek de bilmesek de faaliyete geçiyor, bu bilinerek yapılırsa buna modern derviş deniliyor, yalnız modern dendiği zaman iki türlüsü vardır, birisi nefsani manada modern birisi de ilmi manada derinleşmek üzere olan günlük haftalık aylık senelik yenilikleri takip ederek yapılan dervişlik vardır. İşte bizim islam dini olarak dervişlik olarak geriye kalmamızın en büyük sebeplerden bir tanesi neyi niçin yaptığımızın farkında olmadan şartlanmış bir şekilde yaparak araştırmadan bu günün ilminin açıkladığı şeylerden yardım almadan 1400 sene evvel bin sene evvel beş yüz sene evvel ne yapılmışsa aynı tatbikat ile devam ettiriyoruz.

Halbuki bu günün son derece gelişmiş hem kimya ilmi hem biyoloji ilmi hem fizik ilmi, Kur'an-ı Kerim'in 1400 sene evvel vaaz ettiği bildirdiği şeyleri tasdik ediyor. Oluşumunu tasdik ediyor, Kur'an-ı Kerim'in söylediğini inkar etmiyor tasdik ediyor. Onun için biyo kimya biyoloji ise eğer bu ilmi bilerek zikir yapmış olsa o zikir bizde çok daha seri çok daha süratli hareket ederek bizi Hakk'a ulaştırır. Bilinçli olarak Hakk'a ulaştırır, mesela araştırsak da bir "Hay" esması vücudumuzda hangi biyolojik noktaları harekete geçiriyor, onlara enerji veriyor, bilsek o zaman ufkumuz çok daha başka açılır.

Yani bu gün ilmin her ulaştığı noktada Kur'an vardır, Kur'an'ın her noktasında ilim vardır, yani ilim ile Kur'an bir

birinden ayrı şeyler değildir. Ayrı olursa bir birinden kopukluk olur. Din ilmi ile dünya ilmi madde ilmi buluşmamış olur. Din ile dünya ayrı değildir, din işi sadece duadan ibaret değildir, hayelden ibaret değildir, halbuki din ilmi ayrı bir şey değildir, mesela en baş hali وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَآبَّةٍ مِنْ مَآءٍ 24/ 45 her şey sudan halk edilmiştir, bu zaten biyolojinin kökenidir, ne şekilde halk ediliyor, gerek hücresel yapısı olarak gerek atom düzenlemeleri olarak bakın her şeyin hakikati sudur, ne kadar element varsa işte 108 çeşit onların hepsinin ayrı atom yapıları vardır, biyo kimya biyo fizik diyorlar sonra her varlığın insan bedeninin kaç tane DNA ları olduğunu çözümlemeye çalışıyorlar. Onları bulduklarında bazı varlıkların şeyine de müdahele edebiliyorlar. Hastalıkları baştan çözmeye çalışıyorlar, daha güzel verimli meyveler sebzeler yetiştirmeye çalışıyorlar, bunlar biyo kimyasal işlerle oluyor.

Yani o dediğimiz ilim din ilminden ayrı değildir, dervişlikten de ayrı değildir, işte dervişliğin en büyük hali kendimizi anlamaktır. Kendimizi anlamakta bu ilimlerle olmaktadır. Kim ne kadar beyin yapısını kulak yapısını ses mekanizmasını idrak etmiş olsa onlar daha kıymete geçer, işte bedava geldiği için çalışma sistemlerini bilmediğimizden organlarımızın pek kıymetini bilmiyoruz.

Cehri/sesli zikir

Kalbimizin çalışmasını bir bilsek işte o zikir esnasında yapmış olduğumuz sesli zikirlerden bizim biyolojik bünyemizde ne kadar değişikliklere sebep olduğunu anlayabilsek o yaptığımız zikir daha faydalı bilinçli olur. Mesela bir zikir yaptığımızda evvela vücudumuzun solunum sistemi fevkalade genişliyor, rahatlıyor, çünkü tempolu nefes alıp verirken akciğerlerin en hücra köşelerine kadar oksijen gidiyor. Normal aldığımız teneffüste diyelim % 60 ciğerlere hava geliyorsa sesli

aldığımızda % 80-90 höcrelere hava keselerine temiz hava doluyor ve o kadar da kapasitemiz genişlemiş oluyor.

Hayat kapasitemiz sağlığımız genişlemiş oluyor, bunlar hep biyolojik hadiselerdir. Sonra nefes alıp veriyorken ısı meydana geliyor, ısıdan içimizde rutubet gibi soğuk algınlığı gibi şeyler varsa onlar gitmekle beraber bir de kan deveranı rahatlıyor, ısı olunca kan inceliyor, en hücra kılcal damarlara kadar kan pompalanması mümkün oluyor. Kalp antraman yaptığı için sıhhatini daha uzun süre sürdürebiliyor, yani daha dayanıklı dirençli daha çok kan pompalayan bir makine halinde çalışıyor.

Sinir sistemi aynı zamanda taze oksijen aldığı için daha sağlıklı oluyor. Diğer şekliyle ne varsa alemde o vardır Âdem'de işte bütün ilimler insanda mevcut yani ilimlerin karşılığı ne varsa insanda mevcut yeter ki yerli yerinde kullanalım. Kur'an-ı Keim'de o kadar çok ayetler var ki ….

Kim ne kadar neyi biliyorsa o bildiği şey kadar hayattan istifade eder, bu isterse dünyalık olsun ama günlük dediğimiz şeyler aynı zamanda ahiretlik şeylerdir, biz onları sadece günlük yapıyoruz, dünyalık yapıyoruz. Halbuki onlar sadece dünyalık değildir. Eğer bu dünyalıktır, bu ahiretliktir diye ayırırsak o zaman biraz yanlış değerlendirme yapmış oluruz. Dünyalık dediğimiz şey dahi yerinde kullanıldığında ahiretliktir o, mesela ev işi yapıyoruz, yaptığımız ev işi ibadet ehli değil isek ibadet şekliyle yapmıyorsak o dünyalık olur. Ama biz dünyalık yapıyoruz kendisi dünyalık değildir aslında.

Ama bir kişi ibadetini yapıyorsa zikri tefekkürü varsa kendinde Hakk bağlantısı varsa yaptığı her şey ahiret içindir. Yani o sevap ile yapmıştır, "Çalışmak ta ibadettir" dedikleri bir bakıma odur. Ama günlük işlerimizi yapıyorken ibadetlerimizi de yapıyorsak o ibadetlerimizden dolayı günlük işlerimiz de ibadet hükmüne geçiyor. Çünkü yaptığımız her iş neticede bir hizmettir, yani birilerine hizmet ediliyor, çocuklarımıza ediyoruz eşimize ediyoruz, çevreye ediyoruz neyse herkes bir hizmet yapmaktadır.

İşte “*Halka hizmet Hakk’a hizmettir*” bu da bir hizmet olduğundan neticede hepsi bir ibadet hükmüne geçiyor. İşte bir derviş veya iman ehlinin yaptığı her şey ibadet hükmündedir. Daha doğrusu ibadete dönüştürüyor, neden, Cenab-ı Hakk’ın lütfundan dolayı yaptığımız her iş Hakk ile birlikte yaptığımız her iş madde ilmi gözükse de neticede ibadet olarak bize dönüyor. Bu tür yaşam dünyası ve ahıreti ile sağlıklı ve huzurlu bir yaşamın sebeblerinden dir.

Bu dünya da İslamı sevdirerek hareket etmemiz gerekmektedir, bunlar bize ana hatları ile bildiriliyor, eğer Kur’an-ı Kerim’i Allah’ın kelamı bitmez şekilde Kur’an-ı Kerimi indirmeye çalışsaydı 23 değil de 123 sene hep nazil olsaydı 2023 sene nazil olsaydı elimizde binlerce kitaplar oluşsaydı yine de bitmezdi. Ama bizim onları alacak imkanımız olmazdı. Gelen bu Kur’an-ı Kerim çok özet işte arkadan gelen ilim adamları bunları açıyorlar peygamber Efendimizin Hadis-i şerifleriyle yavaş yavaş çözüyorlar herkes kendi hissesi ne ise onu alıyor. Bakın şu anda bir milyardan fazla Müslüman olduğu söyleniyor, bu bir devrede bir milyar ölüyor yerine yenisi geliyor.

Yani sadece bir milyar insan değil, Kur’an-ı kerim geldiğinden beri belki 25 milyar otuz milyar insan bundan hepsi aldı, daha o kadar da alsa gene de bitmez, kendisi ana üretici. Her nesil kendine göre orada yer bulabiliyor işte biyoloji ilmi bu içinde mevcut her nesil daha evvel müteşabih ayet iken o ilim beşer tarafından üretildiğinde karşılığı Kur’an’da bulduğunda muhkem ayetler sınıfına aktarılmaktadır, yer değiştirmektedir. Peygamberimizden evvel de namaz kılınıyordu ama Mekke’de böyle genel hüküm yoktu, Mekke’de yaşayan bazı tevhid ilmi yani İsmail (as), İbrahim (as) kaynaklı Hanif dini takip eden bir gurup vardı, onlar namaz kılıyorlardı ama İsmail (as) zamanı

üzere olan bir namaz kılıyorlardı kesin vakitleri yoktu. Genelde sabah akşam küçük küçük namazlar kılıyorlardı. O da çok sistemli değildir. Yani namaz Âdem (as) dan beri vardır.

Batının ilerlemesi ticareti anlamasından yani para kazanmanın üretimle olduğunu anlamasından bunu öğrendikçe üretti ürettikçe sattı sattıkça kazandı, kazandıkça sermaye daha büyük araştırarak buldu, nihayet bu seviyeye ulaştı ama ne kadar güzel dünyadaki devran döner bilemeyiz Cenab-ı Hakk bazen kuzeyde bir ülkeye zenginlik verdi Osmanlı'ya verdiği gibi ondan evvel Romalılara verdiği gibi, İlahi bir program ile bu hayat devam ediyor.

Akl-ı Kül ve Nefs-i Kül

Bu akşam 01/10/2003 Çarşamba akşamı sohbetimize Hatay'da devam ediyoruz, mevzumuz müşahede, sorumluluk Akl-ı Kül ve Nefs-i Kül üzerine idi, şimdi yolumuza devam edelim işte bu yukarıda ilm-i ilahi dediğimiz şey aslında Akl-ı Kül yani külli bir akıl ismi üstünde olduğu gibi külli akıdır. Yani bütün alemleri içten dıştan ihata etmiş programdır. Şimdi nasıl bizim bedenimiz var, bu bedenimizin her zerresinde bir akıl vardır, her hücresinde hem de bizim bu aklımızı anlayamayacağımız kadar derin akıl vardır her hücresinde. İşte bunlar Akl-ı Cüz özel yapısındaki akıl akl-ı cüz, beynimizdeki akıl da Akl-ı Kül, bize göre Akl-ı Kül yani fizik birey bedene göre Akl-ı Kül'dür.

Eğer bu hücreler içerisinde olan hücrenin varlığında mevcut olan akl-ı Cüz, akl-ı Kül ile irtibat sağlayamadığı yerde üretiminde bir kargaşa meydana geliyor, işte buna da kanser ismi veriliyor. Kanser denilen hastalık budur, Akl-ı Küle oradaki hücrenin ilmi bilgisi ulaşamıyor, irtibat kopuyor bu üretici durumunda fakat Akl-ı Külden sınırlarının genişliğini veya

darlığını programını alamadığı için üretim yapıyor dağıtamıyor, gereğinden fazla üretim yapıyor, çünkü bilemiyor ne kadar üreteceğini soracağı yere de ulaşamıyor, dolayısıyla orası o vücudun helakine sebep oluyor. Yani bozulmasına sebep oluyor.

Fesadına sebep oluyor, işte oradaki aklın Akl-ı Kül ile irtibatının bağlayamamasına ilişiğini kesmesine veya kesilmesine bu sebepten bağlı oluyor. İşte bütün alemler de Cenab-ı Hakk'ın Akl-ı Külli hükmüyle bu alemler ihata edilmiş her zerrede her varlıkta her tanede her habbede her ağaçta her dalda her yerde her kuşta olan akıl da birey akıldır, yani cüzzi akıl işte bu akıllar Akl-ı Külden aldıkları bilgilerle faaliyetlerini sürdürmekteler devam etmektelerdir. Bu Akl-ı Kül'ün zuhur olduğu mahaller vardır, bu varlıklar maddeler Akl-ı Kül'ün zuhura geldiği yerler bunlara da Nefs-i Kül deniyor, yani üretici işte bu İlahi manada Akl-ı Kül ile İlahi manada nefs-i Kül'ün latif alemdeki Akl-ı Kül ile Nefs-i Kül'ün o manada o alemde izdivacından yani birlikte faaliyet göstermesinden bu alemler zuhura geliyor bunun diğer ismine Cenab-ı Hakk'ın tecellisi, tecelli-i İlahi deniyor. Ef'al mertebesindeki zuhuru deniyor,

İşte bunun insan olarak birey olarak ilk zuhuru Akl-ı Kül'ün birey insan olarak ilk külli zuhuru Âdem ismi ile zuhura geliyor, çünkü "*Ne var alemde o var Âdem'de*" dedikleri gibi Akl-ı Kül dahi Âdem'de mevcuttur. Beyninde külli akıl neden bütün Esma-ı İlahiyeden kendisinde ilim var bilgi vardır, Sıfat-ı ilahiyeden bilgi vardır, işte Ona Âdem Nefs-i Kül olan o Akl-ı Kül'deki bilgiyi alarak kendinden de bir şeyler verip üreterek o alemleri meydana getiren Akl-ı Kül ve Nefs-i Külden bu alemler meydana geliyor, Nefs-i Kül'ün karşılığı Havva dediğimiz nokta hedef Akl-ı Kül'ün zuhuru dediğimiz nokta Âdem dediğimiz hedef onlar da birleştiği zaman insan nesli meydana geliyor. Yani Akl-ı Kül ve Nefs-i Kül ün izdivacından da insanlar meydana geliyor. Bu da böyle bilmiyorum gereği kadar açıldı mı, biraz tabirler ağır ama olsun anlaşılması çok zor değildir..

Ameli salih

Bir de salih amel sorusu vardı; Kur'an-ı Kerim'de salih amelden çok bahsediliyor, salih amel demek sıhhatli yani kendi bulunduğu yerdeki hakikati itibariyle sıhhati itibariyle gerçek programı itibariyle yapılan fiillerin hepsi bir bakıma amel-i salihtir. Miraç gecesinde de (sav) Efendimize Hz Rasulullah (sav) efendimiz Allah'ın huzuruna çıktığında orada kendisine "Ettehıyyatü" de oturduğunda namazın farz olduğunda namazın "ettehıyyatü" bölümünde oturduğunda "ettehıyyatü lillahi vesselavati vettayyibat esselamı aleyke ya eyyühennebiy" dediğinde Hz Rasulullah efendimiz de "esselamu Aleyna ve ala ibadillahissalihıyn" dedi. Bakın bizim üzerimize selamet ve salih kulların üzerine olsun diye Cenab-ı Hakk'tan temennisi vardır, ricası vardır, bunun üzerine de melaike-i Kiram "eşhedüenla ilahe illallah" diyerek bu hadiseyi ruhlar aleminde melekut aleminde tasdik etmesidir.

İnsanların yeryüzünde Hz rasulullah'ı tasdik etmesi gibi melaike-i kiram da gökyüzünde Hz rasulullah'ın risaletini tasdik ettiler o akşam bu hemen basit bir hadise değildir, melaike-i kiramın Hz rasulullah'ı o gece müşahede ederek peygamberliğini tasdik etmeleridir aynı zamanda miraç gecesi olan bu hadise şimdi orada da Salihlerin üstüne diyor peki bu sorulduğu gibi salih amel nedir. Şeriat mertebesinden bakıldığında cenab-ı Hakk'ın emrettiği güzel şeylerin kul tarafından tatbik edilerek faaliyete getirilmesi amel-i salih olarak belirtiliyor.

Yani ey kulum namaz kıl tamam namazını kıldığında bu salih bir ameldir, bunu işleyene de salih kimse ismi verilmektedir. Oruç tut, oruç tuttu zekat ver zekat verdi, annene babana hürmet et onlara gereği gibi muamele et yaptığı salih ameldir işlemiş oldu. Zahir olarak böyle şeriat mertebesinde böyledir ama hakikat mertebesinde bunun bir

izahı olmalı her mertebede olduğu gibi orada da olmalı, hakikat mertebesinde amel-i salihin izahı şudur, zaman zaman yapılıyor, belki duyan var duymayan vardır, ama tekrar ediyoruz, "*amel-i salih, programı Hakk'tan tatbiki kuldan olan amellerin hepsi amel-i salihtir.*"

Kısaca pratik olarak budur. Programı Allah'tan tatbikatı kuldan olan ameller hepsi amel-i salih bunun dışında nefsimizden meydana gelen ameller ise amel-i gayri salihtir. Yani salih olmayan amellerdir. Çünkü nefsimiz bizi amel-i salihe yöneltmez, hep bunun tersine yöneltir gaflete yöneltir, işte salih olmayan ameller de nefsimizden çıkar. Biz nefsimizin hükmü altında isek gayri salih ameller işleriz ama aklımız nefsimizin amiri ise yani nefsimiz aklımızın emrinde ise o hale onu bize tabi olmaya alıştırmışsak zorlamışsak veya o hale getirmişsek bize o gayri salih amel işletemesi mümkün olmaz biz aklımızla hareket ederiz.

Çünkü Cenab-ı Hakk bizim aklımıza emirleri vermekte bedenimize değildir. Biz de aklımız dolayısıyla bedenimiz ile o fiilleri yapmaktayız. Namaz kıl dedi, bedenimize demedi, aklımıza dedi, çünkü bedeni harekete geçirecek olan aklımızdır. Aklımız varsa dinimiz var, aklımız yoksa ne dinimiz var ne dünyamız var bedenimiz olsun aklımız olmasın bu et kemik parçası bir işe yaramıyor, bu et kemik dediğimiz o da mübarek bir varlıktır, basite indirmiyoruz düşünmeyelim ama onun değeri aklımızı beslediği sürece aklımızı muhafaza ettiği sürece bir değer aklımızı eğer o besleyemiyor ise veya bizce belirli şeylerle aklımızı zedeliyorsak içki içmek gibi bağırma çağırma gibi sinirlenmek gibi şeyler de aklımızı bozuyor.

Hele zikir esnasında fazla vecde geldi işte şöyle oldu böyle oldu Allah, ya Allah bağır yerlerde çırpın aklımıza en büyük zararı vermiş oluyoruz onunla çünkü aklımızda şimşekler çakıyor yani cereyan çarpması gibi beynimizdeki hücreleri yakıyor, nasıl cereyan fazla gelince lambayı yakarak bozuyor, o lambanın işi bitiyor, aklımızdaki bize çok lazım olan akıl

bölmeleri yanmış oluyor biz de onları kullanamıyoruz. Beynimize çok büyük zarar veriyor. İşte amel-i salih Allah’tan programı tatbikatı kuldan olan amellerdir genel olarak.

Yalnız burada (sav) Efendimizin “ve Aleyna ve ala ibadillahis salihiyn” demesinde bir sır var, bir sınır var, bilmiyorum şimdi yeri mi ama şimdi merak da edeceksiniz. Hallac-ı Mansur bir gün Bağdatta camide kürsiye çıkmış çoşkulu muhabbetli bir vaaz veriyor, çevresindeki mü’minlere rahmetinden dolayı bazı ilahi hakikatleri anlatıyor, muhabbet oluşturmaya çalışıyor ki kişiler Hakk’a daha sevgi muhabbet ile yaklaşsınlar diye, yoksa cehenneme atacak şunu yapacak bunu yapacak diye korkutucu vaziyette değil sevdirici mahiyette muhabbeti ile birlikte vaaz ediyormuş

Bu vaaz sırasında insanlara olan rahmeti merhameti o kadar coşmuş ki ne olaydı diyor o güzel peygamberimiz miraç gecesi Allah’ın rahmetini tahsis etmeseydi, yani benim selamım rahmetim üzerine olsun dediğinde efendimiz de benim ve salih kulların üzerine olsun değil de bütün kulların üzerine olsun deseydi demiş.

08-Tahiyyat- Dur Rabb-ın namazda

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿١﴾ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bu akşam 21/11/ 2004 Pazar akşamı Hatay Eşrefpaşada’yız sohbetimizin mevzuu Vahy ve Cebrail isimli kitabımızın 67. Sayfasında “Dur Rabbın namaz kılıyor” hadis-i şerifinin hükmü. “Dur; Rabb’ın namaz kılıyor....”

Şöyle rivâyet edilmiştir: “Rasûlullah (s.a.v.) efendimiz, mi’raca çıktığında, kendisine bütün perdeler açıldı; ancak bir perde kaldı....... O perdenin açılmasını dilediği zaman: “Dur; Rabb’ın na-maz kılıyor... dendi.” Bunu bizzât Rasûlullah (s.a.v.) efendimiz anlatmıştır. Bu Hadis-i şerif İnsan-ı Kamil adlı kitabın mukaddimesinden alındı, Bu Hâdis-i şerifi biraz daha yakından incelemeyi düşünürsek içerisinde beş önemli nokta görürüz.

1. Dur:

2. Perde:

3. Rabb:

4. Namaz:

5. Namaz kılınan’dır:

1. Dur :Bir ikazdır, hareket halinde olan bir şeyi durdurmak, ya onu dinlendirmek veya yanlışını düzeltmek, veya belirli bir sınıra geldiğini belirtmek içindir.

2. Perde: Bilindiği gibi asli mânâda, mahremiyyettir; diğer anlamda gaflettir. Burada belirtilen gaflet perdesi değil, mahremiyyet perdesidir. Açtırılmamakla birlikte arkasında olandan haber verilmiştir. Orada bir oluşumun varlığı bildirilmiştir. Bu oluşumun idrakî kişilerin ilmi kabiliyetlerine ve hayâllerine bırakılmıştır. Zâten anlatılan hal, “mutlak hayâl” âleminde oluşmakta, “ef-al madde âlemi” şartları gibi elle tutulur bir hâdise değil “esma âlemi”nin lâtif bir oluşumudur. Buradaki perde sıfat mertebesini örten isimler perdesidir. Şeriat mertebesi fiziki ön planda tuttuğundan yani maddeyi ön planda tuttuğundan latif olan manalara ulaşması mümkün değildir, latif olan manalara ancak veld-i kalp ile ulaşabilir, yani latifleşemediğimiz için oralara ulaşamıyoruz.

Yani latifleşemediğimiz için latif manalara ulaşıp onlarla birlikte latifleşemiyoruz. Onlar latif biz kesif olduğumuzdan izdivaç olmuyor, yani birliktelik olmuyor, o mananın özüne ulaşmak buluşmak lika, mülaki yani mana alemina lika, ilka

mümkün olmuyor. Çünkü kaba bedenimiz mani oluyor, o letafete ulaşmamıza mani oluyor, işte aslında en büyük perde budur, bizim varlığımız kesafetimiz işte oraya ulaşmak için Veled-i Kalp olan latif varlığımızı üretmemiz büyütmemiz idrak haline getirmemiz gerekiyor. Perde asli manada mahremiyet olduğu gibi diğer manada da gaflettir.

Burada belirtilen gaflet perdesi değil mahremiyet perdesidir. Perde de hangi perde işte buradaki gaflet perdesi değildir, gaflet perdesinin açılmasına yardımcı olan mana perdesi mahremiyet perdesi, açılmamakla birlikte arkasında olandan haber verilmiştir, “Dur Rabbın namaz kılıyor” nerede namaz kılıyor, perdenin arkasında hem açma diyor letafete bakın güzelliğe bakın hem perde var diyor, hem de arkasında şu var diyor. Bunu açıklıyor belirtiyor ama mahremiyet ehline belirtiyor, suret ehli onu açsa da zaten anlamaz. Yani Rabbını tanımadığı için perdeyi açsa da perdenin önündekini tanımaz. Hayır “La” der. Hani Lüb-ül Lüb’ün başında vardır hadis-i şerif; Cennet ehli cennete gittiği zaman Cehennem ehli cehenneme gittiği zaman Cennet ehline Cenab-ı Hakk tecelli edecek nasıl Cemal ve Kemalinden azamet ve Kibriya perdesini kaldırarak bakın orada da perde var, azamet ve Kibriya perdesini kaldırarak hitap edecek “Ben sizin Rabbınızım” diyecek Cennet ehli hayır sen bizim rabbımız değilsin diyecek işte oradaki perde açılsa da o perdeyi müşahede edenler de hadis-i şerifte belirtilen “Dur Rabbin Namaz Kılıyor” perdenin arkasında açsan da hayır o rabbım değildir diyecektir mutlak manada.

Çok az bir kimse evet rabbım mış namaz kılan gibi oradaki varlık neyse onu müşahede edince işte cennet ehlinin çok az bir kısmı secde edecekler evet sen bizim rabbımızsın diye Cenab-ı Hakk bir daha nida edecek ben sizin rabbınızım diye, cennet ehli tekrar hayır yine o çok az sayıda kişi yine secde edecek sen bizim rabbımızsın diye bir daha tecelli edecek üçüncü defa hayır sen bizim rabbımız değilsin diyecekler ve o yine çok az kimse ama her tecellisini değişik şekilde yapacak aynı şekilde değildir tecellisi.

Aynı şekilde olursa tekrar olur, tekrar da yok artık. Dördüncü defa secde et demeden evvel o zaman peki sizinle onun aranızda bir bilişkiniz var mı yani bir bilirliliğiniz var mı, nasıl bilirsiniz rabbınızı bir işaretiniz var mıdır, evet diyecekler o zaman cenab-ı Hakk her bir insana cennet ehline her cennet ehlinin kafasındaki rab süliyeti şuuru anlayışı ne ise herkese ayrı ayrı o şekilde zuhur edecek ben sizin rabbınız değil miyim diye o zaman "Beli" diyecekler hepsi, yani kendi var ettikleri rabbı suretinde gözükecek Cenab-ı Hakk onlara o suretten münezzeh ama biz suretlendirmiş oluyoruz, o suretle tecelli edince cennet ehli secde etmeyenlerin hepsi secde edecek edenler gene secde edecek çünkü onlar her suret ve şekilde Hakk'ın varlığını müşahede ettiklerinden onlara ne şekilde tecelli etmişse onlara da belki kendilerine uygun şekilde yani kendilerine uygun derken kendi anladıkları gerçek ilah hükmü ile tecelli edince zaten onlar tekrar dördüncüde de secde edecekler.

İşte burada cemalinden kemalinden Azamet ve Kibriya perdesini kaldırması hükmü mühim, neyi kaldırdı neyi kaldırdı, cenab-ı Hakk işte orada fiziki tabiattan bir varlık şekliyle tecelli edecek orada. Diyelim ki bir kuş şekliyle tecelli edecek, diyelim ki bir melek şekliyle tecelli edecek işte o kimseler Cenab-ı Hakk'ı kendi hayellerinde var ettiği şekliyle tahtında oturur, şundan münezzehtir bundan münezzehtir, onu yapmaz bunu etmez, şekliyle anladıklarından ama işte orada şartı odur, Azamet ve Kemalinden Kemal perdesini kaldırarak Cenab-ı Hakk birçok yerde Azameti ile tecelli ediyor.

Kibriyası ile tecelli ediyor, o zaman onu anlamak kolaylaşıyor, ama mahluk yüzüyle tecelli ettiği zaman onu kabullenmek zor oluyor. İşte burada da böyle perdesini kaldırması bu perde açtırılmamakla birlikte arkasında olandan haber verilmiştir, az önceki şiirde de denildiği gibi kendisi kendisi ile kendisini var etmektedir. Dolayısıyla bütün alemde ondan başka bir şey olmadığından bütün varlıkta Cenab-ı Hakk'ın isimlerinin birer zuhuru olmakta isimleri de Zat'ına dayandığından kendisinden gayrısı olmamaktadır. Orada bir

oluşumun varlığı bildirilmiştir, bu oluşumun idraki kişilerin ilmi kabiliyetlerine ve hayellerine bırakılmıştır.

Yani herkes bu hadis-i şeriften bir başka yönlü idrak sahibi olur, anlar, bazıları okur geçer sadece bazıları Allah Allah böyle bir şey de varmış rab da namaz mı kılıyor muş, nasıl Rab namaz kılar Rab ismi ile Allah ismini aynı zanneder, Rab dendiği zaman o ismi Allah zanneder, halbuki “Allah” isimlerinden bir isim bir Rab, Zat’ı ifade etmez, belirli bir hususiyeti ifade eder, düşünmeye başlar, esma-ul hüsna sırrını veya hikmetlerini manalarını bilmeden bunların tesir sahalarını bilmeden öylece düşünür, nasıl olmuş diye düşünür ama çıkamaz işin içinden ama aman sende bana mı lazım der geçer gider.

Diğerleri bir başka türlü düşünür üzerinde işte bu oluşumun idraki kişilerin ilmi kabiliyetlerine ve hayellerine bırakılmıştır burada. Yani hem esrar-ı ilahiye gibi bir mesele var, hem de ehline hemen açılmış bir mesele var. Çünkü “Dur rabbın namaz kılıyor” bir perde geldi diyor, açma perdeyi dur rabbın namaz kılıyor, o zaman onu da verme, yani dur o perdeyi açma de rabbın namaz kılıyor demez perdenin arkasından bahsetmez. Demek ki hem sır veriyor hem de sırrı ifşa ediyor. Ama kime mahrumiyn olan mahremiyn olanlara Cebrail (as) a soruyor, Bu “Dur rabbın namaz kılıyor dediği esma aleminde olan bir hadisedir. Daha miracın sonuna çıkıldığı yerde değildir, daha seyir halinde iken şimdi onların da cevaplarını verecek inşeallah. Bu oluşumun idraki kişilerin ilmi idraki ve hayellerine bırakılmıştır. Zaten anlatılan hal mutlak hayel aleminde oluşmakta bu fiziki alemde oluşan bir şey değildir, Esma aleminde oluşan bir hadisedir. Esma aleminde ve de burası hayel aleminidir. Hayelden kasıt beşerin kendi hayelinde ürettiği bitişik hayel değil, mutlak misal aleminde oluşan ve oradaki süliyetlerin görülebilir oldukları halde işte yaşanıyor bu hadiseler.

Yani kimlik kazanıp yoğunlaşarak mana aleminde batın alemde o kişilerle görüşülebiliyor, yani şahıslaşmış

müşahhaslaşmış olabiliyor, ama latif olarak hayali olarak elini geçirsen geçersin tutamazsın Dıhye-i Kelbi de olduğu gibi Cebrail (as) ın hayel olarak görülmesi gibi, zaten anlatılan hal mutlak hayal aleminde oluşmakta ef'al madde alemi gibi şartlar elle tutulur bir hadise değildir. Esma aleminin latif bir oluşumudur, buradaki perde sıfat mertebesini örten isimler perdesidir. Bir bakıma tabi bir çok perde hükmü var, kim hangi mertebede ise onun şuhudu idrakı o mertebeden olur, ama tabi seyri içerisinde baktığımız zaman buradaki perde sıfatlara ulaşmaya mani olan isimler perdesidir.

Hani diyoruz ki işte falan kişinin ismini vererek şu işi yapmış işte orada fiili yapana o isim perde oluyor. İsmin sahip olduğu kişi yaptı zannediyor, halbuki o onun ismidir, o isminin bir sıfatı vardır, Zat'ı vardır, o işi yaptıran Zat'ı ama o kişinin ismi ile görünüyor. İşte burada Esma perdelerine takılma yani Rabb-ul has'a takılma Rabb-ul Erbab'a doğru geç. Perdenin arkasında rabb'ın var, o rabbın hakikatini idrak ettiği zaman kişi yani o esmanın hakikatini idrak ettiği zaman ki o zaman perde açılmış oluyor. Ve de Rabb-ul Has dan Rabb-ul Erbab'a intikal etmiş oluyor, veya bu şekilde yolu açılmış oluyor.

Ef'al madde alemi şartları ile elle tutulur bir hadise değil esma aleminin latif bir oluşumudur buradaki perde sıfat mertebesini örten isimler perdesidir. Şimdi bakın Cenab-ı Hakk Zat'ından zuhur ettiğinde Âmaiyetten Ahadiyete zuhur ettiğinde Ahadiyet Âmaiyet'e perde oldu. Ahadiyet'e zuhur edince Âmaiyet arkada kaldı, perdelendi. Ahadiyet görüntüye geldi, tabi görüntüye geldi derken bilince geldi, Ahadiyet Vahidiyette tenezzül ettiği zaman Vahidiyet zuhura gelince Vahidiyet düşüncede o Vahidiyete de Âmaiyet'e de perde oldu.

Ama Vahidiyetle Âmaiyet perdelendi ama gene de Vahidiyetin içinde mevcut, perdelendi de geride kaldı değil, batınına geçmiş oldu vahidiyet uluhiyete dönüşünce Uluhiyet hakikatleri ortaya gelince bakın Âmaiyet, Ahadiyet, Vahidiyet perdelendi yani batında kaldı Uluhiyet zuhura çıktı. Uluhiyet

Rahmaniyeti meydana getirince Uluhiyet perdelendi Rahmaniyetle Rahmaniyet görüntüye geldi. Yani oluşuma geldi, Rahmaniyet Rububiyeti meydana getirdi bu sefer Rahman Rab ile perdelenmiş oldu. İşte “Dur Rabbın namaz kılıyor” demesi Rab mertebesinin o perdeyi kaldırdığı zaman Rahmaniyet sana aşikar olacak.

Dur burada düşün ve bu hakikatı idrak et, diyor hemen paldır küldür derler ya bir yerlere gitme yani burada durman lazım, yani düşünerek yani tefekkür ederek durman lazımdır, işte buradaki perde sıfat mertebesini örten yani Rahmaniyeti örten esma ve rab perdeleridir ki bu rablar işte tecelli genişledikçe yaygınlaşma yani sen ben “Hu” yu meydana getirmiş oluyor. O zaman ama kendisi kendisiyle meydana getiriyor. Örten isimler perdesidir,

3. Rabb: Kelimesi ve mânâsının iki zuhur yönlü ifadesi vardır. Biri, “esma mertebesi” itibariyle Rabb-ı hass; diğeri, “zât mertebesi” itibariyle “Allah mertebesi” konumunda Rabb-ül erbab (Rabbların Rabb-ı) olan “Allah” tır. Kur’an-ı Kerim’de birçok “rab” ismi geçiyor, ama Rabb-ul erbab diye geçmiyor, işte o ayet-i kerimenin içerisindeki manalar onun rab veya rabb-ul Erbab olduğunu açıklamış oluyor ortaya koymuş oluyor. Ve o Rab rahmaniyete mi Uluhiyete mi bağlı olduğu mevzu içerisinde kişinin idrakiyle irfanıyla ancak anlaşılıyor. Bakın şimdi şuraya gelmişken وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّى جَاعِلٌ فِى الْاَرْضِ خَلِيفَةً 2/30 O vakti hatırla ki rabbın meleklere demişti, ne dedi dedi o ayrı, peki وَاِذْ قَالَ diyen kim, rab dese “Ben Rab olarak şöyle dedim” der, bakın “O vakti hatırla diye bir anlatan var, dinleyene bir anlatan var, dinleyene diyor ki bir zamanlar bir vakit vardı rabbın dedi ki meleklere “ben yeryüzünde şöyle şöyle bir halife halk edeceğim” Rabbın meleklere dedi “Ben halife halk edeceğim” bir bu bilgiyi veren var, yani rabbın meleklerin bütün hadisenin

üstünde sahneye hakim olan hayata hakim olan bir mertebe var, o mertebeyi de anlatan bir mertebe var. Bu sözü kim söyledi, “biz zaman Rabbın meleklere dedi ki” bunu birisi anlatıyor, eğer Rabbın lisanından yani Rububiyet mertebesinden çıkmış olsa ben Rab olarak bir vakit olmuş da meleklere şöyle demiştim der.

Yani birinci şahıstan çıkar bakın o “Hüve” den çıkıyor o, o olan belirsiz birisi diyor ki “Rabbın meleklere bir zamanlar şöyle şöyle demişti, mesela siz diyelim ki askere gitmeden evvel sizin oğlan Hakkında oğlanın bir arkadaşına diyorsunuz, “ben bizim oğlana askere gitmeden evvel şöyle şöyle yapsın demiştim” bakın üçüncü bir şahıs var orada. Veya birinci şahıs diyelim, anlatan dinleyen ve de anlatılanlar var, işte buradaki Rab, Rabbın hususiyetini anlatan kim, mertebe hangisi. Bakın şimdi “rabbın meleklere dedi ki” diye bir hikaye naklediliyor, melekler var, bir rabbın var, rab bir hikaye ve bu hikayeyi anlatan.

İşte hangi mertebe, Rahmaniyet mertebesi Rububiyet mertebesinin oluşturduğu hadiseyi anlatıyor, çünkü kendisi Rabb’a o hususiyeti verdi, o görevi verdi. Rahman Suresinde;

اَلرَّحْمٰنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ ﴿٢﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ ﴿٣﴾ 55/1-2-3

bakın, evvela Rahman Kur’an-ı öğrendi yani Allah Rahman’a Zat’iyetini tahsil ettirdi. Kuran’ı öğretti, Kur’an Zat demektir. Allah evvela rahmanın ne olduğunu Rahmana öğretti, Yani Rahman özelliğini öğretti ve Rahmana insanı nasıl meydana getireceğini öğretti, ve de insanın bu hakikatleri başkasına nakletmesini de öğretti. اَلرَّحْمٰنُ O öyle bir Rahman ki عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ Kur’an’ı talim etti Kur’an’ı öğrendi Kur’an’dan kasıt Zat’lığı öğrendi yani Zat’tan aldı bu eğitimi ve Zat verdi buna bu özelliği عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ Alleme oldu yani çok büyük ilim alim

buradaki ilimden kasıt Arif İlahi ilim, ilahi ilim de irfaniyettir. اَلرَّحْمٰنُ ﴿٢﴾ عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ ﴿٣﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ Rahman Kur'an'dan aldığı bu bilgi ile bu insanı halk etti. İnsanın neresini halk etti, Rahmaniyetini yani Ruhaniyetini halk etti, letafetini halk etti. İşte bu letafetinden sonra Surenin ilerleyen ayetlerinde biz onu topraktan Âdem'i topraktan işte cinleri ateşten halk ettik diye fiziki halk edişlerini de belirtti. İşte bu görevi Rabbı verdi وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنّ۪ي جَاعِلٌ فِي الْاَرْضِ خَل۪يفَةً Rabbı meleklere ben yeryüzünde bir halife halk edeceğim. Ama bunu Rahman belirtmektedir, bu hadiseyi Rahman anlatmaktadır, çünkü o görevi Rahman Rabba verdi. Rab da aldığı bu emir ve bilgi üzerine "Ben yeryüzünde bir halife halk edeceğim artık" yani bunun zamanı geldi, oradaki Rab eğer biz rab halk etti diye takılırsak işte biz perdeliyiz, dur bak orada perde var, ama namaz kılıyor diye perdenin arkasında haber verdiğinden o zaman bizim o Rab kelimesinden Rahman kelimesini anlamamız gerekiyor. Yani Âdem (as) ı halk eden Rahmandır.

Ama o görevi Rabba vermiştir, Rab esmasıyla çünkü esma-ı ilahiyeyi öğrettiler ya ona bütün isimleri yani bütün rablıkları öğrenmiş oldu adem (as) bu sayede. Faliyeti elinden çıkan yani o kanaldan çıkan diyelim. Mesela bunların her biri birer Rab şimdi, yani zuhura getirici, ama rahman anahtardır, anahtara bastın mı Rahman, daha Allah dersek O da ceryanı üreten trafo bütün kaynak oradan geliyor, tabi bu anlatılanlar da hep birer misal üzere anlatılıyor, işte kişi kendi veled-i kalbini ne kadar geliştirirse letafetini ne kadar zenginleştirirse o derecede bu hakikatlere ulaşmış olmakta perdesi o derecede açılmış olmaktadır.

İşte bütün perdeler açıldıktan sonra *"beni ben ettim benimle beni ben"* çünkü göremezsin ki başka kimse ve meseleye fiil mertebesinden bakanlar yani bu alemde yaşanan

her hangi bir mertebeye fiil düzeyinden bakanlar o kişi yaptı diye maddesine verirler işi yani kişiyi zaten madde varlığı ile eti kemiği ile ağırlığı ile tanıdıklarından kişiyi o tanıdıklarından işte bu yaptı derler. Ama biraz daha işin aslına doğru yönelen kimse o kişinin ismini görür şu isimli kimse yaptı der. Ama perdeyi açan kimse o kişinin isminin hakikati olan Rahmanı görür, artık orada isime de kişinin cesedine de bakmaz.

Ve onun daha ilerisinde Allah'ın varlığını müşahede eden kimse ne Rahmanı düşünür ne Rabbı düşünür ne cesedi düşünür bunların hepsi birer araçtır, işi işleyen fail-i mutlak Hakk'tır, der. Yani ne suretle bu alemde ne iş işlenirse işlensin eksi veya artı hükümde, onu kişiye bağlayamaz artık yani şu gelsin bu gelsin gelmesin dendiği zaman o kişilikten çıkmıştır artık demek ki Rab veya Hakk öyle istiyor, belirli bir süredir bu belki, bilinmez çünkü kalpler iki parmağı arasında ya kah Celalini çevirir kah Cemalini çevirir, onun için neden niçindir ne üzüntü var.

Herhangi bir varlıktan bir şey zuhura çıkmışsa mutlaka onun arka planında olan hakikatları gördüğümüz zaman artık ne şahıslarla ilgimiz olur ne de neden niçin ile, olmuştur öyle de olacaktır da dert de yapılmaz üzüntüye de sebep olmaz, işin hikmeti aranır.

Rab kelimesi ve manasının iki zuhur yönlü ifadesi vardır biri esma mertebesi itibariyle Rabb-ı has, diğeri Zat mertebesi itibariyle Allah mertebesi konumunda Rabb-ul Erbab Rabların Rabbı olan Allah'tır.

Buradaki namaz hükmünü uygulayan "Rabb-ı hass" tır. Fakat bu oluşumun daha başka çok mânâları da vardır. Yani bireyden bakıldığı zaman Rabb-ı Hass hükmündedir orası, "Dur Rabbın namaz kılıyor" Perde sıfat mertebesindeki isimleri örten perdedir, Esma mertebesi ile sıfat mertebesi arasındaki perdedir, Biri esma mertebesi itibariyle Rabb-ı Hastır, yani Esma mertebesi itibariyle baktığımızda Rabb-ul Has'tır, yani özel rab, diğeri ise yani bir çok mertebesi vardır dendi ya, ne diyordu, manasının İki zuhur yönlü ifadesi vardır, yani birisi

Esma mertebesi itibariyle Rabb-ı has, diğeri ise Zat mertebesi itibariyle Allah mertebesi konumuyla Rabb-ul Erbab.

Rabların rabbı olan Allah'tır, buradaki namaz hükmünü uygulayan Rabb-ı hastır fakat bu oluşumun daha başka çok manaları vardır. Namaz hükmünü uygulayan Rabb-ı Hastır. Yani Rabb-ul Erbab'a namaz kılmaktadır. Rabb-ul Has Rabb-ul erbab'a ibadet etmektedir. Yani birey olarak kendimizi aldığımızda eğer biz rabb-ul Has hükmünde hayatımızı sürdürüyorsak yaptığımız ibadet rabb-ul Erbab'a dönüktür yani Allah'a dönüktür. Veya O'ndan bir evvelki Rahmaniyete dönüktür de diyebiliriz. Rahmaniyet hakikatini idrak ettiğimiz zaman ancak Allah'a dönüktür bizim secdemiz, ibadetimiz namazımız.

O zaman tekrar edelim kısaca birisi Esma mertebesi itibariyle bakıldığında Rabb-ul Hassadır, yani biz fiiller mertebesinde yaşıyorsak yani kendimizi beden olarak görüyor da şeriat mertebesi tarikat mertebesi arasında yaşıyorsak Rabb-ul Has'a ibade' etmekteyiz. Yani birinci yönü budur, ama biz Rabb-ı Has özelliğini aşmışsak beden özelliğini aşmış isek Rabb-ı Has özelliğini idrak etmişsek o mertebede namaz kılıyorsak Rahmana dönük namaz kılıyoruz yani kıblemiz Rahmaniyettir. Onu örten ne varsa bizim perdemiz dur onu açmamız gerekmektedir. Yani Rahmana mani olan ne varsa o bizim perdemiz onu açmamız gerekmektedir. Ama Rahmaniyete ulaşmışsak o zaman perdemiz Allah'a olan ne varsa önümüzde onları açmamız gerekmektedir, yani gerçekte secde ettiğimiz yer Allah'ın Zat'ı kıblemiz Allah'ın Zat'ı olmaktadır. İşte buraya gelinceye kadar, sıfatlara isimlere fiillere secde etmekteyiz.

Rabbımız onlar olmakta yani rabdan kasıt terbiye edicimiz özel terbiye edicimiz çünkü hiçbir şey yoktur ki ontrol altında olmasın diyor bakın bütün alemde ne varsa her bir varlık kontrol altında tutuluyor, işte onu kontrolünde tutan Rabb-ı hassıdır, onun özel görevlisidir. Nasıl kiramen katibin iki melek olduğunu söylüyorlar ayet-i kerimede de önde ve arkada olan

hafaza meleklerinden bahsediliyor, bak bunlar 24 saat bir ömür boyu bizimle birliktedir. Çünkü Has melekler bize has melekler başka bir tarafa gidip te başka bir işleri yoktur.

Melekler de kuvvet olduklarına göre bunlar da Allah'ın kuvvetleri olduğuna göre Allah'ın o kuvvetleri bize tahsis ettiği kuvvetleri bizi kontrol altında tutmaktadır, hesap kitap yazmakta çizmekteler. Bir de idraki manada kontrol edenlerimiz vardır. Biz hangi idrak seviyesinde isek o idrak seviyesini meydana getiren o esmanın melekleri bizi kontrol etmektedir. Yani onlar bizim rabbımız bizi terbiye olmaktadır. Rabb-ı Hasımız olmaktadır. İşte biz bu hakikatleri bilemediğimiz sürece Rabb-ı Hasımıza yönelmekteyiz. Çünkü daha yukarıya ulaşamıyoruz, nasıl ki askerlikte veya işletmede olsun işletmenin evvela bölüm şefi vardır.

Sonra bölüm müdürü vardır, bir de daha büyük çevre müdürü vardır, bir de genel müdürü var bir de kısım amiri var, insan doğrudan doğruya genel müdüre gidebiliyor mu, gidemiyor, evvela çevresindeki şefine gidiyor, bağlı olduğu yere gidiyor. İrtibatını onunla sağlıyor. İşte bizimde rabbımızın bizim için görevlendirdiği güçleriyle isimleriyle ve kuvvetleriyle melekleriyle herkes aslında bir melek kuvvet değil mi o halde melektir. Yani her birerlerimiz aynı zamanda birer meleğiz birer kuvvetiz. Ama aynı zamanda şeytanız da. Çünkü ne var alemde o var Âdemde insanda.

Tabi böyle olduğu için insan kemalatı zuhura çıkıyor. Sadece meleklik yapsak eksik sadece cinlik şeytanlık yapsak o da eksik, zaman zaman cinlik olacak zaman zaman meleklik olacak ama her ikisini de idrak eden uluhuyet olacaktır. İşte o zaman gerçek halife insanlık ortaya çıkmış oluyor. İşte bir yönden baktığımız zaman buradaki "Dur rabbın namaz kılıyor" Rabb-ul erbabdır. Yani biz Rububiyet mertebesinde yani esma mertebesinde isek yöneldiğimiz Hakk'adır yani Rahman'a yani Allah'a dır, Buradaki namaz hükmünü uygulayan Rabb-ı Hastır, fakat bu oluşumun daha başka çok manaları da vardır.

Yani ilk bakıldığı zaman bu hadis-i şerife "Rab" ismi geçtiği için baştan sadece Rab ismi geçtiği için esma mertebesi diye birinci planda mana verilmesi gerekmektedir. Ama derinliğine doğru yürüdüğümüzde yürütmeye başladığımızda fikri tefekkürünüzü çünkü sadece oraya has değildir, yani hiçbir ayet hiçbir hadis yok ki tek bir manaya bağlanmış olsun, orada kalmış olsun mümkün değildir. İşte kişi kendi tefekkürü kendi ufku kendi ulaştığı yer neresi ise o hadis-i şerifi o ayet-i kerimeyi oraya kadar götürebilmektedir. Diğer mertebelerindeki faaliyeti de sürdürmekle birlikte oralardan daha evvel geçtiği için o basamaklardan onu daha yukarıya çünkü ayet-i Kerime taşıyor, yukarıya taşıyor.

Aşağıya çekmiyor, işte bizim de ufkumuz gayretimiz gücümüz onun ipine tutunmamız ne kadar güçlü ise ayet-i kerime bizi o kadar yukarıya taşıyor. Yani o yukarıdaki manalardan da bize feyiz veriyor. Hakikatini açıklıyor. Ama bizde onu alıcı Veled-i Kalp meydana gelmiş ise aksi halde bize hiçbir şey vermiyor, veya biz alamıyoruz. İki iki daha dört eder hükmüyle zahirinde namaz kıl işte yatıp kalk diyoruz yani secde ruku yapıp kıyam edip namazımızı kıldığımızı zannediyoruz. Halbuki onun içerisinde o kadar çok namaz kıl mertebesinden manaları var ki işte binlerce on binlerce milyonlarca insan hepsi ayrı mertebede ve hepsi ayrı namaz kılmaktadır.

Cematın içinde imamın arkasında herkes aynı hareketleri yapmakta fiziki olarak ama ruhen durdurma imkanımız olsa camiden çıkarken hepsinin sorsak da tesbit etmeye çalışsak nasıl namaz kıldın diye hepsi bir başka şekilde söyleyecektir, kılarken içinde ne vardı diye sorsak genelde rabb-ı hasına göre ama bundan haberi olmayan nefsi rabbına göre nefsini rab edinmiş çünkü yani onun farkında olmadan sevdiği şey nefsidir, neyi severse onun rabbı olmaktadır. Gerçi ilahi hakikatlerde o da bir Rabb-ı Hastır, o ayrı ama irfaniyet yönüyle bakan bunun böyle olduğunu biliyor.

O bilmeyen nefsine ibadet etmiş oluyor, doğrudan doğruya ve hevasına ibadet etmiş oluyor. Heva da türlü türlüdür, Muhiddin-i Arabi Hz leri diyor gerçekten de aynı şeyleri bazen hep düşünüyoruz da tasdiğini görünce de ha bu hakikaten böyleymiş diyoruz. En büyük ilahın heva olduğunu söylemiş ki çok doğru yani heva ilahı en büyük ilahtır. Yani insanların ürettiği ilahların en büyüğü heva ilahıdır, yani insanların çok büyük çoğunluğu hevasına ibadet etmektedir. Yani Cennete gideceğim hevası o da nefsine dayanıyor neticede, yani rabb-ul Nefs nefsine dayanıyor. Oradaki nefs de ilahi nefs değildir, yani nefs-i ilahi değil bireysel nefs, emmare nefsine dayanıyor farkında olmadan.

Nefsle mücadele gerekiyor yani onu aşmak gerekiyor, işte en büyük perde o hayali perde hayel ve vehim perdesi en büyük perde odur, Heva oluşumu en büyük perdedir. “ Ven necmi iza heva” hevaya heves diyoruz ya heves heva yani aslı olmayan şeylere yönelmesidir kişinin. En büyük rab budur, yani insanlar Allah’a ibadet ediyorum diye belki çok iyi niyetlerle ama hevasına ibadetten başka bir şey yapmıyor. İşte onun hevası rabb-ı hasına dönüşmüştür. Çünkü heva vehimden meydana geliyor, Vehim de “Kahhar” isminden meydana geliyor. Kahhar ismi vehime, vehim de hevaya dönüşüyor.

İşte kahhar ismi hevada zuhur ettiğinden kişinin diğer bütün isimlerini perdelemek suretiyle kahrediyor kendisi ortaya çıkıyor yani hevayı ortaya çıkarıyor, diğerlerini kahrediyor, ama hakiki manada kahretme değildir, perdelemesi suretiyle kahhariyeti odur. Yoksa ortadan kaldırma şekliyle değil perde çekmek suretiyle iptal etmiş oluyor. İlahi isimleri kullandırtmıyor, ve hevanın kişinin ürettiği bencil istekleri istikametlerinde ibadetlerini oruçlarını o istikamette yaptırıyor. Ama kişi bunun farkında değildir. Yani iyi niyetiyle yaptığı için Cenab-ı Hakk onları da kabul ediyor, ama ticaret mertebesinden kabul ediyor.

İlim mertebesinden muhabbet mertebesinden değildir. Yani Cenab-ı Hakk diyor ki “Ey kulum şu kadar namaz kıl sana cennetimi vereceğim” tamam bu ticaret oluyor işte gerçek abd hükmüyle oluşmuş olmuyor. Kendini kurtarıyor, ama heva içerisinde onun artık rabbını tanıması kendini tanıması bilmesi peygamberin hakikatlerini anlaması mümkün değildir. Çünkü o yetiyor ona cennet nimetleri yetiyor zaten daha evvel de konuşulduğu gibi.

09-Dur Rabbin Namazda

Buradaki namaz hükmünü uygulayan Rabb-ı hastır, fakat bu oluşumun daha başka çok manaları da vardır. Namaz hükmünü oluşturan derken “Dur rabbın namaz kılıyor” efendimize olan hitap tabi ki orada efendimiz Rabb-ı Has mertebesinde değil, ama rab düzeyinden olduğu için diğer bireyler Hakkında bu hadisin tatbikatına geçtiğimiz zaman olacak mana orada duran kişi Rabb-ı Has mertebesindedir. Ümmeti için ve miraç yolunda olanların mertebesi Rabb-ul Has mertebesidir oradaki mertebe.

Efendimiz için böyle bir şey söz konusu değil O en büyük öğretmen olarak kendi bizatihi tatbik ederek bunları, bunlar sünnettir bir bakıma. Nedir fiili sünnetler sünnet iki türlü biri lafsi sünnetler hadisler ve sünnetler, hadisler lafsi olarak ve fiili olarak (sav) efendimizin her davranışı bir sünnet ve bir hadistir. “hadis” ne demek hadiseler demektir. Kelami hadisler hadiseleri kelam ile anlatmaktır. Kelami hadisler, hadiseleri kelam ile anlatmak fiili hadisler ise aynı şeyi fiili ile yaparak hiç konuşmadan fiili ile yaparak hadise olmakta yani bize yol göstermektedir.

İşte bu zaten kendi lisanından çıktığı için ilahi hadis diye biliriz. Çünkü madde ile ilgili bir şey belirtmiyor, Hakikat-ı İlahiyeden ilim vermektedir. Bakın Hadis-i Kudsiler var, (sav) efendimizin yeri gelmişken ona da değinelim, biraz mevzu

dağılıyor gibi ama olsun onlar da bir biri içindedir. Üç türlü kelam çıkmış Efendimizin mübarek lisanından, birine Kur'an, denmiş birine Hadis-i Kudsi, denmiş, birine de Hadis-i Şerif denmiş. Kur'an kelimeleri bilindiği gibi Kur'an-ı Kerim'i meydana getirmiş, Hadis-i Kudsi denilen kudsi hadisler bölümünü meydana getirmiş, Hadis-i Şerifler denilen de Hadis-i Şerifleri meydana getirmişlerdir.

Şimdi bunların izahını yaparken alimler şöyle diyorlar; Kur'an her ne kadar Rasulullah Efendimizin lisanından çıktı ise manası da lafsı da Allah'tan dır. Yani Hz Peygamber konuşuyor gibidir ama Hakk konuşmaktadır orada. Manası zaten Hakk'tan yani Kur'an'ın oluşumu zaten Hakk'tan o zaman oluşumu yani manası da lafsı da Allah'tan olan Hz Peygamberin lisanından çıkan mübarek sözler Kur'an'dır yani Zat'tır. Hadis-i Kudsilere gelince manası Hakk'tan, savtı yani lisanı peygamberdendir. Buna da kudsi hadis deniyor. Hadis-i Şerifler ise hem lafsı hem manası peygamberden olanlardır.

Şimdi bunların bir başka yönü daha var, Kudsi olan hadisler fiil ile alakalı olan hadisler değildir, daha ziyade Zat'ıyla ilgili olan hadislerdir. Mesela "zaman gelir kulum bana nafilelerle yaklaşır, elinde tutan ayağında yürüyen gözünde gören kulağında duyan ben olurum. Diyor bu kudsi hadistir. Ama her ne kadar fiil ile ilgili gibiyse de batın ile ilgilidir. "Küntü kenzen mahfiyyen" ben gizli bir hazine idim diyor Kudsi hadistir bu. Şimdi şöyle diyelim hani salih amel var ya salih amel, amel-i salihin tarifini yaparken manası Hakk'tan fiili kuldan diyoruz, bakın buna amel-i salih deniyor.

Yani Cenab-ı Hakk kuluna bir fiil işletiyor, buna amel-i salih ismi veriliyor, işte Cenab-ı Hakk manası Cenab-ı Hakk'tan fiili kuldan oluyor. Yani bu Hz Peygamberin lafsının bölümlerine benziyor, işte kur'an-ı Kerim de böyledir, yani manası da lafsı da Hz Peygamberden oluyor, manası da lafsı da. Hadis-i Kudsiler manası o zaman ne oluyor buradaki amel-i salih bakın Kur'an'daki amel-i salih fiili de lafsı da amel-i salih oluyor. Yani hem fiili hem lafsı amel-i salih oluyor. Çünkü

Kur'an-ı Kerim'i izah etmek her ne kadar kelamı ise de o da fiili bir hadisedir.

İşte O da amel-i salih yani Hakk'tan gelen amel-i salih olmaktadır. Hadis-i Kudsiler manası itibariyle Hakk'tan fiili itibariyle de Hakikat-ı Muhammediyeden yani Hz Muhammed diyoruz ya Hakikat-ı Muhammedi'yeden amel-i salih yani Hakikat-ı Muhammediye'nin amel-i salihi, diğerleri ise yani Hadis-i Şerifler ise yine manası haktan fiili Hz Muhammed'ten o şekilde değişmiş oluyor. Şimdi devam edelim

4. Namaz: Bilindiği gibi bütün ibadetleri bünyesinde toplayan, diğer ismi "zikr" olan, Allah'ın "zât mertebesi" itibariyle tatbik edilmesi lâzım gelen bir faaliyettir. Şimdi "Dur Rabbın namazda" diyor ya bir namaz fiili var aslında bu namaz Zat'i bir oluşum neden diğer ibadetlerde olmayan bir özelliği var, bazı diğer ibadetleri yaparken hem fiil yapabiliyorsunuz hem de o ibadeti de tatbik edebiliyorsunuz yani fiille birlikte mesela bir konuşma yapıyoruz konuşma anında çay içebiliyoruz, her hangi bir şey yapabiliyoruz, Kur'an-ı Kerim okuyoruz, gerektiğinde durdurup okumayı lüzumlu bir şeyimiz varsa bırakıp oraya gidiyoruz sonra okumaya devem ediyoruz.

Bunun gibi birilerine hediye verirken iki üç kişi varsa birisine veriyoruz bir başka işimiz varsa ona devam ediyoruz yani diğer ibadetlerde ara vardır, gerçi insan her zaman Hakk'ın huzurunda ama namazda ise özellikle Hakk'ın huzurunda ve araya hiçbir şey girmiyor girdiği zaman namaz bozulmuş oluyor. Çünkü Zat'i bir oluşum insan her yönüyle birlikte namaz niyet edip durduğunda ne yapmış oluyor işte Zat'iyle ibadetini ve Zat'ına yapmış oluyor. Yani kendi Zat'ıyla ilahi Zat'a Hakk'ın Zat'ına ibadet etmiş oluyor.

İşte bilindiği gibi bütün ibadetleri bünyesinde toplayan diğer ismi Zikir olan Allah'ın Zat mertebesi itibariyle tatbik edilmesi lazım gelen bir faaliyettir. Yani çok hususi çok özel ve bunun her mertebede ifadesi başkadır. Hani bazıları diyor biz artık Hakk ile Hakk olduk kime ibadet edeceğiz neden ibadet edeceğiz gibi veya bazıları işte bizim namazımız kılındı

ibadetimiz edildi kime ibadet edeceğiz gibi bazı gurupların kendilerine göre böyle bir değerlendirmeleri var, tabi o onları ilgilendirir, biz eksi artı yönüyle söylemiyoruz, ama işte onlar belki fiziki manadaki ibadetin kalkmış olması gerektiğini düşünebilirler.

Yani fiiller mertebesindeki namazın kalkmış olduğunu düşünebilirler ama namaz sadece orada değildir, Fiiller mertebesindeki idrakla namazı kaldırabilirsin ama esma mertebesinin idrakıyla onu ikame etmen lazımdır. Onu kaldırabilirsiniz ama Sıfat mertebesi itibariyle kılmamız gerekmektedir. Şimdi beş kişi görelim ayrı ayrı beş kişi aynı anda namaz kılıyor cematin içinde namaz kılıyor, biri ef'al aleminin namazını kılıyor, madde aleminin biri Esma aleminin yani rububiyet mertebesinin Rabb-ı Has mertebesinin diğeri Sıfat mertebesinin diğeri Zat mertebesinin diğeri de İnsan-ı kamil mertebesiyle bütün mertebeleri cem etmiş olduğu halde namaz kılıyor.

Ama dışarıdan bakıldığında hepsinin namazı aynı gözüküyor. İşte eğer bir kimse belirli bir hale geldi de ef'al mertebesi tür kıldığı namazı terk etmemişse terk edememişse o zaman esma Sıfat Zat mertebelerine zaten yükselemez. Terk edilmesi lazım gelen namazın fiziki hareketleri değil, onun içindeki düşünceyi terk etmesidir. Yani kimin huzurunda ve nasıl duruyor ortaya getirmesidir, Ef'al mertebesinde ötelerde olan bir Allah'ın önünde huzurunda namaz kılıyor kişi ve tevazu ederek yere secde ediyor, ef'al mertebesinde ama Zat mertebesindeki secde öyle değil ki rüku de öyle değil kıyam da öyle değildir.

İşte o ef'al mertebesindeki namazını bu şekilde terk etmesi gerekiyor. Yoksa namazın kendisini değil, namazın o bölümündeki namazın anlayışını terk edip bir üst mertebedeki anlayışla namazını kılması gerekiyor. Namazı hiçbir şekilde terk etmek için bir ruhsat yoktur. Ama mertebeleri itibariyle terk etme vardır. İnsan-ı Kamil ise hiç birini terk etmeden hepsini birlikte cem ederek namazını kılmaktadır. Onun için zaman ve

mekan olmadığından صَلَاتِهِمْ دَآئِمُونَ 70/23 hükmü ortaya gelmekte yani 24 saat uykuda da namazda namaz hükmünde çünkü beni ben ettim benimle namazı ben kıldım benimle.

5. Namaz kılınan: Hani "Dur Rabbın namaz kılıyor" diyor ya Rabbın namaz kılıyorsa kıldığı bir yer vardır, kendi kendine değil bir varlık var ki o oraya namazını kılıyor yöneliyor. Her şeye lâyık olan bütün âlemi kendisiyle kendinde var eden "malik-i mutlak" olan Allah (c.c)'dür. Namaz kılınan varlık, tabi kılanın irfaniyetine göre Namaz fiilinin iki yönü vardır, bir şahsi; diğeri, umumidir. Şahsi olanı: Varlık âleminde bulunan her bir ferdin, yani varlığın, bireysel olarak kendi başına yaptığı özel ibade-tidir. Umumi olanı ise: Bütün varlıkların her mertebeden toplu olarak, hep birlikte yaptıkları ibadetleridir. Ayet-i Kerime de belirtildiği gibi وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِه 17/44 Hiçbir şey yoktur ki Allah'ı Rabbının hamdı ile teşbih etmesin. Bakın kendi hamdı ile değil Rabbının hamdı ile tesbih etmeyen hiçbir varlık yoktur bu alemde demesi işte her bir varlık onu tesbih ediyorsa külli olarak bir ibadet yani zikir yani namaz vardır. Ama her varlığın namaz şekli tabi kendi mertebesine göre ama ismi namazdır, zikirdir yani ibadettir. Zat'i ibadettir.

Burada belirtilen ifade, her ne kadar "Rabb'ın namaz kılıyor" bireysel namazı ifade ediyor ise de, genel anlamda bütün "Rabb-ı hass"ları ilgilendiren bir mesele olduğundan, bütün "rûbubiyyet mertebesi"nin toplu ibadetini de ifade etmektedir. "Dur rabbın namaz kılıyor" hükmü altında Yani bütün alemde rububiyet mertebesi itibariyle ki bütün alem Rablardan meydana geliyor, terbiye edicilerden Esma-ı ilahiyenin zuhurundan meydana geliyor o zaman Rabb-ul erbab'a bütün bu alem Rabb-ul Erbab'a yönelmektedir. Yani bütün bu alem ibadet içinde dur yani bu hali idrak et, rabbın yani perdenin arkasında perdeden kasıt işte orada anlayış perdesi perdenin arkasında rabb-ul erbab var, yani bütün alemdeki varlık o rabb-ul erbab olan Allah'a ibadet etmekteler.

“Dur Rabb’ın namaz kılıyor” sözünün muhatabı evvelâ efendimiz (s.a.v.) olduğundan onun da Rabbı, “Rabb-ül erbab”olan Allah (c.c) ü olduğundan, orada namaz fiilini işleyenin Allah’ın kendi olduğu açık olarak anlaşılmaktadır. Buradaki namaz, şekli olarak değil, mânâsı itibariyledir. Şimdi (sav) efendimizin varlığında Hakk’ın en geniş en kemalli şeklinde zuhurundan başka bir şey olmadığından yani (sav) Efendimiz Kur’an-ı Kerim’in hakikati üzere manası da lafsı da Hakk’tan olduğundan kendisi de okuyorken Kur’an olduğundan Kur’an-ı okuyorken lafsı da manası da Hakk olduğundan zaten kendisi Hakk olarak namazını kılmaktadır.

Bir yandan zuhur mahali Hakk olarak namazını kılmakta bir yandan da ilahi manada en geniş manada bütün alemi ihata etmiş ilahi varlığın kemalatına bireysel anlamdan Cem hanline olan ibadetini göstermektedir “Dur rabbın namaz kılıyor” yani efendimize atfen bu hadisi çözmeye çalıştığımızda çıkan hadise budur. Ama bize atfen olduğunda biz rububiyet mertebesinde olan bir kimsenin Rabb-ul Erbab yolunda olan bir kimsenin Rabb-ı Has yolunda olan bir kimsenin rabb-ul Erbaına yönelmesidir. Ama efendimiz Hakkındaki manaya gelirsek Uluhiyet mertebesinin zuhuru olduğundan nokta bireysel zuhuru olduğundan ilahi manada en geniş manada olan kendini meydana getiren kendi kendine kendini meydana getiren manaya yönelmesi O’nun rabbına ibadet etmesidir, çünkü O’nun Rabbı Rab-ul Erbabdır.

Yeri gelmişken burada küçük bir sırrıda fısıldayalım: Salik yolculuğunda “fena fillâh”a (Hak’da fani olma) (yokluk, hiçlik, tükenmişlik sahasına) ulaşınca, tabi bir yere gidiyorsa kişi o yolun gereğini o yolda neler yapıldığını çalışması bilmesi lazımdır, öğrenmezse zaten oraya gidemez daha ileriye gidemez tanımadığı bir sahada nasıl bir yolculuk yapsın yürüsün işte bu yolda fenafillah mertebesine ulaştığında yani Hakk’ta fani olduğunda yok olduğunda kendisine ait bir kimliği kalmadığında bir bakıma burası İseviyet mertebesidir, işte fena

fillah mertebesi, Miraca çıktı Hakk'ta fani oldu, bakın İsa (as) yok ortada ne zaman gelecek Bakabillah ile gelecek, o zaman da Muhammedi olacak çünkü başka yolu yoktur.

Hiçlik tükenmişlik sahasına ulaşınca abdiyetinin alışkanlığı gereğince bakın buraya dikkat edelim senelerden beri o ibadetini yapmış olmanın verdiği bir alışkanlığı gereğince ibadetini yapmaya gayret eder ve biraz da kendisini zorlar, işte o zaman da muhatap olduğu emir "DUR" olur. Çünkü ondan geriye bir bakiye kalmadığı için, bu fiili yapacak durumda olmadığından, onun yerine, "RABB'IN NAMAZDA..."hitab-ı ilâhisi zâhir olur. Cennet ehli de cennette namaz kılmaya kalkacak alışkanlığı gereği bakın ona da "DUR" denilecektir. Miraçta "Dur" denmesi kişinin yapacak hali yoktur tükenmiştir, "ben senin vekilinim ama senin bir şeyin kalmamış senden vekalet bedeli istemiyorum diyor. Vekalet ücresi istese onun bir benliği olacak ücreti olacak kendisi olacak parası olacak benliği olacak.

Benliği kalmadığından ücret veremiyor, "Dur" şimdi sıra bende senin vekaletini ücretsiz yapacağım diyor. Ne büyük lütuf cenab-ı Hakk'ın bu hususun olması dolayısıyla ilahi adalette namaz hükümlerinin boş kalmamış olması yani amel-i salih kitabında amel defterinde namazların kılınmış olduğu vekaleten de olsa namazların kılınmış olduğu gözükmektedir. Aksi halde oraları boş kalacak rabbın onu yapmamış olsa vekili olarak.

Bu oluşum mutlak bir hal ve hüküm değil geçici bir şe'endir. Bu nasıl olur, bakın Rabbın kontroluyla oluyor kişinin hükmüyle değil, oradaki Rab kim onun terbiye edicisiyse yani şeyhiyse yani hocasıysa o kanalla Rabb-ı Hassı sayılır özel rabb-ı hası sayılır. O kanalla ancak o yapılabilir. Yani kişi kendiliğinden bu namazını terk etme selahiyetine sahip değildir kim olursa olsun. Yani Hakkani bir sistem içerisinde ancak geçici olarak fiziki namazını terk eder onun yerine de Hakk vekalet etmiş olur. Yani kontrollü izinli namaza izin verilmiş olur. Ama bunlar tabi genel fıkıh kitaplarında dini kitaplarda geçmez bu hususlar

çünkü batini özel oluşumlardır, zahiri ilgilendirmez herkeste de olmaz, umumi değildir hususi hallerdir bunlar. Yani tevhid ilminin ve syr-i sulukun özel yaşantılarıdır bunlar, belirli bir süre neden bu böyle olur, her şeyini terk etti de fena oldu namazını terk edemiyor, bunlar bakın her yerde söylenecek sözler değil çünkü yanlış anlaşılır. Namazını terk edememesi dahi benliğinden kaynaklanan bir hadise olur.

İşte güçlü bir yol eğitiminde onu dahi terk ettirirler. Ama ben namazımı bırakamam edemem sen bilirsin buyur devam et, derler o da orada kalır. O zanneder ki ben Hakk'a isyan ediyorum halbuki bırak diyen Hakk'tır, ona ama kul bunun farkında olmadığından bırak diyor zanneder, suç işleyeceğim benliği içinde benliğinin tamamını aşamadığından artık orada kalır, başka da ileriye gidemez, ta ki yeniden oluşum gelecek ki rüzgar tekrar gelecek rahmet-i ilahiye esecek tekrar yağmur yağacak bereket li yağmur ki ona o feyizleri versin orasını açtırabilsin.

Çünkü ben yaptım benliği içerisinde olmaktansa yapamadım ezikliği daha üstündür. Çünkü "Yaptım" benlik oluşturur, herkese göre değil tabi, yaptım benlik oluşturur yapamadım acziyet oluşturur. Hakk'ın önünde de benlikle gidilmez. Namaz benliği ile gidilmiş olsa hani diyorya bu çok aşağılarda olan bir hadisedir, onun namazı namazdan uzaklaşmıştır namazın içindedir ama عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ

107/5 namazdan uzaklaşmıştır, yüzlerine çarpılır dendi işte nefsiyle ibadet edenin haline benzemektedir. Tabi bu bahsettiğimiz şeyle kıyas edilecek şey değildir ama kısmen yani ona benzemektedir. Çünkü bazı yerlerde küçük bir hassasiyet şeriat mertebesinde çok büyük suçlardan daha hassas bir tecelliye maruz bırakır insanı çünkü orası yukarıda terazi daha hassas tartıyor, bir altın tartan terazi de 5-10- 50

gramın ağırlığı çok büyük ağırlıktır, ama kamyon tartan kantarlarda bir ton iki ton yüz tonun yanında fazla bir şey ifade etmez.

Ama 10 garamın yanında miligram altın tartarken çok şey ifade eder. İşte bu oluşum mutlak bir hal ve hüküm değil geçici bir şeendir, mesela dereden karşıya geçeceğiz yol yok köprü yok bir şey yok geçmemiz de lazım ama yükümüz var, benim yüklerim var ben karşıya geçemem dedik mi işte ebedi olarak o bize perde olur. O nehir bize mani olur ileriye geçemeyiz. Ama ayakkapları bir tarafa atar yükümüzü bir tarafa bırakır da geçersem ben geçerim yanarsam ben yanarım boğulursam ben boğulurum diye o dereye daldık mı bakın orada bazı şeylerin terk edilmesi gerekiyor geçerken.

Ama geçtikten sonra onları gene verecekler mesela uçağa biniyoruz ben paketlerimi vermem, paketleri kargo bölümüne vereceksin, unun bilincinde olmazsak ne oluyor paketleri terk edemiyoruz, o zaman o paketlerle yolcu bölümüne de almıyorlar, halbuki terk edip versek onu bize arka taraftan karşımıza çıkaracaklar indiğimiz yerde. Yani bir şey kayıp etmiş olmayacağız.

Biz yine yukarıda kaldığımız yerden devam edelim. Yani oluşan fiil veya fiiller “zâtından zâtına”yani bütün âlemlerde zuhurda olan “zât-ı mukayyedi” âlemlerden gani olan “zât-ı mutlak”ına yönelmesidir. “Rabbın namazdadır” ifadesinin bir başka manası da budur. Kayıtlı olan bütün varlıklar Esma mertebesinde Zat-ı Mutlağa yönelmekteler çünkü asılları kaynakları orasıdır. Çünkü “zât-ı mutlak”, “zât-ı mukayyed”in ana kaynağı, devamlılık ve varlık sebebidir. Tecellisini çektiği anda, âlemde yaşayan, görünen, hiçbir şey kalmayıp ismi bâtın olan asıl âlemine dönüşmüş olurlar. Bu varlıkların ana kaynağı “Batın” ismidir. İşte Cenab-ı Hakk Zat’i tecellisini ve zuhurunu çektiği anda her şey aslına rücu eder batında kalır yani varlıklar ortadan kalkmış olur.

Zuhura çıkmış olan her mertebedeki varlıklar yaşam, neş'e ve sarhoşluklarının ellerinden alınmamaları için özlerinden fiillere dönüştürerek yaptıkları niyaz ve talebleri onların namazları hükmündedir ve belirli zamanlarına kadar var oluşlarının devamını sağlamaktadırlar. Yani bütün varlıkların yaşamları Hakk'a bağlı olduğundan ve zuhura getirdikleri fiilleri aynı zamanda fiili namazlarıdır onların ibadetleridir, mesela bir çiçeğin güzel kokusunu vermesi ve rengini öyle güzel renklerle göstermesi onun ibadetidir, işte ayrıca namazıdır. Her namaz insandaki gibi kılınacak değildir ki, hayvanların namazı yani ibadeti bir başka türlü, nebatların ibadeti bir başka türlüdür.

Bakın ne oluyor şimdi, "Rezzak" esması arıdan zuhura çıktığı zaman şafi esması, birçok isim var ama ağırlıklı olan Rezzak esmasıdır, genelde yinecek bal rızık. Rezzak esmasının uçuşan halleridir, arı dediğimiz varlıklar, Rezzak'ın havada uçuşmasıdır, toplamasıdır, uçuşarak toplayıp bir araya getirip onu bir noktada bir yerde bir çoklarının birleştirmesidir, işte o arının bal yapmasıyla Rezzak ismi arıdan razıdır. Arı da ben balı yaptım diye merzi yani razı olunmuştur. İşte bütün alemde rıza raziye ve merziye mertebeleri yaşanmaktadır. Ama Hakk yolu saliklerinde de bu bilince dönüşerek yaşanmaktadır.

Arı ve diğer varlıklarda tabi bir yaşantıdır bu gerçi onların da kendi mertebelerinden bilinçleri var ama irfaniyet bilinci yoktur. Ne yaptıklarının bilincinde değillerdir. Nehir yatağından akıyor ama ne olduğunu bilmiyor, ama irfan ehli biliyor oradaki akışı, çünkü Cenab-ı Hakk o idraki halifesine vermiştir. Yani insana vermiştir, ve de nasıl deniyordu "Bir denizde iki defa yıkanılmaz" deniyor çünkü tecelli-i İlahi geçiyor, nehir akıyor, bir dakika evvel girdiğiniz su çıktınız ikinci dakika gene aynı denizde girdiniz gibi gelir ama o su aynı su değildir, deryada dalgalar ile geldi o su gitti, ilk defa yıkandığınız su, nehirde de o su aktı gitti, her giriş yeni bir giriş, birbirinin devamı ikisi üçü değildir.

Her giriş birinci giriştir hepsi, işte irfan ehli ancak Cenab-ı Hakk'ın verdiği idrak ile bunları anlamakta fiziki manada bütün varlıkta oluşan fiiller kendi tabiatları üzere oluşmaktadırlar.

"Rabb'ın namaz kılıyor, "ifadesini "Rabb-ıhass" mertebesinden ele alırsak; zuhurda olan her varlığın kendini kontrolu altında tuttuğu programına göre düzenlediği bir "esma-i ilâhiyye" (ilâhi bir isim) ve onun mânâsı vardır. Her varlıkta bir program var ya işte o programı faaliyete geçiren onun Rabb-ı Hassıdır. Her varlık da kendi Rabb-ı Hassı yani kontrol edeninin hükmü altında yaptığı ibadet de ona dönük olmaktadır.

İnsânlarda da böyledir, her bir insanı kontrolu altında tutan bir isim ve o ismin bir mânâsı vardır. Onu en çok etkileyen odur. Gerçi varlıkta her bir "esma-i ilâhiyye"den bir miktar terkip vardır, fakat hakim olan, onun "ismi hassı"dır. İşte o da, onun Rabbı ve ilâhıdır. Kişi farkında olmadan "aman yarabbi" dediğinde evvelâ en yakınında onu kontrol eden "Rabb-ı hass"ına yönelmiş olmaktadır. Mesela "ya rabbi bana ilim ver dediği zaman Alim ismi onun rabb-ı Hassıdır, Alim ismine yönelmiştir. Ya rabbı para ver ihtiyaç var dediğinde o zaman "Gani" ismine yönelmiştir. Çünkü para Gani isminden geliyor,

Nüsret Babam öyle derdi oğlum ilim istiyorsan Fakr kapısına gideceksin, yani ilim istiyorsan Cehil kapısına gideceksin, diyordu. Bakın eğer "Ben alimim" diye ilim kapısına gidersen sana bir şey vermezler Cehil kapısına gideceksin ki sana ilim versinler, çünkü zıtlar ile kaim, ne istiyorsan onun yokluğu ile gideceksin ki sana versinler diyordu işte Fakr karşılığı olan zenginlik onun Rabb-ı Hassı olmakta o anda Allah'tan istemiyor, zaten doğrudan doğruya Allah'tan isteyemez, ulaşamaz da ama "Aman Ya Rabbi, aman Allah'ım" bunları lisanen söylüyoruz, ama sırası evvela Rabb-ı Hasına yönelmesi gerekiyor. Neden Rabb-ı Hassı da Allah'a danışacak bu kula vereyim mi bunu benden istiyor ama O'na danışacak çünkü Rabb-ı Hassı da kendi kendine bir iş yapamıyor.

Asıl on başıdan izin istiyor on başım bana izin verirmisin on başı ben sana izin veremem gideyim kumandana söyleyeyim kumandan verirse ben de sana aracılık yaparım diyor. Yani onlar aracı olmuş oluyor.

Bu yöneliş sırasında kendisine, “Dur Rabb’ın namaz kılıyor,” denmekle onun da “abd” olduğu belirtilmiş, yapılması gereken gerçek ibadetin “Rabb’ül hass”a değil “Rabb-ül erbab”a olması gerektiği açık olarak ifade edilmiş olmaktadır. Dur Rabbın namaz kılıyor dendiği zaman O da “abd” olduğu ortaya çıkmış oluyor. Yani namaz kılacaksan abd olman lazımdır, yani sen namaz ehli isen abd sın yani zaten abidsin kulsun. Bu mânâyı bizlere gerçek olarak “lisan-ı Yusuf”iyyeden Kûr’ân-ı Keriym Yusuf Sûresi 12/39 âyetinden açan Cenâb-ıHakk’tır. يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ ءَ أَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ

أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

Meâlen : “Ey zindan arkadaşlarım; çeşit, çeşit Rabb’lar mıhayırlıdır, yoksa vahid ve kahhar olan Allah mı?” Bakın “Dur Rabbın namaz kılıyor” çeşitli rablar mı yani Esma-ı ilahiye mi hayırlıdır yoksa onları da meydana getiren Allah’mı yani Vahid ve Kahhar tek ve bir olan Allah mı Kahhar olan.

Burada belirtilen Rabb’lar, zâhiren sahte putlar ise de, yani Yusuf (as) o manada o günün şartlarında söyledi ise de bâtınen Rûbubiyyet mertebesinde zuhur eden “esma-i ilâhiyye”lerdir. Bu “esma-i ilâhiyye”ler zâta ulaşmağa birer perde olduğundan aşılıp geçilmeleri gerekmektedir. Ancak “DUR” ifadesinden sonra gelen, “Rabb’ın namaz kılıyor,” kelâmıyla perdenin arkasında olan hâdise haber verildiğinden, asıl da açılacak perdenin dışarıda değil, kendi aklımızda, içimizde olan şartlanmalar perdesi olduğunu anlamamız gerekmektedir. Perdenin arkasından haber veriyor “Dur rabbin

namaz kılıyor” diyor o zaman perde nerede, işte perde bizdedir, açılacak perdenin bizde olduğunu belirtiyor. Bu perdelerin ancak “kahhar”ve “vahid” isimleriyle açılacağı ve ondan sonra ortada sadece bir Allah (c.c.)ismi ve onun bütün âlemlere olan mutlak sirâyet - tesir ve hakimiyyeti gönülde, fiilde ortaya çıkmış olacağıdır perde kalkınca Kahhar ve Vahid ve Kahhar olan Allah baki kalacaktır. İşte perde budur, İşte sevgili kardeşim, yukarıda belirtilen, bizlere kadar ulaşmış olan bu kelâmı Peygamberinin evvelâ esma âleminin hakikatini, daha sonra Ulûhiyyet mertebesinin hakikatini, daha sonra birey insân mertebesinin hakikatini ifade etmektedir.

Ayrıca sen dahi kendine göre bulunduğun hal içerisinde birçok yönden zevkiyab olursun. Yani sadece bu anlatılanlar da değil herkes kendi mertebesine göre bu hadis-i şeriften feyizini zevkini alabilir yeter ki yolunu bilelim. Yazmakla tükenmeyecek olan “lisan-ı Muhamme-di”nin bu bölümünü şimdilik bu kadar izahla noktalamış olalım. Allah (c.c.) cümlemize idrak ve anlayış kabiliyetleri ihsan etsin. Amin Ulaşılan bu esma mertebesinde, zât’ın varlığında, “mutlak vücûd”da bulunan,

- “â’ma’iyyet”,
- “a’demiyyet”,
- “zûlmiyyet”,
- “ilmiyyet”,
- “rûhiyyet”,
- “nûriyyet” zuhura çıkmış idi.

Zât mertebesinde “ilm-i ilâhi”de bulunan “a’yân-ı sabite”ler sıfat mertebesinde “nefes-i Rahmâni”ile “rûh” tan lâtif birer mânâ elbisesi giyerek, “esma mertebesi”ne tenezzül ederek, orada “nûr-u ilâhi” yayılarak “zûlmet” ten “nûr”a çıkmaya başladılar. Ancak daha kesif ve belirgin hale gelebilmeleri için, bir sonraki aşama olan “ef’al - şehâdet âlemi” ne tenezzülleri gerekmekte idi, fakat oraya tenezzül edebilmeleri için o âlemin

oluşturulması lâzım geliyordu, işte bu yüzden yukarıda belirtilen iki âlem, yani “sıfat”ve “esma” âlemleri, ki bunlardan “sıfat âlemi”ne “akl-ı kül”; “esma âlemi”ne de, “nefs-i kül” deniyordu. İşte bu iki âlemin yani “akl-ıkül”ile “nefs-i kül”ün müşterek faaliyyet göstermelerinden (izdivacından), gördüğümüz bu “âlem-i ecsam” (cisimler âlemi), “zâhir âlem” ortaya çıkmış olur.

Bu kitabı düz olarak okuyup geçmek bakın bir mevzu ile kaset doldu, yani burada kaç tane kitabın özü var, yani şerhin şerhi şerhin şerhi kaç tane daha kitap yazılır, bunun şerhi içinde. İşte tevhid ilmi ef al ilmi ile kıyas edilmeyecek şekilde olduğundan ef’al ilmi dediğimiz işte namazını şöyle kıl orucunu böyle tut, abdestini şöyle ayağını şöyle yıka dendiği zaman o bire bir, mana ile o cümle bire bir cümle ile karşılanmış oluyor ve tamamlanmış oluyor Ef’al mertebesinden bakıldığı zaman. Gerçi onların da özleri var ama irfaniyet yoluyla bunlar ancak anlaşılabiliyor, kesret aklıyla değil, yani çokluk aklıyla ef’al mertebesindeki yaşantıyla değildir.

Hani daha evvelce de söylemeye çalıştığımız gibi şeriat ikilik perdesi üzere bina edilmiş olduğundan hayata ikili bakılıyor. Ama Âdem (as) dan islamiyetin gelişine kadar yani Muhammediyet mertebesinin gelişine kadar çoklu çoklu Rablarla 12/39 ayetinde de belirtildiği gibi أَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ farklı farklı ilahlar mı rablar mı hayırlıdır, أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ yoksa Vahid ve Kahhar olan Allah mı hayırlıdır hükmü ancak Muhammediyet mertebesi ile geldi. Daha evvelki mertebelerde bu bilinmiyordu. Gerçi Yusufiyet mertebesinden bu çıktı ama burada yaşanması orada kelamı vardı onun. Buradaki yaşanması Yusufiyet mertebesini Muhammediyet mertebesi anlatıyor. Kur’an onun öyle

olduğunu anlatıyor, Yusuf acaba bunu söylerken hangi idrak ile söylemişti. Bunlar çok mühim meselelerdir. Onun için Kur'an-ı Kerim'de peygamberlerin velilerin lisanından birçok sözler ortaya çıkıyor, biz zannediyoruz ki o mertebede onların söylediği sözler öyle değildir.

Kur'an onları bize öyle anlatıyor. Yani Muhammediyet mertebesi idraki içinde onlar bize lütfediliyor anlatılıyor burası ince mevzulardan bir yeridir, yani Kur'an'ın özelliklerinden ve tevhid ilminin özelliklerinden bir yeridir. Onlar onu kendi devirlerinde hangi mertebeden konuştular söylediler anladılar acaba. Adem (as) dan buyana gelen bütün mertebelerin bize izahı Kur'an'da Zat mertebesinden yapılıyor. En yüksek mertebeden anlatılıyor, ama her hangi bir peygamber kendi mertebesine kadar olan yerden onu halkına anlatıyordu, yani ümmetine anlatıyordu, Süleyman (as) ın sözü ise Süleymanlık mertebesinden anlatılıyordu, Musa (as) ise Musaviyet mertebesinden anlatılıyordu, İbrahim (as) ise İbrahimiyet mertebesinden anlatılıyordu, o günkü hali ama biz bunları Kur'an'da okuduğumuz zaman Kur'an mertebesinden bunlar anlatılıyor bize aradaki fark çok büyüktür. Muhammediyet mertebesinin ilmiyle bunlar bize anlatılıyor.

11-İbadetin Üç Hali-Cünun, fünun sükûn.

İnsanın ömründe üç ibadet aşaması vardır, ibadet şekli yahut tür yahut anlayışı diyelim, bu gençlik devrelerinde vücudumuzun da mümkün olduğu kadar zinde genç güçlü olduğu devrelerde fiziki manada ibadetlerin ağırlıklı olması gerekiyor. Çokça oruç tutmak mümkün olduğu kadar o yaşlarda hem nefs murakabesi yapmak için hem nefsimize hakim olabilmemiz için işte vücudumuzun zinde güçlü olduğu devreleri başka türlü tutamayız, önleyemeyiz. Ayrıca dünyaya meyil etmememiz için, bu devirlerde zikrin fazla olması

ibadetin fazla olması gece namazlarının fazla olması yani fiziki ibadet ağırlıklı bir dönemin kişide olması gereklidir ilk başlarda.

İşte bu neyi oluştururyor, temelini oluşturuyor, orta yaşlara doğru gelmeye başladığımız süre içerisinde o fiziki ibadetlerden onun olgunlaşmasından meydana gelen sohbetlerden okunan kitaplardan meydana gelen bir muhabbet artışı olmaktadır. İşte orta yaşlarda ibadet kuru ibadetten fiziki ibadetten muhabbetli ibadete doğru gitmektedir. Aradaki fark budur, zaten kendi yaşantımızı da düşünürsek bunu da görebiliriz. Ama başta yapılan ibadetlerde bu muhabbet yok mu onlarda da var tabi muhabbet olmasa o ibadetler olmaz. Ama orta yaşlardaki muhabbet daha olgun daha kalıcıdır, daha güzel muhabbet olmaktadır.

Biraz daha ileri yaşlara geldiğimiz zaman görüyoruz ki artık fiziki gücümüz eskisi kadar kalmamıştır, o hızlı muhabbetimizde kalmamıştır, yani duygusal hızlı muhabbetimiz de kalmamış, çünkü bunların ikisi de fiziki güce bağlıdır. Fakat bütün bunların getirdiği irfaniyet ağırlıklı bir hayatın yaşanması gerekmektedir o devrelerde. Gençlik yıllarda yaptığımız iki rekat namaz şu kadar oruç şu kadar artık o devrede bunu yapmak mümkün değildir. Ama burada fiziken azalan bir şeyi irfaniyet ile ilim ile doldurmak gerekmektedir. (sav) Efendimiz ne buyururyorlar hani bir saatlik tefekkür bir senelik nafile ibadette bedeldir, birinci aşamada.

İkinci aşamada; bir saatlik tefekkür yetmiş senelik nafile ibadete bedeldir, daha kemalli aşamada bir saatlik tefekkür bin senelik ibadete bedeldir. Diyor Efendimiz. Bakın tefekkür ile yapılan ibadet ibadetlerin en ileri derecesidir. Ama bu yerinde ve zamanında ilk gençlik çağlarımızda böyle tefekkürü yapamayız. Yapsak da bu kemalat ile yapamayız. O zaman tatbikat gerekiyor, çünkü bazı şeyleri aşındırmamız gerekiyor o tatbikatla. Bazı nefsimizdeki uzantıları sivrilikleri o tatbikatlarla budamamız kesmemiz tırpanlamamız gerekiyor. şimdi buna vücut müsaade etmiyor. Bu bizim elimizde olan bir şey değildir, tabii seyirdir.

İşte bu devreler bizim artık durulmuş olgunlaşmış hani deniz bir dalgalanır dalgalanır gençlikte işte yaşlandığımızda durgun hale gelir tertemiz berrak ama sonsuz bir deryadır, işte kişi o deryanın genişliğinde sahillerinde dolaşıyorken her türlü dalgalara karşı geliyorken sonra o durulmuş olan mutmain olmuş olan kalp deryasında gönül deryasında yüzmesine devam eder gemisiyle vücud gemisiyle Muhammedi teknesiyle seyrine Muhammedi deryasında Muhammedi tekne ile bu bizim Muhammedi teknemizdir vücudumuz bu vücud ile Derya-ı Muhammedi de biz dolaşmaktayız. İşte bu sükünet ancak bu yaşlarda hasıl olur, muhabbetullah'ın tam kemaliyle oturması kendi benliğimizi varlığımızı gerçek yönüyle tanımamız bilmemiz kendimizin ne olduğunu idrak etmemiz işte "men arefe nefsehu fakat arafe rabbe hu" hükmü ile nefsimizi tanımamız oradan rabbımızı tanımamız bizde ve bizlere büyük bir sükünet sakinlik hani diyor ya "Uhud da biz onların gönlüne sekineyi indirdik" diyor Ayet-i Kerime هُوَ الَّذِي أَنزَلَ السَّكِينَةَ

فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ 48/4

Yani Ashab-ı Kiram'ın gönlüne sekine yani sükünetі indirdik sükünet ne demek huzur demek yani kendilerinde olan iman ile birlikte o imanı destekleyici sekiyneyi indirdik üstüne diyor işte bu devirlerde Cenab-ı Hakk bu hakikatı bu hadiseyi her birerlerimizin üstüne indiriyormuş sükünet deryasını sekiyneyi huzuru yani güveni. Yani tatmin mutmain olmuş bir yaşantıyı şüphelerden arınmış şaibelerden arınmış acabalardan temizlenmiş varlığın hakikatını idrak etmiş mutlak manada Hakk'ın varlığı kendi varlığının Hakk'ın varlığı olduğunu idrak etmiş ve böylece hayatını sürdürüyor hale gelmiş olmak işte biraz daha ilerlemiş devrelerimizde ibadetimizin şeklinin değişmesi fiili fiziki ibadetten tefekkür ağırlıklı ibadete geçmesi.

Bu her birerlerimizin üstünde oluşması tabi seyri olan hadise budur. Bakın evvelce Kur'an-ı Kerim kendi yani Arab

şivesiyle Arab lisaniyle okunduğunda bizlere ne kadar büyük haz vermektedir, halen de vermektedir, verecektir de, ama bu orta yaşlarda ve duygusal ağırlıklı hayat süresi içerisinde olan halidir. Bir zaman gelir artık bu yetmemeye başlar yani sadece duygusal gözlerimizden yaşların gelmesi ahlar vahlar olmakla birlikte bu olur ama bu yetmemektedir, ifade ettiği manalar nedir. Şimdi bir yerde Kur'an-ı Kerim okunuyor hafızın da lisanı kıraatı da çok güzel hıfzı da çok güzel sesi de çok güzel okuyor, kişinin birisi de ağlıyor. Bu duygusal bir haldir güzeldir ancak zaman içinde perde olur. Çaresi irfaniyyet ilmi ile bu duyguların desteklenmesidir.

Bir yemek duası

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿١﴾ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Allah Allah, zadellah bu gitti ganisi gele erenlerin nam-ı nimeti müzdad ola nimet-i celilullah berakat-ı Halilullah şefeat ya Rasulullah, üçler beşler yediler kırklar binbrler on iki pirler artsın eksilmesin taşsın dökülmesin gülban ginebi kerem-i Ali demi seyyid Cemalettin pirimiz Hasan Hüsamettin Uşaki cümle piran hazaratının demine devranına diyelim Ya Allah Huuuu… salli ve sellim ve barik ala eşref-i nur-i cemi-il enbiya vel murselin vel hamdu lillahi Rabbil alemiyn cümle geçmişlerimizin ruhu için Allah rızası için dertlerimize deva borçlarımıza eda hastalıklarımıza şifa olması için her türlü muradadlarımızın hasıl olması için her iki dünyada sadet ve selamet içerisinde olmamız için aşkullah şevkullah muhabbetullah muhabbet-i Rasulullah, muhabbet-i piran marifetullahın gönüllerimizde ebediyen parlaması için.

Çocuklarımızın kızlarımızın torunlarımızın evvela okullarında sonra hayatlarında işlerinde eşlerinde aşlarında

hayırlı olmaları için her iki dünyanın zorluklarından mahfuz olmamız için semavat ve arzın felaketlerinden de korunmamız için bilhassa evinde misafir olduğumuz Turgut Bey kardeşimizin aile bireyleri ile birlikte saadet selamet içerisinde bir ömür boyu huzurla hastalıksız bir ömür sürdürmeleri için sofralarından bereketin eksilmemesi gönüllerinden ilahi muhabbetin eksilmemesi için her türlü kötülüklerden muhafaza içerisinde olmamız için kem gözlerden görünür görünmez kuvvetlerden asan olmamız için her birerlerimizin gönüllerinde olan özel arzularımızın tahakkuku için son nefesimizde imansız gitmememiz için ahiretin zorluklarından asan olmamız için

Her türlü ufkumuz açık gönlümüzün geniş fikrimizin aklımızın ihatalı kapasite anlayışta olması için bihürmeti sırrı sureti fatihat-ı measselavat. Allahümme salli ala seyidine Muhammed ve ala ali seyidine ve Muhammed.

Kurb-u Feraiz

Kurb-u Feraiz: Farzlar ile yakınlaşmaktır. En sonunda daha asli olarak bu hüküm kalır insanda ağırlıklı olarak. Ama baştan Kurb-u Nevafil yani nafilelerle yaklaşma mutlaka lazımdır. Sadece beş vakit farz yahut senede bir ay oruç ise o yeterli olmaz. O yapılan şey bütün insanlara verilen askari müşterektir. Neden bakın Mirac gecesi cenab-ı Hakk evvela elli vakit namazı farz etti de sonra miraç dönüşünde Musa (as) ile karşılaştı yok sen yapamazsın neden Musa (as) ile karşılaştı da İsa (as) ile karşılaşmadı, veya İdris (as) ile karşılaşmadı, Eyyüb (as) ile, İbrahim (as) ile karşılaşmadı. Bunlar hep sorulacak şeylerdir. Sorulacak şeyler ve de cevaplandırılması hem de makul şekliyle gönlümüzün kabul edeceği şekliyle cevaplandırılması lazımdır. İşte bunlar da dediğimiz gibi hep irfaniyet isteyen işler bilgi ile olacak işler, bunları bildikten bilmeye çalıştıktan veya tamamı ile bilmek

mümkün değildir, bazı kısımlarını bilmeye çalışıp kişi bu bildiklerini de çevresi ile paylaşmak ne kadar güzel bir şey olmaktadır. O zaman ne oluyor, bunlar çevreye verildiği zaman verilemye başlandığı zaman buraya kadar büyük bir çaba ile gelinmiş büyük tecrübeler ile yaşanarak gelinmiş ve o şekilde bilgilenmiş olan o bilgileri yani müşahede ile toplanmış o bilgileri çevreye dağıtmak çevradekilerin o bilgileri daha kısa sürede almasına ve fayda sağlamasına sebep olmaktadır.

Aksi halde o kadar seneleri o kişilerinde geçirmesi gerekmektedir. Ama imkan bulur da geçirirler mi geçiremezler mi o da çok ayrı bir konudur. İşte böyle yaşanıp ta bir başka şekilde aktarıldığında kişilerin yolu o kadar kısaltılmış olur. Diyelim ki siz bir müşahedeye otuz senede vardınız yani otuz sene bir çalışma neticesinde bu böyleymiş diye mutlak manada muhabbet ehli olarak yani işin hakikatine vakıf olarak ulaştınız kendi çabanızla ama siz onu yakın bir dostunuza çevrenize verdiniz belki verdiğiniz de o kişinin yaşı 25 idi, otuz senede ancak erdiniz şeye 25 yaşında ermiş oluyor. Hiç olmazsa ilmen oraya yaklaşmış oluyor. Tabi tatbikatını yapmakta kendine kalıyor.

Kimse kimseye bir şey yaptıramaz zorla değil istese de yaptıramaz, ancak böylece tavsiyede bulunur, kendi tecrübelerinden fayda sağlanmış olur. Bu da işte ilmin zekatı olmaktadır. Onu da vermek farzdır, nasıl malın zekatı 1/40 olarak veriliyorsa ama bu ilmin oranı yok 40/40 ını vereceksiniz tabi alacak olan varsa vereceksiniz. Ehlullahtan birisi; *“Darı değildir saçamam hocam”* demiş yani karşısında alıcı olmadıktan sonra bu ilmi sokağa atamam tavuk yemi değildir, insan gıdasıdır. Kur’an-ı Kerim de Cenab-ı Hakk’ın bize belirtmiş olduğu seyr-i suluk yani Kur’an’ın seyr-i suluku ki en büyük mürşit Kur'an’dır.

O’nu açan da Efendimizdir, (sav) mürşit onlardır. Kur’an’ın irşadıyla seyr-i süluğun sırası Âdem (as) dan Hz Rasulullah’a kadar gelen peygamber hazaratının hayatıdır. Bu seyr-i suluk dört türlü seyir insanlık aleminde bu birinci seyr-i süluktu. İşte

Âdem (as) nasıl bir hayat yaşamışsa evvela bu hayatın zahiren yaşantısını tefsirlerden yahut meallerden okumamız lazımdır, yahut siyer kitaplarından kısas-ı enbiya kitaplarından özet olarak okumak lazımdır. Özet olarak hani ne demişler yükte hafif özde pahada ağır. Yükte ağır pahada hafif şeyleri toplarsanız hamallık yapmış oluruz, gereksizdir, işte bu biraz fıkıh ilmine benziyor, zahiri ilmi, miraç ilmi helezon ilmi yani yukarı yükseğe çıkan ilim değil de satıhta yayılan ilim ne kadar toplarsak toplayalım buranın ilmidir bizi bir yere götürmez.

Buradaki sahayı genişletir, ama buradadır, topraktadır, dünyadadır, bize lazım olan helezon gibi Kabe-i Muazzama etrafında yapılan yedi şaft (bir tavaf) onu biz yerde yapıyoruz ya aslında o yerde yapılan tavav değil her dönüşümüzde o matkabın üstünde yivleri var ya hani yolları var ya onun gibi böyle her dönüşümüzde böyle yükseğe doğru çıkarak o miracı yapmamız lazımdır, tavafı yapmamız lazımdır. Yoksa hep ayağımız yerde dön babam dön babam aynı yerdeyiz, o zaman bir defa dönmek yeterlidir, neden yedi defa dönelim.

Her dönüş bir nefis mertebesinin yükselmesi demektir, yedi defa döndüğümüzde yedi nefis mertebeleri oluşmaktadır. Bu da tarikat düzeyinden bir de Hakikat düzeyinden, Marifet düzeyinden dönmek vardır oralarda. Yerde döndüğümüz yani kendimizi yerde döndüğümüzü zannettiğimiz şeriat mertebesinin tavafı olmaktadır. Nefis mertebelerini düşünerek helezoni şekilde dönmemiz tarikat mertebesinin yaşantısını orada yaşamaktayız, yani kim hangi idrakta ise o idrakı itibariyle orada dönüş yapmaktadır. Hakikat mertebesinde olan kimse ise Sıfat-ı subutiyenin hakikatlerini orada yaşamaktadır. Birinci dönüş Hayat, İkinci dönüş İlim, üçüncü dönüş İrade, dördüncü dönüş Kudret, beşinci dönüş Kelam, altıncı dönüş Sem', yedinci dönüş Basar. Yedi subuti sıfatın zuhurunun her bir dönüş zuhur orada tahakkuku da ayrıca. Bunlar Hakikat mertebesindedir.

Marifet mertebesinde ise bütün bu dönüşlerin hepsini kendi varlığında müşahede etmektir. Yani her mertebede dönen kişi

o kişinin şahsında dönmektedir orada İnsan-ı Kamil hükmünde. Bir başka ifade ile İnsan-ı Kamil Kabe-i Muazzama'nı içine girmiş, O'nu tavaf etmekteler hepsi. "

Sen O'na korkma de Kur'an-ı Natık,
Gönül Kabesine gir ol mutabık
Devreyle ol Kabe'nin etrafını
Devrederler bir gün gelir Şems'i Zat'ını

Öyle demiş ehlullahtan birisi güzel de söylemiş, Evvela Âdem (as) ın hikayesini yani Kur'an-ı Kerim'de bahsetmiş olduğu yaşam sistemini aşamalarını bilmemiz gerekmektedir, orada oluşan hadisedeki rol alan varlıkları da tanımamız gerekmekte bu şekilde orada bakın melaike-i Kiram var, şeytan var, insan var ve Rab var. Bir de dolaylı yılan vardır. Yılanın neyi ifade ettiğini işte batın alemde bilmemiz lazımdır. Evvela Âdem ile başladığına göre Adem-i Mana yani Âdem-i Hakiki, ne demek Edem ne demek, kelime olarak ne demek insan ismi ile vasf edilen Âdem insan ne demek Cenab-ı Hakk bunu murad etti de neyi murad etti, yani halife Âdem'i halk etmekle bir iradesi vardı bir ceal kılması vardı, "yeşa'e" bir dileği vardı, muradı neydi.

İşte evvela bunu peygamber Adem'de (as) bunları bildikten sonra her birerlerimizin de bir Adem olması dolayısıyla onları kendi üzerimizde tatbike geçmemiz bize çok şey kazandıracaktır. Yoksa geçmiş pir hazaratlarının hayatı şöyleydi, işte efendim benim pirim gavstı, hangi tarikat yoluna baksanız bunları söylemektedir. "Benim şeygim gavs, benim şeyhim kut-bul aktab, benim şeyhim kut-bul azam" tamam kardeşim mübarek olsun inşeallah tabi öyle olsun iftihar ederiz ne güzel olur, keşke biz de istifade etsek eline ayağına sarılsak ama bu Gavs dediğin şey çarşıdan alınır satılır böyle paketlenmiş bir şey bir meyve suyu gibi değildir,

Yani hatırda bilinsin hemen öyle tesbit edilsin, hele bizler gibi insanların onları hemen bu gavsdır diye değerlendirme yapmamız ne mümkündür, Allah (cc) diyor ki "benim velilerim kubbelerimin altındadır onları benden başkası bilemez" diyor.

Biz şimdi geliyoruz üç aylık bir tarikat müntesibi olmuş “Benim şeyhim gavs” iyi mübarek olsun, yani demek istediğim bu kelimeleri o kadar hemen ucuza alıp veriyoruz ki on daha evvelkiler öyle demişler o da aynısını söylüyor, Gavs da Gavs nedir, müşahede ederek mi söyledin bunu bilerek mi söyledin, gavsı tanımak için evvela kendini tanıman lazımdır, işte Ali, Veli, Ahmet neyse temiz kalpli arkadaşın kardeşin, mübarek sen daha kenndini tanımıyorsun kendinden haberin yok uçuyorsun havalarda hayatını nefsinin bütün ihtişamıyla sürüyorsun Ondan sonra “Benim şeyhim Gavs” iyi hadi bakalım Allah selamet versin cümlemize inşeallah.

Cenab-ı Hakk’a ne kadar şükretsek azdır, Zat’ının yolunu açmış her bir gurubun bir istikameti vardır, kimisinin istikameti talebe yetiştirmektir, kimisi fakirlere yardım etmektir, kimisi şer’i manada işte o hukukun yerleşmesi içindir görevleri kimisi okul yaptırmaktır kimisi hastane yaptırmaktır, bunların hepsi güzel şeyler hepsi bunların sırat-ı Mustakıym Hakk yolu ama bize Sıratullah lazımdır. Yani Allah yolu lazımdır. Eğer gerçek mü’minler isek bunlar da islamiyetin dışında olan bir sistemler değildir, çalışma sistemleri değildir, insanlık içinde hep islamdan ayrı değildir. Ama islamın içerisinde o kadar çok meratip var ki islam tek bir mertebeye oturan tek bir direğe oturan bir bina değildir.

İslamın çok direkleri vardır. Bunların içinde işte bütün meratip var, Adem mertebesi var, İdris mertebesi var, işte Şuayb, Yakub, İbrahim, Musa, İsa Muhammed (as) mertebeleri vardır. Bunların hepsinin ismi islamiyettir. Sadece Hz Peygamber efendimizin getirdiğinin ismi Kur’an islam değildir. Ancak bu Kur’an Zat’i bir zuhur olduğundan Adem (as) dan da mertebe var içerisinde yani Adem (as) ı da anlatıyor, bütün peygamberan hz lerini anlatıyor, yani bütün peygamberler bütün kitaplar gelmiş geçmiş bütün ehlullah hepsi Kur’an’da mevcuttur. Yani islam dininin içinde mevcuttur. Cenab-ı Hakk kemal işte son kitap son peygamber başka yapılacak bir şey yok bu sistem içerisinde.

Yani Allah’a giden yolda miraç yolunda başka yapılacak bir şey yoktur hepsi gösterilmiştir. İşte biz o yüzden o ümmetlerin en şereflisiyiz, ismimize de “Ümmet” diyorlar, bakın “Ümmet-i Muhammed” (sav) diğerlerinin ismine “kavim” diyorlar bakın diğer peygamberlerin çevresinde olanlara “Kav” diyorlar, “Kavim” diyorlar, bize neden “Ümmet” diyorlar, çünkü “üm” ana demektir, kaynak demektir, Hz Rasulullah Efendimizin de bir ismi “Ümmi”, “ümmi sadık” diyorlar ümmi peygamber diyorlar. Biz de zannediyoruz ki zahir ehlinin az anlayışına göre eksik demeyelim de kısa anlayışına göre “Efendim hz Peygamber okuma yazma bilmiyordu, “ diye böylece kabulleniyoruz.

Öyle diyorsa öyledir o mertebede, kimsenin bir şey dediği yok ama biz gerçekten efendimizi tanıma yolunda eğer yürüyorsak ve bu samimi isek efendimizi Hakikat-ı İlahiyeyi Hakikat-ı muhammediyeyi, Hakikat-ı islamiyeyi, gerçeği yönüyle anlamak istiyorsak o zaman onun üzerine tabi biraz eğilmemiz hakikatlerini ortaya çıkarmamız lazım yok olanı değil içinde mevcut olanı ortaya çıkarmamız lazımdır. Yok olan zaten çıkmaz, ama islam dini o kadar geniş bir yelpazeye sahip ki içinde yok yoktur. Ama biz çıkaramıyorsak o derinliğe dalamıyorsak yüzücülüğümüz maheretimiz yoksa deniz dibindeki incileri çıkaramıyoruz.

Rahman Suresinde diyor ya hani يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ 55/22 inci ve mercan çıkarırlar biz de zannediyoruz ki işte o Hint okyanusunda Japonya’nın oralarında derin denizlere dalıyorlar da istiridye, midye çıkarıyorlar da içinden inci çıkıyor, bunu haber verdiğini zannediyoruz. Tabi onu da haber veriyor ama esas bizdeki deryadan çıkardığımız incilerden mercanlardan haber veriyor Cenab-ı Hakk. Bizim batınımızdan haber veriyor, hadis-i şerifte Efendimiz şöyle bildirdiler, Kur’an-ı Kerim’in en az dört manası vardır, yedi manası hatta yetmiş manası hatta sonsuz manaları vardır buyurdu.

Kur’an-ı Kerim ayetlerinin herhangi bir şekilde bu budur bundan başka manası yoktur, dediğimiz zaman kim olursak olalım, ona en büyük kötülüğü yapmış oluruz. En büyük eksikliği Kur’an-ı Kerim’e vermiş oluruz ki böyle bir şey söz konusu değildir. Bu bizim aczimizdir, ancak Kur’an’ın acziyeti değildir. Ne ararsanız bu kitapta bulursunuz bakın yaştan ve kurudan sıcaktan ve kurudan ne varsa biz burada hepsini belirttik. Diyor Kur’an-ı kerim’de. Kıyamete kadar gelecek ilmi hakikatler fiziki hakikatler psikolojik hakikatler, kimyasal hakikatler yani ne varsa alemde tarihi hakikatler hepsi Kur’an-ı Kerim içerisinde vardır. Ama şifrelenmiş ama dağıtılmış, ama hikaye tarzında anlatılmış, yeter ki irfaniyetle biz bunları anlayalım.

İşte İnci mercan çıkarmak budur, o inci mercan deryası bir bakıma o inci dediği şey aslında bizim sabahları akşamları gece muhabbetle döktüğümüz göz yaşlarıdır, onlar inci gibidir, o göz yaşının bir tanesini bütün dünyadaki incileri satarak parasını verse ödemesi mümkün değildir. Hak yolunda dökülen bir tek gözyaşı onların hepsinden değerlidir. İşte o nereden çıkıyor, insanın varlığından çıkıyor insan deryasından çıkıyor, gözü kuru olan bir insan inci tabi biraz zor çıkıyor ondan.

Kur’an ayetlerinin dört manasından bir tanesi Zahir, yani Arab harfleri ile meal olarak karşılığıdır zahiri budur. Ama onun bir de batını var içerisinde, Efendimiz bir de Haddi var diyor ayetlerin, bir de ayetlerin Matlaı var diyor efendimiz. Yani Zahiri var, Batını var, Haddi var, Matlaı vardır. Yani Zahiri var, Batını bir içteki özü var, bir de Haddi, hududu var, haddi demek hududu sınırları var demektir. Mesela خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِى سِتَّةِ اَيَّامٍ 25/59 Allah bu alemleri altı günde halk etti, semavat ve arzı yedi tabaka olarak halk etti, dediği zaman bütün semavat ve arzı kucaklamış oluyor o bir satırlık ayet-i Kerime. İşte haddi dediğimiz budur. Ayetin bir de

matlaı vardır, yani doğuşu, nereden doğuyor, hangi mertebeden kaynağını alıyor, işte ef’al mertebesinden esma mertebesinden sıfat mertebesinden Zat mertebesinden kaynağını alan ayetler vardır. Yani Cenab-ı Hakk Zat’ından bahsettiği ayetler var bunlar Zat’i ayetler, misal olarak وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي 15/29 Bakın “Ben yaptım” diyor Cenab-ı Hakk bundan daha ötesi var mı böyle muhteşem bir ifade olur mu böyle büyük bir lütuf olur mu insan için. Dolaylı işte yağmur yağdırdım ondan istifade edersiniz rızıklar çıkar diye bakın bunlar dolaylı olarak belirtiliyor, ama Zat’i manada insanın da zat’iyle ilgili olan ayet-i kerimelerde “Ben yaptım” diyor Cenab-ı Hakk “Sana ruhumdan verdim” diyor bundan büyük bir şeref mi olur insanda ama biz bunları hep ezbere okuyup geçtiğimizden sadece suri kelam nakli ile baktığımızdan oradaki öze de ulaşamadığımızdan özümüze intikal edemiyor. Ama evvela biz oradaki öze ulaşıp onu oradan almamız kendi özümüze intikal ettirmemiz gerekiyor.

İşte belirli daha olgun yaşlara gelindiğinde bunları arıyor insan, bu ağırlıklı çalışma ağırlık kazanıyor. İşte birincide fiziki manada ki ibadetler oruçlar işte zikirler, ikincide muhabbet ağırlıklı, üçüncüde de irfaniyet ağırlıklı bir yaşam tarzı oluşuyor ki yaşamın normali budur. وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي Ruhumdan üfledim diyor, buradaki “Ruhumdan” ifadesi Zat’i ruhumdan mahluka dönük rühümü üfledim manası vardır. Yani mahlukata dönük ruhumu üfledim, o mertebede, ama İsa (as) mertebesinde وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ 2/253 Bakın onu kudsi ruhla destekledik, bakın oradaki ruh mertebesi ile diğeri arasında fark vardır. Ruh-ul Kuds, kudsi Ruh mukaddes ruhtan üfledim diye bakın insanlık bir mertebe daha yukarıya çekiliyor.

İmam-ı gazali'ye birkaç kişi gelmiş de O'na Ruh'tan sormuşlar, O da diyor ki "Bana kendilerinde kabiliyet gördüğüm birkaç kişi geldi" diyor, bakın sıradan kişiler gelse cevap vermeyecek bakacak ki bunların gönülleri kalpleri dünya ile dolu oraya koyacak bir şey yoktur, evvela orasını dünyadan temizlesinler sonra oraya ahiretlik bir malzeme konsun. Diye "Baktım ki kendilerinde kabiliyet var, bu hususta kendilerini temizlemişler alıcılar, talepkarlar, bana ruhun mahiyetinden hakikatinden sordular, diyor ve ben de cevaplamaya çalıştım, aralarından yine biraz münaza edenler çıkmış, "Ruh rabbimin emrindendir" sözü kinayedir diyor. Yani benzetmeli bir kelimedir, Ruh onun gayrımıdır ki diye biraz daha o perdeyi biraz daha açıp daha da açık olarak ifade ediyor.

Ruh onun gayrı mıdır sanki diyor. Yani orada Zat'ıyla tecelli ettiğini ifade ediyor. Ve sadece babamız dedemiz Adem (as) zuhuruna has bir hadise değildir bütün insanlığa has bir hadisedir. Çünkü ondan ayrı farkımız yoktur. O bu işi başlatan devamı da aynısı olarak gelmektedir. Tabi aynı derken her birerlerimizin bir terkibi var, var ediliş sistemi aynı ruh ile yani onun bize verdiği Zat'i ruhuyla devam etmektedir. İşte insanda görülen bu kemalat onun ruhuyla olan kemalat biz onu kullanıyoruz da bizim zannediyoruz, biz kendimize mal ediyoruz.

İçinde bulunduğumuz yani her birerlerimizin kemalatımızın farkında bile değiliz. Gerek beşeri fiziksel kemaltımızın gerek ilahi kemalatımızın o kadar mükemmel bir varlık insanoğlu ki her şeyi kullanabiliyor, her varlığı musahhar kıldım, sizi teshir ettim, yani size sihirledim diyor, şu eşyayı çekelim şu masayı masanın üzerindeki o bez örtü ben burada rahatım deme Hakkına sahip değildir. Çünkü biz onun üstünde amiriz, bütün alemde amiriz yani halife isek amir olacak öyle olacak. Ama biz bu imkanlarımızı hep dünyalık nefsimiz istikametinde bu kabiliyetlerimizi kullandığımızdan batın halimiz perdeli kalmaktadır.

Bir türlü öze inemiyoruz, işte bu öze inmek için başlarda o gençlik devresinde fiziki ibadetlerin çoğalması çok olması gerekiyor. İşte belirli mücadelelerden sonra kişi belirli aşamaları geçtikten sonra o zaman fazla ibadete gerek kalmıyor, ama boş mu kalacak hayır, onun yerine muhabbet ilave edilmiş oluyor. Daha ileriye doğru da irfaniyet ilave dilmiş oluyor. Şimdi başı ağrıyan bir kişi düşünelim midesi ağrıyan ayağı ağrıyan bir kişi düşünelim, bunun tedavisini yaptıktan sonra kendilerine bir iki aylık tedavi süresi tanındı, neyse hastalığının seyirine göre sabahleyin yarım öğleyin bütün akşam şunu alacaksın yatarken bunu alacaksın gibi bir reçete verilmektedir.

Bu reçete nereye kadar devam etmektedir, doktor diyor ki bunu altı ay kullanacaksın, veya bir sene kullanacaksın diyor. O süre geçtikten sonra baktık ki biz fiziken sıhhate erdik ben bunu terk edemem doktora haksızlık olur, olmaz böyle şey tekrar tekrar o reçeteyi yenilemek akıl karı mı akılsızlık karı mı. Ama doktora danışarak tamam yeter artık bu kadar. İşte biz bazı şeyleri böyle yapıyoruz, yani reçete görevini yaptığı halde biz o ilacı terk edemiyoruz çünkü bize alışkanlık haline geliyor, bu da bizi bir yere götürmüyor. Ama hiç mi faydası yok tabi faydalı sevap yazılıyor sadece ama Hakk indinde bakın biraz sivri gibi laf olacak ama sevap dahi bir yüktür. Hadi günah yük ama sevap nasıl yük olacak.

Sevap eğer benlik ile yapılmışsa kişinin nefsaniyetini arttırır, işte ben şu kadar mevlüt okuttum, gibi haşa kusura bakmayın bunlar hep yapılacak da benliğimize verirsek eğer bunları işte şu kadar şunu yaptım bu kadar bunu yaptım demekle bunun altında yatan benlik farkında olmadan kişiyi “ben” egoya sürüklemektedir. İşte bu kişiye yük olmaktadır. Ama bu onu Cennete götürür mü götürür, gayesi niyeti arzusu istikameti cennetse kişinin hedefine ulaşır. Gayet güzel bir şey bu da kimsenin bir şey dediği yoktur. Ama biz Hakk ehliysek Hakk’a giden yolda sevapta günahta insana yüktür.

Neden peki amel yapmayacak mısınız amel yapacağız da arkasından bir şey beklemeden işte şu kadar sevabım var bu kadar sevabım var, dendiği zaman onların hepsi yüktür sırtımızda ama Hakk ehli Ruh ehli Nur ehli Nurun, Ruhun ne gölgesi olur ne sevabı olur, zaten ne de günahı olur. Ancak işte bu hal bu hakikat Hakk'a uruc eder, miraç eder yani yükselir. Cenab-ı Hakk'a ne kadar şükretsek gerçekten azdır biz kendi kendimizin değerini bilemiyor çok ucuz pahaya sattı diyorlar ya Yusuf (as) ın kardeşleri onu kuyuya attıksan sonra zaman zaman gelip dolaşıyorlardı acaba ne yapıyor ne ediyor diye daha ölmedi mi diye.

Bakın orada Cenab-ı Hakk'ın bizlere eğittiği Efendimiz vasıtasıyla bizlere her birerlerimize naklettiği o kadar şehaser güzellikler özellikler ve yol açıcısı var ki o kadar olur Kur'an zaten öyle zaten yeter ki biz idrakimizi şuurumuzu ufkumuzu genişletelim de onun vericiliğinin karşılığı olan alıcı talebinde bulunalım çünkü o hep veriyor, sonsuz olarak veriyor, eksilmesi de yok kim ne kadar alırsa alsın eksilmez bir hazinedir. Hakkın Zat'ının zuhuru eksilir mi, mümkün değildir.

Kardeşleri geldikleri zaman bakıyorlar ki bir kervan oralarda dolaşıyor uzaktan seyir ediyorlar nihayet tabii seyir kuyu başına gelmişler kovayı kuyuya sarkıtıyorlar, kovayı çektiğinde aaa buşra, aaa Gulam diyorlar yani mjdeler olsun bir çocuk çıktı diyorlar, su beklerken çocuk çıktı diyorlar, Bakın kervana orada çocuk şu bu lazım değldir, kervana orada su lazım, yani oradan çıkan her ne kadar insan ise de çok değerli sudan çok değerli bir varlık ise de ama orada olan ihtiyaç suya olduğundan orada su daha değerli çocuk ihtiyaç değil. Orada o kervana o su hayat veriyor.

Çocuk daha çok tüketici hükmündedir. Bunun üzerine Yusuf (as) ın dışarıya çıktığını gördüklerinde abileri hemen kervanın başına geliyorlar bu diyorlar bizim kardeşimiz alın bunu götürün Ayet-i Kerimenin ifadesiyle وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ

دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ 12/20 çok ucuz pahaya sattılar. Diyor, işte bakın bu kadar ucuz paraya biz satılmadıkça yani kendimizi bu kadar değersiz zelil, hor hakir hale o mertebede ama getirmedikçe o mertebeyi aşmamız mümkün değildir. Yusuf'luk mertebesini aşmamız mümkün değildir, ve işte orada desek ki ya beni nasıl satar sınız bakın Yusuf'un hiç sesi çıkmıyor, kervancıya kerdeşlerini şikayette bulunabilirdi, bunlar beni öldürmek istiyorlar kuyuya attılar, ne olur gidin babama haber verin beni bunlardan kurtarın babam size daha çok mükafat verir, zaten verirdi de Yusuf bunları diyebilirdi ama demiyor.

Neden çünkü o Hakk'ın takdirine rıza göstermiştir, boyun eğmiştir, yani hadiseleri yönlendirmiyor, hadiselere tabi oluyor, işte biz de seyir anında bazı hadiselere tabi olmamız gerekiyor. Kah babamızdan anamızdan kah en yakın kardeşlerimizden kah sağdan soldan yakından bizi böyle çok değersiz "severen kalila" hükmüyle basit şeyler görebilirler, görsünler şeref duyarız çünkü Yusuf'luğu bize yaşatıyorlar orada. Kendileri büyük olsunlar biz küçük olalım zararı yok, ne kayıp ederiz ki onlar bu düşünceleri ile ne kazanırlar, ayrı konudur.

Ve kervan O'nu alıp götürüyor, babaları Yusuf (as) ın kardeşlerine وَجَاءُو عَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ 12/18 size bu fiili nefsiniz yaptırdı diyor. Babası çocuklarını hiç suçlamıyor,

12-Kelime-i Tevhid

Tevhidin hakikati itibariyle hani kelime-i Tevhid, Tevhidin gerçeğini bildiren Tevhidin “la İlahe illallah” hükmü bizlere en kemal mertebesinden bildirildi. Ama bir de onun zirve mertebesine giderken seyiri var yolu var, bunun ilk başlangıcı “La faile illallah” sonra “La mevcude illallah” , “la mevsufe illallah” , La mabude illallah” , “la ilahe illallah” Yani “La ilehe illallah” ile “La mabude illallah” aynı yeri belirtmektedir. Diğerleri de evvelki aşamaları belirtmektedir. Bütün aleme baktığımız zaman Hakk’ın Zat’ından başka bir varlık yoktur. Bütün alemde bütün olarak Hakk’ın varlığından başka bir varlık yoktur.

“La faile illallah” Hakk’ın fiilinden başka fiil yok bu alemdeki bütün fiillerin kaynağı Hakk’ın kendisidir. “La mevcude illallah” Hakk’ın varlığından başka mevcut yok, “La mevsufe illallah” Allah’ın varlığından başka sıfatlanmış yani vasıflanmış hiçbir barlık yok, bütün sıfatlar vasıflar O’nun vasıflarıdır, ve bunun neticesinde de “la ilahe illallah” Allah’tan başka hiçbir varlık yoktur. Yani Ef’al Allah’ın fiilleri mevcut olan Allah’ın varlığı, mevsuf olan bu mevcudatta isimlenmiş olan sıfatlanmış olan bütün varlıklar Hakk’ın sıfatları ve bunların toplayıcısı da “La ilahe illallah”

Şimdi böyle dediğimiz zaman “La faile illallah” dediğimiz zaman “La mevcude illallah” , la mevsufe illallah” , “la ilahe illallah” dediğimiz zaman baktığımız her eşya Allah’tır hükmü ortaya çıkmaktadır kelimenin zahir manasıyla. O zaman her önümüze gelen şey Allah mıdır, diyeceğiz veya demek zorunda kalacağız, veya bu kanaatte olacağız. İşte bu gördüğümüz bütün alemler zuhur olarak Hakk’ın zuhurundan başka bir şey değildir. Burası kesin ve mahiyeti itibariyle hakikati özü itibariyle aynı, ama zuhur ve tecelli yönüyle gayrıdır. Ayniyet ve gayriyet hükümlerini de birlikte kullanmamız gerekmektedir.

Haşa Cenab-ı Hakkı şu varlık ile vasıflandırmayalım diye. Eğer cenab-ı Hakk sadece budur dersek herhangi bir varlık

suretinde oraya Hakk dersek biz putperest olmuş oluruz. Putperestin putperest olmasının sebebi Cenab-ı Hakk'ı bir yerde sınırlamasındandır. Ama dersek ki burada da var burada da var, orada da var O'nun zuhur ve tecellisi, o zaman biz putperest olmayız, genel manada bu hakikati idrak etmiş oluruz. Ama bu Zat'i zuhuru değil fiili zuhurudur cenab-ı Hakk'ın. Fiil mertebesinden zuhurudur. İşte bu yönüyle Hakk'ın gayrı, ama bunun özünde olan hakikati yönüyle de Hakk'ın aynıdır. Yani ayniyet ve gayriyet hukukuna riayet etmemiz gerekmektedir.

Bu Hakk'tır dediğimiz zaman burada bir tenzih etmemiz gerekiyor, bunu Hakk'ın varlığı olarak düşünmekten görmekten tenzih etmemiz gerekiyor. Tenzih te aslında birçok ifadeleri olan bir oluşumdur, ilk yapmamız tenzih kendimizi tenzih etmemiz lazımdır. Yani "Cenab-ı Hakk şunu etmez bunu etmez noksan sıfatlardan aridir", diyoruz ya bu noksan diye ifade ettiğimiz sıfatlar hangi sıfatlardır acaba. Nakıs dediğimiz noksan dediğimiz sıfatlar hangisidir acaba. Bu alemde Allah'ın varlığından başka varlık olmadığına göre noksanlık veya yücelik izafe ettiğimiz nereye kime neye göre olacaktır.

Noksan veya yüce olması ikinci bir varlık gerektirmektedir ki onun ölçülerine göre yani iki uzunluk olmalı ki şuna göre bu kısa denebilsin. Karşılaştıracak böyle bir varlık olmadığına göre neye göre noksan neye göre ali yani yücedir. İşte bu noksanlık bizim anlayışımızda olan noksanlık Hakk'ın kendinde olan noksanlık değildir. Kendi noksanlığımızdan Hakk'ı noksan anlamamız, Hakk'ı noksan anlamamıza biz Hakk'a noksanlık izafe etmekteyiz. Bakın bu yönden mesuliyet altına düşmekteyiz. İşte efendim Hakk bunu yapmaz onu etmez peki nereden bildin kardeşim, İşte Allah haşa her türlü noksanlıktan münezzehtir O'nu tenzih ederiz şunu etmez bunu etmez, nereden biliyoruz, peki bu alemde olan hadiseleri kim ediyor o zaman noksan diye vasıflandırdığımız hadiseleri kim ediyor, o zaman ikinci bir Allah lazım ki o noksanlıkları o Allah'ın yüceliklerde bizim Allah'ımızın olsun. İşte bu noksanlık ve yücelik ifadeleri de izafi birer kelamdır. Yani göreceli

varlıklara kimliklere kişilere göre, göreceli mutlak manada bir noksanlık diye bir şey yoktur zaten bu alemde.

Noksanlık göreceli varlıklara göre ama her bir noksan dediğimiz şey noksan dahi olsa o noksanlığın kemalatını yaşamaktadır. Noksanlık da bir kemalattır. Şimdi Çok güzel bir koku, beşeriyetimize göre ayırdık bu kokuyu güzel gül kokusu bir de çöplerin yanından geçiyoruz, eksi koku noksan koku diye ifade ediyoruz. Ama bu noksanlık mutlak manada bir noksanlık değildir, bakın burası çok hassas bir meseledir, izafi manada bir noksanlıktır. Görecelik yönden bir noksanlıktır, gül kokusuna göre oradaki noksan diye ifade ediliyor orada bir noksanlık yoktur. Ama o koku nefsimizin hoşuna gitmediği için biz ona noksan diyoruz ya bizim nefsimiz o kokudan hoşlanıyorsa gül kokusu bizi bozuyorsa o zaman gül kokusu noksandır.

Peki gerçek noksan hangisidir, şimdi şer-i manada yaşayan bir kimse şeriat mertebesinde yaşayan bir kimse yani yukarılarda olan bir Allah inancı olan kimse güzel bir inanç bunu kötülemek babında söylemiyoruz ama biz kendimizi bulalım diye misal veriyoruz çünkü mertebelerin hepsi mevcuttur, o kişi Allah'ı o kokudan tenzih eder, "Ya rabbi o kokudan seni tenzih ederim gül kokusuyla seni isimlendiririm vasıflandırırım, gül kokusunu sana layık görürürm" diye iyi niyetiyle bunu söyler. O kokudan Allah'ı tenzih eder. Allah'ı o kokudan tenzih eder ama hakikatta çok yanlış yapar, çünkü o kokuyu oradan tenzih ettikten sonra o kokuya başka bir sahip vermesi gerekir.

Bu sahip vermesi de ikinci bir Allah'ın olmasını gerektirir, o kokuya mutlak manada sahip olacak bir varlık olması gerekmektedir hem de eşit değerde, gül kokusunun sahibi nasılsa eksi dediğimiz o ekşi kokunun da bir sahibi olacak aynı değerde olacak hem de. İşte oradaki koku bakın eksi koku değildir, kendi kemalinde olan bir kokudur, onun da bir kemali var orada sirkenin kokusuna ne kadar keskin kokuyor diyoruz, işte o keskinliğin kemalini orada gösteriyor, kendi mertebesinin

kemalini gösteriyor, o halde ne oluyor; her şey kendi mertebesi itibariyle kemaldedir. İşte orası ekşi kokuyor, eksi kokuyor dediğimiz zaman Allah'ı tenzih ediyoruz dediğimiz zaman biz bu anlayıştan kendimizi tenzih etmemiz lazımdır.

"Ya Rabbi ben senin Hakkında yanlış düşünmüşüm estağfirullah" deyip kendimizi temizlememiz lazımdır bu anlayıştan. İşte tenzih bize lazımdır Allah'a tenzih gerekmiyor. O zaten her şeyi ile vardır, neyinden neyi tenzih edeceksin. Yalnız mutlak manada tenzih mertebesi vardır, "tenzih-i Kadim" diyorlar ona Amaiyet mertebesinde hiçbir zuhur ve tecelli olmadığından o mertebeyi ef'al aleminde görmekten görülmekten tenzih ediyoruz. Çünkü o mertebeye ne güzellik ne çirkinlik diye ifade edilen hiçbir şey oraya ulaşamadığından o mertebeyi bu maddi zuhurlardan tenzih ediyoruz.

İşte orada hiçbir şey yoktur, yani zuhur olmadığı için zuhur yönünden orayı tenzih ediyoruz ki bu tenzih-i kadim bunun da bilinmesi mümkün değildir zaten o alemin ama bu alemde Cenab-ı Hakk'ın varlığını tenzih etmek demek O'nu sınırlamak demektir. Muhiddin-i Arabi Hz leri öyle diyor, "tenzih edersen O'nu kısıtlarsın, yani şunu yapmaz bunu yapmaz diye O'nu kısıtlarsın O'nun Hakkında karar verirsin gibi, teşbih edersen O'nu sınırlandırırsın" diyor bakın. Ne tenzih ne teşbih tevhid edersen yani bütün tenzih ve teşbihi birleştirirsen Hakk'ı Rabbını o derece tanımış olursun diyor.

İşte baktığımız zaman elimize aldığımız herhangi bir varlık özü itibariyle Hakk'ın Zat'ının zuhurundan tecellisinden başka bir şey değildir. Ama mahiyeti itibariyle mahluk, aslı itibariyle Halik, alemde ne varsa her varlık böyledir. İşte böylece hayata ve hadiselere bakarsak başımıza gelen her hangi bir hadise karşısında fazla hüzünlü olmayız, falan filan yaptı diye bir ilah çıkarmayız karşımıza çünkü falan yaptı dediğimiz zaman o yapana bir faile fiilinin sahipliğini vermiş oluyoruz, yani onu bir varlık olarak kabul etmiş oluyoruz, o zaman da şirke düşmüş oluyoruz, farkında olmadan işte oradan kendimizi tenzih

etmemiz lazımdır. Ama kolay mı değil mi tecelli geldiği zaman anlaşılıyor, ve de kolay değildir tabi. Kişi hangi mertebeden namazını kılıyorsa o mertebeden tenzihi geçerlidir, yani O'nu yüceltmesi o şekilde o mertebedendir. Zaten orada kişi kalmadığından Cenab-ı Hakk kendi kendini orada Âlâlaştırma yüceleştirme kendi lisanından yani kişinin ağzından kişinin kulağından kendi faaliyetini sürdürmektedir orada. Kendi kendine onu söylemektedir, "Semi Allahü limen Hamide" diyor ya, Allah her söyleneni duyar, kişinin namaz kılanın lisanıyla söyler, namaz kılanın kulağı ile dinler.

"Allah hamd edenin hamdını duyar" dediği işte zaten söyleyen duyan kendisi tabi ki duyar bütün varlıkta da böyle olduğu için herkesten duyar, kendi varlığından duyar, yani dışarıdan uzaktan değil. Hani bir ıtriyatçının bir hikayesi vardır, işinin bir tanesi bir dükkanın önünden geçerken düşüp bayılmış bir türlü bunu uyandıramıyorlar yani ayıltamıyorlar, orada yatmış kalmış doktor gelmiş bir şey yapamamış, eczacı gelmiş bir şey yapamamış, nihayet çevrede tanınan ve akıl danışılan kemal ehlinden birisi varmış, demişler bir de şu dedeyi çağıralım bakalım neyse onu çağırıyorlar geliyor o baygın yatan insana bakıyor bakıyor, bunu tanıyan var mı diye soruyor.

İçlerinden birisi ben tanıyorum diyor, peki bu ne iş yapıyordu diyor, efendim debbahtı o diyorlar. Yani deri temizleyicisidir diyorlar. Ha öyle mi diyor, gidin bulun biraz hayvan gübresi diyor, getiriyorlar hayvan dışkısını onu burnuna yaklaştırıyor koklatıyor, baygın adam hapşırarak kendine geliyor. Ayağa kalkıyor ve ne oldu derken oradan uzaklaşıp gidiyor, şimdi orada kalanlar bu iş nasıl oldu diyorlar, sen bu adamı nasıl uyandırdın diyorlar, onun diyor mesleğini sordum, mesleği debbah olduğu için onun burnu o kokuya alışık, o koku ona hayat veriyor, adamın önünde bayıldığı dükkan ıtrıyat dükkanıdır, gül kokusu ve gül yağı satan bir dükkan o dükkanın önünden geçerken o gül kokusu onu vurmuş, bayılması o yüzden fiziki manada değildir.

Gül kokusu ağır gelmiş bayıltmış, çalıştığı yerde gübre kokularına alışık olduğu için o ona hayat veriyor, gübreyi burnuna yaklaştırınca alışık olduğu o koku kendi iç bünyesindeki dinamikleri faaliyete geçiyor, yani onu uyandırıyor, koku uyandırıyor, nasıl sigara kokusu insanın beynine gelir, ihtiyaç hissedildiğinde şu veya bu nasıl bazıları eksi konulardan uzaklaşır hep işte parfüm kokuları ister bunlar birer tabiattır, vücudun tabii oluşumu tabiat hadiseleridir, işte bak bunlar gösteriyor, göreceli dünyadaki yaşam mutlak yokluk mutlak varlık diye bir şey yok. Birbirlerine göre ölçüler var, ölçü diye bir şey de yok mutlak olarak.

Bir metre ölçü birimimiz var değil mi, bu neye göre mutlak Kilogram diye bir ölçümüz vardır, neye göre mutlak, efendim işte birer gramların bin tanesini bir araya getirmişler bir Kg olmuş, ama bu suyun ölçüsüne göre bir m^3 su hacmini alalım bir de bir m^3 demir hacmini alalım, demir geliyor 7,8 ton su ise bir ton geliyor. O zaman neye göre ölçü olacak hangisine göre olacak, varsayım yapmışlar bir birim ölçüyü alıp ondan on tane bir araya hetirmişler on cm olmuş. Ama bu ölçü neye göredir, Birisi gelse de 1 cm yi on mm yerine 8 mm yapsa bu ölçüye göre 1m ikinci ölçüye göre 80 cm olur. Yok ki hiçbir ölçünün aslı bu alemde hep görecelik kabul edilmiş o şekilde gelen insanlar tarafından biz de onları kabul etmişiz geçer ölçü olduğundan gün bizim günümüz göreceli yani izafi, aydaki zaman ölçümü izafi güneşin kendi zamanı izafi nereye gitsek izafi zaman ölçüleri dünyanın kuzeyindeki bir ölçü başka güneydeki ölçü başkadır. Onun için bunların hepsi izafi şeylerdir.

Nüsret babamızın şiirlerinden birini kısaca incelemeye bakalım;

Ey Âdem oğlu nereden gelirsin, diye evvela bizi kendimize döndürmektedir, kendi kendimizi sorgulamaya yöneltmektedir, her birerlerimiz bir Adem olduğumuzdan evvela bunun nereden geldiğimizi düşünmemiz lazımdır. Ot gibi malumaliniz biz dünya sahrasında dünya sahnesinde boşu boşuna halk

edilen var edilen varlıklar değiliz. Bir otun dahi hesabı yapıldığı hani ne diyor anne karnına düşmüş buzağının çayırda otunu da cenab-ı Hakk halk eder, diyor bakın, bu kadar hesap kitap içerisinde sistemle çalışan bir alemde insan denen o muazzam varlığın tesadüfen rast gele burada olması oluşması tabi ki mümkün değildir.

Ama ne yazık ki birler bu gelişleri tabileştirdiğimizde uzun seneler içerisinde işte anne baba ev çoluk çocuk gibi izafi isimler içerisinde tabileştirdiğimizden bize bu sıradan oluşumlarmış gibi gelmekte dünyanın en müthiş iki hadisesinden biri doğum biri de ölüm dediğimiz dünyadan ayrılmadır, yani biri dünyaya geliş, biri de dünyadan gidiştir. Bu kadar büyük bir hadise dünyanın hiçbir oluşumunda yoktur. Bu hadise o kadar müthiş bir hadisedir ki kıyamet hadisesinden bile değerli, mühim bir hadisedir bizler için. Çünkü kıyamet genelde insanların başına birlikte kopacak olan bir hadisedir, herkes ile birlikte olacak ama bu hadise yani doğum ve gidiş her birerlerimizin başında özel olarak doğum bizim kimliğimizi ortaya çıkarmakta ölüm de kimliğimizi sona erdirmektedir.

Ne doğum yeni bir var oluşla var olma ne de ölüm bir son değildir. Ayan-ı sabitelerimiz itibariyle Cenab-ı Hakk'ın Zat'ından yola çıkarak 18 bin alemi aşarak Toprak Hava Su Ateş gibi bu tabiat aleminde zuhura gelen böyle düşünelim böyle geliyor bir seyir batını seyir, burada bir görüntüye geliyor bu kadar ondan sonra tekrar batından kayıp olup gidiyor. Görüntüsü kayıp olup gidiyor. Ama kendisi kayıp oluyor mu kayıp olmuyor. İşte bu sorguyu kendi kendimize sormalıyız ki "Ey Âdem oğlu nereden gelirsin" ey falan filan kendimize yönelerek ey Ahmed ey Mehmed, nereden gelirsin, düşün bakalım aslını biraz diye.

Ve gaflet içinde geçmekte ömrün herdem erirsin yani eriyen nedir, vücut varlığımız ile birlikte zamanımız erimektedir, azalmakta yani her geçen gün o takvim yapraklarından koparılan bir yaprak gibi farkında olmadan bakıyoruz yapraklar yarıya inmiş, takvimin yapraklarına

bakıyoruz üç beş yaprak kalmış, nereye gitti o kalın 360 tane yaprak işte yaprak dökümü gibi hepsi döküldü gitti. Bizim de ömrümüzden kocaman bir sene gitti.

Geçmekte olan ömrün herdem erirsin,

İdrak edersen sen bir emirsin, diyor bakın, yani sen bir sultansın bunu idrak et, ama biz bu sultanlığımızdan emirliğimizden haberimiz olmadığından veya değerlendiremediğimizden nefsimizin kulu mahkumu dünyanın da kulu olmaktayız. Yani dünya malına esir olmaktayız, yani amirken kul köle olmaktayız. Bu demek değil tabi kimsenin bir malı olmayacak o değildir. ittika lazım ittika da şöyle ifade ediliyor, hani ittika malı elden çıkarmak değil gönülden çıkarmaktır diyor bakın, mal olsun elinizde yani kayık olsun kayığın içine su dolarsa o tehlikelidir ama kayık suyun üstünde gittiği sürece bize araç olmaktadır. Ama o dışarıdaki su kayığın içine girerse bizi helak etmektedir.

İdrak edersen sen bir emirsin
Durmaz gidersin kemale doğru.

Mevlana Hz leri ne diyordu, kapımıza gelen köle ise bay olur, bay ise sultan olur diyor, bu ne demektir, biz kapımıza gelenlere öyle bir idrak veririz ki saltanat veririz yani kendini kendine tanıtırız, kendindeki emirliğini ortaya çıkarırız da nefsine köle olmaktan kurtulur, hüriyetine kavuşur. Durmaz gidersin kemale doğru.

Sahilde bir gün sabah edersen
Gafil görünme mihrabdasın sen

Sahilde dediği deniz sahili önü açık ufukta o sahil dediği bir de kendi sahilinde yani kişinin kendi varlığının sahiline geldiği zaman gafil görünme mihrabdasın sen neden çünkü bütün varlığa Cenab-ı Hakk insana secde emrini verdi. Yani tabi olma emrini verdi, bütün varlık insanın önünde secde etmektedir. İşte insan o zaman onların mihrabı olmaktadır. Biz

şimdi bunu aldık vurduk paraladık parçaladık sesi çıkar mı çıkmaz, ağacı pat pat kestik bir itirazı olur mu sesi çıkar mı çıkmaz, işte onun sesini çıkarama ması bize tabiliğidir tabiliği ise secdesi hükmünde olmaktadır.

Secde karşıki varlıkta yok olmaktır, işte ona secde ettiği yer de mihrab olmaktadır. Yani insanoğlu bütün alemin mihrabıdır, merkezidir, hani diğer şiirde vardı ya hem alemin mihrakıyım, hem de alemi ihata etmişim diye söylediği söz vardı. Dağlar denizler tekbir okurken, bütün dağlar ve denizler kendi lisanları ile tekbir getirmekteler, insan lisanı ile nasıl Allahuekber diye tekbir getiriyor, işte fırtınanın çıktığı zaman öyle bir uğultu şeklinde esmesi o andaki tekbiridir. Yağmurların, bütün varlığın kendilerine göre tekbirleri vardır. وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ 17/44 Yani hiçbir şey yoktur ki hamdı Allah'ın hamdı ile tesbih etmesin. Ama siz onların teşbihlerini anlayamazsınız ayet-i kerimede belirtiyor.

Dağlar denizler tekbir okurken
Tut şeyhin elinden git Hakka doğru

Demek ki oraya da yalnız gidilemiyor,

"Yokluktur evvel şartı kemalin"

Yani kemale ermenin şartı, var olmanın şartı evvela yokluk hangi yokluk nefsinden yok olmak, nefsani düşüncelerini varlığını hepsini temizlemek işte şartı budur, kemale ermenin şartı budur.

Yokluktur evvel şartı kemalin
Elbet gizler dilber cemalin

Tabi ki güzel güzelliğini gizler, açığa vurmaz, açığa vursa tutanın elinde kalır yazık olur ziyan olur.

Bir gün tadarsın zevkin vizsalin,

yani ulaşma zevkini vasıl olmayı bir gün tadarsın ama ne şekilde istikrarlı bir şekilde hareket eder gidersen Hakka ulaşırsın bu zevki tadarsın bu irfaniyeti idrak edersin "Bütün bu yaptıkların sanma gider hevaya doğru" İşte bu gün de abdes aldık namaz kıldık elhamdülillah ile şu kadar sene bu kadar sene işte daha bir yere ulaşamadım falan değil yani bunların hepsi batında toparlanır toparlanır, hevaya doğru gider zannetme bunları yani heva olur boş olur gider zannetme.

Kendin mi mahsun yârin mi bilmem
Kalbin okur Hu ey nur-u didem
Alem kemakan devrinde her dem

(Yani alem baştan sona hep devretmekte)

Çık arşa bak ferşe doğru.

Yani miraç edip Arş'a çık da oradan ferşi yani yeri oradan seyret. Veya minareye, yüksek bir yere çık yani insanlığın tabi yaşadığı düşünce tarzından dışarıya çık yukarıya çık da oradan seyret. Hani Nesimi nasıl diyordu, "Kah çıkarım gökyüzüne seyrederim alemi, kah inerim yeryüzüne seyreder alem beni" diye değişik bir ifade belirtmektedir. İşte biz de Arş'a çıkmamız kendi varlığımızdaki Arş, Arş bilindiği gibi başımızdır, başımızdaki de beyin fonksiyonları bizim Arş'ımızdır, oradan bak diyor yani yani nefsaniyetin içinden, nefsi değerlerle değerlendirme, yukarıya çık yani insanlığın dışına çık oradan insanlığı kendini tekrar seyret.

Şimdi cesedleri burya bırakalım, cesedler kendi günlük görevlerini yapsınlar, çalışsınlar, şöyle bir yukarıya çıkalım da Ahmed'i, Mehmed'i, Süleyman'ı, Ali'yi Veli'yi oradan seyredelim, bakalım Süleyman, Mehmet, Ali neler yapıyor. Nereye gidiyor, değerlendirmeleri nelerdir, gerçek hakikati ile neler yapmaya çalışıyor, yani Veli, Veli'yi seyretsin, hasan, Hasan'ı seyretsin, başkasının bizi seyretmesi değildir. Başkası bizim Hakkımızda ne tür değer verirse o değerlendirme ona ait olur ama biz bizi değerlendirirsek o değerlendirme bize ait olur.

Bu değerlendirmeyi de gerçekçi olarak nefsimizi kayırmadan nefsimize kaydırmadan tam bir tarafsızlıkla tam asarak keserek vurarak yani neyse görüntümüz haa biz buymuşuz eşkıya isek eşkıya, Hadi isminden isek Hadi, yardımcı isek yardımcı, zararcı isek zararcı, diye aynen böyle hiç kayırmadan ki tatbikatımız ona göre olsun. Yanlış değerlendirme yanlış neticelere tatbikata götürür insanı.

“Dalma derinden bahr-ı sıfata”,

Yani isimlere sıfatlara dalma şu şöyledir bu böyledir diye bunlar içerisine dalma

“Düşsen mukabil mirat-ı Zat’a”

Zat’a ayna ol öyle hayatını yaşa yani sen Zat’a hakikatine ayna ol ve Hakk’ı seyret, kendi Zat’ında. Veya Hakk’ı ayna eyle kendini Hakk’ta seyreyle.

“Hakk gör bakarken şah-u gedayı”

yani padişahı da kulu da Hakk gör,

“Gönlün açılsın Mevlaya doğru”

Çünkü onların her birinde mevlanın bir zuhuru vardır. Birinde Abd isminin zuhuru var birinde sultan isminin zuhuru var, abd ile sultanı bir görmediğimiz sürece reyis-i cumhur ile onun odacısını bir görmediğimiz sürece tevhid ehli olamayız. Birilerini bir şekilde yükseltmiş oluruz bu da hayali ve zanni olur. Tabi ki reis-i cumhurun odacısına göre bir yüksekliği var, ama bu dünyada izafeten var, geçici bir görünüş olarak var, ve de dünyanın düzeni için vardır. Ama mahiyeti itibariyle yani özleri itibariyle ikisi de birbirinden hiç farkı yoktur özü itibariyle. Zahirde birisi biraz zengin ya kader gereği iki kardeşten birisi reis-i cumhur olmuş birisi de odacısı yardımcısı olmuş zahirde bu geçerli iken ama batında bunun hiçbir hükmü yoktur.

Ahirette de hiçbir hükmü yoktur, çünkü burada verilen izafi makamların orada ilgisi yoktur. Orada geçerli değildir yani Hakk’ın indinde onların geçerliliği yoktur. Ama burada Cenab-ı

Hakk kime ki kulum demişse kulluk mertebesini vermişse gerçek manada o mertebe orada geçerlidir. Çünkü Hakk'ın verdiği mertebe her an geçmektedir, geçerli olmaktadır.

Bir hikaye anlatalım demiştik ama bu hikaye pek tasavvuf ile ilgili değildir, biraz da günlük dünyalık olsun, her varlıkta Hakk'ın bir kemal tecellisinden aklımıza gelmişti, gül çiçeği ile ısırganı yan yana getirdiğimiz zaman ısırgan ile gülün kemalatı bambaşkadır. Yani yan yana geldiği zaman gül çok daha güzel görünmekte hem görüntü hem renk hem koku olarak onun yanında ısırgan otu kaşındıran ot ama onun da sağlık yönünden bazı özellikleri var, insanın varlığına tesir edici şifa verici faydaları vardır. Yani hiçbir şey abes değildir, ve de her şey mutlak olarak kendi kemalindedir, bakın bunu bütün alemde böyle düşünelim.

İnsanlar Hakkında da böyle düşünelim varlık Hakkında da böyle düşünelim böyle düşündüğümüz zaman hiçbir şey eksik hiçbir şeyi hakir görücü haliyle bakmayız, ve her yerde Hakkın bir veçhini kemalini seyretmiş oluruz. Muhiddin-i Arabi Hz leri nasıl demiş, Lüb-ül Lüb'de vardır, "yayın eğriliği doğruluğundandır" Bu kelimeden ne anladık, eğer yay eğri olmasa yay olmaz, yayın o görevi yapması eğri olmasındandır. Ama okun doğruluğu da doğruluğundandır demek gerekiyor, ok ok olması için doğru bir hat üzerinde olması lazımdır, yayın yay olması için de eğri olması yani esneme kabiliyetinin olması lazımdır.

Ok'dan yay olmaz yaydan da ok olmaz. O zaman atma olmaz, yani her şey kendi yerinde mutlak kemalindedir. Arabanın lastiği ile freni ve gövdesi ile birlikte hepsi kendi kemalinde görev yapmaktadır. Lastikler yere basıyor çamurların üstünden tezeklerin üstünden geçiyor diye lastiklere pis deme Hakkımız var mı, o lastik olmasa araba nasıl gidecek eğer arabanın egzozu olmasa oradan gazlar çıkıyor falan orasını ortadan kaldıralım çıkmasın bu gazlar desek araba çalışmaz. O zaman eksoz ile yani gazın çıktığı yer ile temiz havanın girdiği yerin arasında fark olmaz çünkü

hepsi bir sistemin parçalarıdır, bunları ayıramayız. İşte bu alemde de bütün varlıklar kendi yerinde kendi kemalini ortaya getirmektedir.

Şimdi köyden bir garip yolcu eşeğine heybesini koymuş merkubunun üstüne kendisi de üstüne binmiş bir kasabaya doğru yaklaşmış şimdi kasabaya eşeği ile birlikte girse belki eşeği koyacak bir yer bulamayacak o kasabaya yaklaştığı evlerin yakınında bir çayırlık varmış bu çayıra bağlayayım şu eşeği ben işimi görünceye kadar burada dursun demiş. İleride bir kazık görmüş bağlamak için tam kazığa bağlayacak kazık oradan kayıvermiş, neyse başka bir sağlam kök bulmuş bağlamış eşeğin ipini. Şimdi garibin tuvaleti gelmiş uygun bir yer buluyor, ihtiyacını görüyor kalkacak ama taharat yapacak bir şey bulamıyor, oradan biraz ot koparıyor siliniyor başlıyor kaşınmaya ya hu bu memleketin ne kazığı kazık ne otu ot diyor. Meğerse o ot diye silindiği ısırganmış,

İşte bu hikayelere gülünür geçilir de her şeyin özü vardır, her şey kemaldedir, ama onu kemal yerinde kullanmak gerekir, başka yerde kullanırsan zeval getirir.

Rabb-ımıza şükrederiz bu kitabımızda böylece neticelenmiş oldu.

Okuma fırsatını bulanların azami derece de faydalanmalarını niyaz ederim Cenâb-ı Hakk hepimizin feyzlerini arttırsın inşeallah.

Allah Hakk söyler Hakk-ı söyler çalışmak bizden muvaffakiyet Haktandır.

Terzi Baba kitapları.

Terzi Baba Baskısı olan kitaplar.

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:
4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri):
5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):
9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:
10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:
11. Vâhy ve Cebrâil:
12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:
13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri ve şerhi
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
16. Divân (3)
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikat-i.
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik:
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
35. Fâtiha Sûresi:
39. Terzi Baba: (2)
41. İnci tezgâhı:
49. 36-Yâ'sîn, Sûresi:
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)
67. 067-Mülk Sûresi:
68. 1-namaz sureleri
69. 2-namaz sureleri

88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.
91-Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
95- Terzi Baba-(8) (19/53)
96- 41-Fussilet Sûresi.
118- 52-Tûr suresi. Ve M. Nusret tura.

(H) Yayınları tarafından basılan kitaplarımız:
----
6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve hakikatleri:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri.
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem-safiyeti. Safiyyullah. (a.s.)
88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.

Terzi Baba kitapları sıra listesi

KAYNAKÇA

1. KÛR'ÂN VE HADîS :
2. VEHB : Hakk'ın hibe yoluyla verdiği ilim.
3. KESB : Çalışılarak kazanılan ilim.
4. NAKİL : Muhtelif eserlerden, Mesnevi'i şerif, İnsân-ı Kâmil, Fusûsu'l Hikem ve sohbetlemizden müşahede ile toplanan ilim.

(Gönülden Esintiler)

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:
4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri):
5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)

7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):
9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:
10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:
11. Vâhy ve Cebrâil:
12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:
13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri ve şerhi
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
16. Divân (3)
17. Kevkeb. Kayan yıldızlar.
18. Peygamberimizi rû'ya-da görmek.
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikat-i.
20. Terzi Baba Umre (2009)
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik:
23. Değmez dosyası:
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
25. -1-Köle ve incir dosyası:
26. Bir zuhûrât'ın düşündürdükleri:
27. -2-Genç ve elmas dosyası:
28. Kûr'ân'da Tesbîh ve Zikr:
29. Karınca, Neml Sûresi:
30. Meryem Sûresi:
31. Kehf Sûresi:
32. 3-Terzi Baba İstişare dosyası:
33. Terzi Baba Umre dosyası: (2010)
34. -3-Bakara dosyası:
35. Fâtiha Sûresi:
36. Bakara Sûresi:
37. Necm Sûresi:
38. İsrâ Sûresi:
39. Terzi Baba: (2)
40. Âl-i İmrân Sûresi:
41. İnci tezgâhı:
42. 4-Nisâ Sûresi:
43. 5-Mâide Sûresi:

82- Mektuplarda yolculuk-M.Nusret-Tura.
83- 2013 Umre dosyası.
84- Nusret Tura-Vecizeler ve ata sözleri.
85- Nusret Tura-Tasavvufta aşk ve gönül.
86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.
87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.
88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.
89- 6-Her şey merkezinde hikâyesi.
90- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-1) şerhi.
91- Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
92- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (2) şerhi.
93- 7. İngilizce. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
94- Mescid-i Dırarr-Kubbet-ul Kara.
95- Terzi Baba-(8) (19/53)
96- 41-Fussilet Sûresi.
97- 2015 Umre dosyası.
98- Solan bahçenin kuruyan gülleri.
99- Terzi Baba-(9) İstişare dosyası.
100-14-İrfan mektebi ve şerhi-İspanyolca.
101- Bosna Hersek dosyası.
102-The SCHOOL OF WISDOM (irfan mektebi)
103-terzi Baba yüksek lisans tezi.
104-Hacc Umre ve hakikatleri.
105-Cemo ve Farko.
106-(2016) Umre dosyası.
107-Vahy ve Cebrâîl- (Fransızca)
108-Tezi Baba ile ilgili zuhuratlar.
109-terzi Baba tasavvufi izahlar.
110-19-53-Şeker risalesi.
111-Lübb-ül lübb-Özün özü ve şerhi.
112-Bir kardeşin soruları ve cevapları
113- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-2) şerhi.
114- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-3) şerhi.
115- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-4) şerhi.
116- 2017-Kudüs seyahati dosyası.
117- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-5) şerhi.
118- 52-Tûr suresi. Ve M. Nusret tura.

119-Fu-Hi-01-Adem Fassı.
120-Fu-Hi-02-Şit Fassı.
121-Fu-Hi-03-Nuh-fassı.
122-Fu-Hi-04-İdris-05-İbrahim-fassı
123-Gülşen-i Raz-2-Terzi Baba şerhinin tamamı.
124-İbretlik bir değmez dosyası daha Satih ince.
125-2018 Umre dosyası
126-14-1-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
127-15-2-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
128-İbretlik bir hikâye daha. Kaf dağı ve Zümrüd-ü Anka.
129-Terzi Baba divanı. "Tüm şiirlerim."
130-İbretlik bir hikâye daha. Kilise çanları.
131-Kur'ân-ı-Kerîmde yolculuk-53-Ayetleri ve Terzi Baba-
132-Kaner Yiğido-İbretlik bir hikâye daha-
133-1-İzmir İrfan sohbetleri.
134-2-Sohbet arası sohbetler.
135-3-Sohbet arası sohbetler.
136-4-Sohbet arası sohbetler.
137-5-Sohbet arası sohbetler.
138-6-Sohbet arası sohbetler.
139-7-Sohbet arası sohbetler.
140-8-Sohbet arası sohbetler.
141-9-Sohbet arası sohbetler.
142-10-Sohbet arası sohbetler.
143-11-Sohbet arası sohbetler.
144-12-Sohbet arası sohbetler.
145-13-Sohbet arası sohbetler.
146-14-Sohbet arası sohbetler.
147-15-Sohbet arası sohbetler.
148-16-Sohbet arası sohbetler.
149-17-Sohbet arası sohbetler.
150-18-Sohbet arası sohbetler.
151-19-Sohbet arası sohbetler.
152-20-Sohbet arası sohbetler.
153-21-Sohbet arası sohbetler.
154-22-Sohbet arası sohbetler.

155-23-Sohbet arası sohbetler.
156-24-Sohbet arası sohbetler.
157-25-Sohbet arası sohbetler.
158-26-Sohbet arası sohbetler.
159-27-Sohbet arası sohbetler.
160-28-Sohbet arası sohbetler.
161-29-Sohbet arası sohbetler.
162-30-Sohbet arası sohbetler.

Altı peygamber serisi:

1-15. 6 Pey-(1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
2-21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
3-24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
4-59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
5-60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
6-61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)

Terzi Baba kitapları serisi:

1-12- Terzi Baba-(1)
2-39- Terzi Baba-(2)
3-32- Terzi Baba-(3) İstişare dosyası.
4-79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası.
5-80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası.
6-86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.
7-91- Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
8-95-Terzi Baba-(8) (19/53)
9-99- Terzi Baba-(9) İstişare dosyası.
10-103-Terzi baba yüksek lisans tezi.
11-108-Tezi Baba ile ilgili zuhuratlar.
12-109-terzi Baba tasavvufi izahlar.
13-110-19-53-Şeker risalesi.
14-126-1-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
15-127-2-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
16-87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.
17-129-Terzi Baba divanı. "Tüm şiirlerim."
18-131-Kur'ân-ı-Kerîmde yolculuk-53-Ayetleri ve Terzi Baba-

Bir hikâye birçok yorum serisi.

1-25 -Köle ve incir dosyası:
2-27 -Genç ve elmas dosyası:
3-34 -Bakara dosyası:
4-61-Bir ressam hikâyesi:
5-76-Doğdular, yaşadılar hikâyesi:
6-89-Her şey merkezinde hikâyesi.

Dîvanlar serisi:

1-1-Necdet Divanı:
2-2-Hacc Divanı:
3-16-Divân (3)
4-87-Terzi Baba-İlâhiler derleme.
5-88-Nusret Tura-Divanı.

İbretlik dosyalar serisi.

1-17-kevkeb-kayan yıldızlar.
2-23-İbretlik değmez dosyası.
3-73-Celâl Cemâl Celâl "hayalî Kamer'in hayal vâdîsi"
4-81-Hayal vadisinin çıkmaz sokakları.
5-93-Mescid-i dırar/Kubbet-ul kara.
6-98-Solan bahçenin/kuruyan gülleri.
7-105-Cemo ve Farko.
8-112-Bir kardeşin soruları ve cevapları.
9-124-İbretlik bir değmez dosyası daha. Satih ince.
10-128- İbretlik bir hikâye daha. Kaf dağı ve Zümrüd-ü Anka.
11-130-İbretlik bir hikâye daha. Kilise çanları.
12-132-Kaner Yiğido-İbretlik bir hikâye daha-

Umre dosyaları serisi

1-2. Hacc Divanı:
2-20. Terzi Baba Umre (2009)

3-33. Terzi Baba Umre dosyası: (2010)
4-74. 2012 Umre dosyası:
5-83- 2013 Umre dosyası.
6-97- 2015 Umre dosyası.
7-106-(2016) Umre dosyası.
8-104-Hacc Umre ve hakikatleri.
9-125-2018 Umre dosyası

Diğer dillere çevrilen Terzi Baba kitapları serisi

1-5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
2- 6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
3-46. İngilizce, Salât-Namaz:
4-47. İspanyolca, Salât-Namaz:
5-48. Fransızca İrfan mektebi:
6-71. Mü-Geceler-Fran-les-nuits:
7-93- 7. İngilizce. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8-100-14-İrfan mektebi ve şerhi-İspanyolca.
9-107-Vahy ve Cebrâîl- (Fransızca)

Mektuplar ve zuhuratlar serisi:

Terzi Baba İnternet dosyaları:

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
1-2- 3- 4- 5- 6- 7- 8- 9- 10-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar .
21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.

31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-

Kitaplar devam ediyor şu an Yekün= (162+100=262)

GÖNÜLDEN
ESİNTİLER
NECDET ARDIÇ
İZ-TERZİ BABA
MUHTELİF SOHBET
ARASI SOHBETLER
(KİTAP - 145-13)
İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
MUHTELİF SOHBETLER
TASAVVUF SERİSİ (145-13)
NECDET ARDIÇ - TERZİ BABA - MUHTELİF SOHBETLER (145-13)
Yaşlanır tutmaz olur ayağım
Boş geçen günlere mi yanayım
Bırakmaz biraz daha kalayım
Geriye benden nedir kalacak.